

Naša bolnišnica

Kazalo

2	Kazalo
3	Uvodnik
4	Seji Sveta zavoda UKC Maribor
4	Promocija zdravja v UKC Maribor
6	Konzilij iz daljave v daljavo
7	Komuniciranje v zdravstvu: utrinki z mednarodne konference
9	Delavnica komunikacijskih veščin
10	Predstavitev dela v enoti za radioterapijo Oddelka za onkologijo UKC Maribor
11	Prednovoletna svečanost Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor s podelitvijo najvišjih priznanj za strokovno delo na področju zdravstvene in babiške nege, Častni člani in Srebrni znak društva
16	Strokovno srečanje ob 80-letnici bolnišnične pediatrične dejavnosti v Mariboru
18	Spremljanje bolnic po zaključenem zdravljenju maligne ginekološke bolezni in raka dojke
20	Aktualno v zdravljenju sladkorne bolezni v UKC Maribor 2016 – tokrat že šestič
22	Spomine je treba zapisati – 60 let Oddelka za gastroenterologijo
24	4. mariborska šola paliativne oskrbe
26	XII. mariborsko ortopedsko srečanje – gleženj in stopalo v ortopediji
29	Avtobus za odvzem krvi na terenu – aktivnosti v preteklem letu
30	Krvodajalska akcija gluhih in naglušnih v Pomurju
31	Predsednica mednarodnega odbora IBLCE
32	2. srečanje ministrov za zdravje v okvirju pobude 16 + 1 v Suzhouju in Šanghaju od 18. do 21. junija 2016
33	Inštitut za športno medicino skupaj z UKC do naziva Medicinski center odličnosti
34	Strokovna ekskurzija tima ambulantne skupnostne psihiatrične obravnave na Irskem
35	Jesenska strokovna ekskurzija DMSBZT Maribor
38	Zoja na pregledu
38	Razstava Elene Churnosove v avli Klinike za kirurgijo
39	Donacija umetniških slik Oddelku za onkologijo
40	Humanitarna prireditev Fakultete za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru
41	Dogovor o sodelovanju v programu Dora
41	Voščilnica
42	Novoletna zabava za zaposlene v UKC Maribor
44	Število objav v najboljših znanstvenih revijah narašča
45	Odmevne objave in številni citati odraz kakovosti dela
47	Raziskava, ki je bila deležna pohvale v tujini
49	Medicinska fakulteta v Mariboru pred novimi izzivi
50	Tavčarjevo priznanje dekanu MF UM
50	Za več osebne komunikacije na fakulteti
51	V Ugandi pomagali šest tisoč pacientom
53	Vesti z Medicinske fakultete
54	Z Medikohistorično sekcijo SZD (MHS SZD) po Dravskem polju
56	Kodrič Tatjana, rojena Kert
57	Zahvale
61	In memoriam
62	Šale
62	Pravopisni kotiček
63	Iz kuhinje
64	Napovednik dogodkov

Direktor:

v. d. direktorja Janez Lavre, dr. med.

Glavni in odgovorni urednik: Janez Lencl, univ. dipl. ing.

Uredniški odbor:

prof. dr. Darja Arko, dr. med., doc. dr. Vojko Flis, dr. med., Zdenka Kidrič, dipl. ekon., Tina Škerbinc Muzlovič (T. Š. M.), univ. dipl. medij.kom., Miha Rubin, prof. slov.

Lektorji:

Urška Jodl Skalicky U. J. S., mag. phil., Urška Antonič, prof. ang., Miha Rubin, prof. slov.

Fotografije:

UKC Maribor, Rebeka Gerlič (R. G.), univ. dipl. ekon.

Naklada:

3.000 izvodov

Grafično oblikovanje in tisk:

Evrografis d. o. o.

Naslov uredništva:

Univerzitetni klinični center Maribor, za uredništvo
Naše bolnišnice, Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor
Uredništvo si pridržuje pravico, da po potrebi skrajša ali slogovno popravi članke.

Fotografija na naslovnici:

Utrinek iz novoletne zabave
(Foto: Bojan Mihalič).

Fotografija na zadnji strani:

Zima na Pohorju
(Foto: R. G.)

Naša bolnišnica je dostopna tudi na spletni strani
www.ukc-mb.si/bolnisnica/interni-casopis/

Uvodnik

Spoštovane bralke, spoštovani bralci!

Pa je tukaj december – mesec, ki običajno prinaša lepe trenutke in upanje za naslednje leto in v prihodnje. Decembrski trije dobri možje in prazniki dajejo temu času posebni pečat, ko narava počiva in se pripravlja za novi zagon. Kot kaže, bo 2. januar spet dela prost dan. Zdravniki so dosegli sporazum in v zimskem času zamrznili stavko; sedaj so na vrsti pogajanja za izvedbo podpisanega. Ne gre pozabiti, da je zdravstvena oskrba pacientov timsko delo in seveda brez medicinskih sester in drugih profilov ni mogoče zagotoviti kakovostne celostne oskrbe. Zdravstvena reforma se rojeva in spremljajo jo porodni krči. V tem letu še ni pričakovati, da bi imeli odgovore na vsa ključna vprašanja zdravstvene reforme. To, kar nam ne bo uspelo letos, bomo morali narediti v letu 2017 in upamo, da bomo pri tem uspešni.

Kaj vse nam je uspelo v zadnjih mesecih, lahko preberete v nadaljevanju. Med drugim smo organizirali in izvedli skupno novoletno zabavo za vse zaposlene v UKC Maribor ter z veseljem opazili trend povečane udeležbe. To nas navdaja z veseljem in upanjem, da smo na pravi poti in da bomo v prihodnje kos vsem izzivom.

Želim vam vesele praznike ter smelo in pogumno leto 2017!

Janez Lenc, univ. dipl. ing.
glavni in odgovorni urednik

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Janez Lenc', written in a cursive style.

Seji Sveta zavoda UKC Maribor

Avtor: Samo Turk

Foto: R. G.

25. oktobra 2016 je potekala 18. redna seja Sveta zavoda UKC Maribor, na kateri so prisotni obravnavali 8 točk dnevnega reda. Tako so po razpravi sprejeli sklep, da bodo seje Sveta zavoda UKC Maribor ponovno odprte za javnost in se skladno s tem spremeni Poslovnik dela Sveta zavoda, kjer bo posebej navedeno, v katerih primerih bodo seje za javnost izjemoma zaprte (obravnave poslovne skrivnosti, varstvo osebnih podatkov idr.). Nadalje so obravnavali predloge sprememb Statuta UKC Maribor, ki ga je pripravila delovna skupina. Sprejeli so nekaj sprememb, ki se nanašajo na imenovanje in izbiro direktorja UKC Maribor ter dodane organizacijske enote (Oddelek onkologije). Potrdili so tudi rebalans Finančnega načrta za leto 2016 in obravnavali poroči-

lo o sklenjeni pogodbi z Onkološkim inštitutom in UKC Maribor glede začetka zdravljenja v Enoti za radioterapijo Oddelka za onkologijo UKC Maribor. Dejavnost radioterapije se je začela 7. novembra 2016. Diskusija je tekla tudi na temo znanstvenoraziskovalnega dela v UKC Maribor. Podana je bila pobuda, da Strokovni svet ponovno prouči kriterije za financiranje objav v strokovnih publikacijah. V sklepnem delu seje so razpravljali o zaposlitvah in splošnih informacijah, vprašanih in pobudah članov sveta zavoda.

Konec novembra je potekala še 19. seja sveta zavoda, na kateri so prisotni obravnavali aktualne teme, kot so pogodbe z anesteziologi in informacije o izvajanju stavke.

Svetniki med zasedanjem.

Seja Sveta zavoda.

Promocija zdravja v UKC Maribor

Avtor: Breda Hajnrih

V skladu z zahtevami zakonodaje je direktor imenoval skupino za promocijo zdravja, ki je na osnovi dokumenta NA 64 UV 004 Promocija zdravja na delovnem mestu pripravila program promocije zdravja in knjižico za promocijo zdravja. Dokument je objavljen na intranetni strani.

Z aktivnostmi na tem področju skrbimo predvsem za ohranjanje in izboljševanje zdravja zaposlenih, saj so zdravi in zadovoljni delavci, ki delajo v varnem in spodbudnem delovnem okolju produktivnejši in ustvarjalnejši, redkeje zbolijo in redkeje odhajajo v

bolniški stalež.

Cilj je dobro zdravje vseh zaposlenih, ki je predpogoj za dobro in uspešno življenje in delo – tako za posameznika kot za delovno organizacijo, kar je ne nazadnje tudi ekonomsko upravičeno.

Načrtovanje promocije zdravja predvideva skupna prizadevanja delodajalca, zaposlenih in družbe za izboljšanje zdravja in dobrega počutja na delovnem mestu.

V UKC Maribor načrtujemo, da bomo izboljšali zdravje s kombinacijo:

- izboljšanja organizacije dela in delovnega okolja,
- spodbujanja zaposlenih, da se aktivno udeležujejo aktivnosti za varovanje in krepitev zdravja,
- omogočanja izbire zdravega načina življenja in
- spodbujanja osebnostnega razvoja.

Promocija zdravja na delovnem mestu je lahko uspešna le, če je plod sodelovanja vseh akterjev in če:

- je zdravje zaposlenih sestavni del strategije upravljanja in je organizacija predana izboljšanju zdravja zaposlenih;
- omogoča sodelovanje vseh zaposlenih;
- je integrirana v vse pomembne odločitve in v vsa področja organizacije;
- so vsi ukrepi in programi strukturirani po ciklu reševanja problemov, ki se začne z analizo potreb, nadaljuje pa z določitvijo prioritete, načrtovanjem, implementacijo, kontinuiranim nadzorom ter evalvacijo;
- vključuje ukrepe, ki so usmerjeni tako v posameznika kot v delovno okolje;
- združuje strategije zmanjševanja tveganja s strategijami razvoja zaščitnih dejavnikov in izboljšanja zdravja zaposlenih.

Načrt ukrepov za izvajanje promocije zdravja je sestavljen iz:

I. ukrepov, ki se izvajajo po planu dela na nivoju UKC, v skladu s slovenskimi zakoni:

- zagotavljanje rednih zdravstvenih pregledov zaposlenih v skladu z zakonodajo,
- merjenje fizikalne škodljivosti na delovnem mestu (vlaga, temperatura, gibanje zraka) in osvetljenosti, kot to določajo podzakonski predpisi ter v primeru odstopanja glede na standarde oz. predpise posvetovanje z ustreznimi strokovnimi službami,
- omejevanje kajenja, uživanja alkohola, drog, drugih prepovedanih substanc,

II. imenovanja skupine za izvajanje načrta promocije zdravja, ki bo skrbela za izvedbo letnega načrta ukrepov ter o tem obveščala zaposlene na intranetni strani UKC

III. in letnega načrta ukrepov, ki ga Skupina za promocijo zdravja za izboljšanje zdravja zaposlenih predlaga direktorju v odobritev. Dokument Promocija zdravja na delovnem mestu v UKC Maribor s programom in načrtom ni namenjen zaposlenim, ki imajo kronična obolenja. Ti se morajo držati navodil osebnega ali imenovanega zdravnika. V primeru, da imajo pri opravljanju del in nalog težave, se morajo pogovoriti z nadrejenim.

Zdravi in uspešni na delovnem mestu

Da ne bo promocija zdravja samo črka na papirju, bo skupina poskrbela, da:

- bo prvi petek v decembru organizirano novoletno srečanje za vse zaposlene po enotni ceni,
- se bo drugi petek v decembru 2016 izvedel DAN HOJE – obvestilo bo objavljeno na intranetni strani UKC,

- bodo vsi zaposleni prejeli ob decembrski plači v letu 2016 Knjižico za promocijo zdravja.

Vsebina letnega programa dela Skupine za promocijo zdravja:

1. Dan hoje;
2. Brezplačna testiranja telesne zmogljivosti (hoja na 2 km, Cooperjev test ...);
3. Organizacija srečanj iz različnih vsebin, ki govorijo o načinu krepitev imunskega sistema, pomenu zdrave prehrane, pitja tekočin, gibanja in o tem obveščali delavce;
4. Obvestila o svetovnih dnevih s področja promocije zdravja:
 - a. Dan brez cigarete – 31. januar (promocija, plakati);
 - b. Dan zdravja – 7. april (organizacija predavanja o prehrani in stresu);
 - c. Dan gibanja – 10. maj (organizacija joge smeha);
 - d. Dan športa – 31. maj (sponzorirana udeležba na Maratonu treh src, za zaposlene, ki bodo s prispevki v obliki slik ali člankov promovirali tek);
 - e. Dan brez tobaka – 31. maj (organizacija predavanja zdravnika z Oddelka za pljučne bolezni);
 - f. Dan brez avtomobila – 22. september (vključitev v aktivnosti Občine Maribor na ta dan);
 - g. Dan hoje – 15. oktober (organizacija aktivnosti);
 - h. Dan hrane – 16. oktober (organizacija predavanja Majes, Končar ...);
5. Ostale aktivnosti:
 - a. Predlog spremembe dela zaposlenih po 50. letu (krajši delovni čas, lažje delovne obremenitve, rotacije na pet let ...)
 - b. Posredovati pobudo avtobusnemu podjetju za postavitev avtobusne postaje v bližini nakupovalnega centra Europark. S tem bi skrajšali pot zaposlenih v bolnišnici do najbolj prometnih avtobusov na liniji trgovski center City – Titova Nasipna.
 - c. Postavitev kolesarnice oziroma dodatnih mest za kolesa v UKC.
 - d. Organizacija novoletnega praznovanja oziroma dneva za zdravje UKC.
 - e. Promocija zdravja – obisk zgledne organizacije.

Pridržujemo si pravico do spremembe programa.

Konzilij iz daljave v daljavo

Avtor: Dušanka Vidovič, Sara Levart

Foto: Sara Levart, Google maps

Oddelek za pljučne bolezni UKC Maribor.

Klinika Golnik.

12. septembra 2011 je na dislociranem Oddelku za pljučne bolezni UKC Maribor na Slivniškem Pohorju potekal prvi Multidisciplinarni intersticijski konzilij, ki je namenjen obravnavi najzahtevnejših pljučnih bolnikov s sumom na intersticijsko obolenje pljuč oz. druge redke pljučne bolezni. S pojavom kompleksnejših bolnikov, ki jih zdravimo skupaj z revmatologi ter z možnostjo zdravljenja z novjšimi zdravili in ne nazadnje tudi transplantacije pljuč, se je izkazala potreba po skupni debati. V obdobju petih let smo izvedli 31 konzilijev in obravnavali 330 bolnikov.

Do sedaj so na konziliju sodelovali redno gostujoča prim. Katarina Osolnik s Klinike Golnik, radiologi in revmatologi naše bolnišnice, ki so prišli na naš oddelek, in seveda internisti – pnevmologi z našega oddelka.

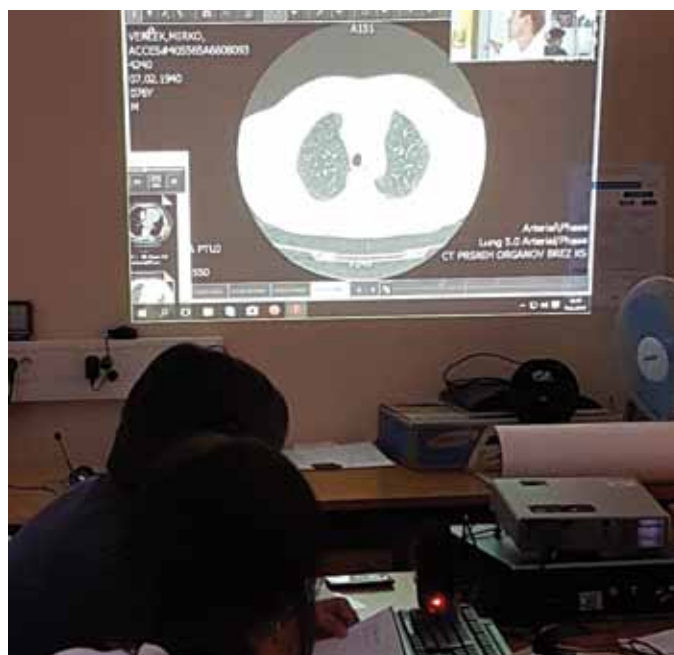
Ob peti obletnici smo konzilij dvignili na še višjo raven; prim. Osolnikovi smo prihranili čas in udeležbo v zamudnem in velikokrat nevarnem prometu, hkrati pa smo konzilij razširili še na udeležbo torakalnega radiologa in patologa s Klinike Golnik.

19. septembra 2016 je na Oddelku za pljučne bolezni potekala telekonferenca Multidisciplinarni intersticijski konzilij. Tokrat sta se nam na drugi strani ekrana ob prim. Osolnik in 168 km daleč pridružila še patolog prim. Izidor Kern in torakalni radiolog Igor Požek s Klinike Golnik.

Krstni telekonferenčni konzilij smo vsi udeleženci enoglasno ocenili kot strokovno in tehnično odlično izpeljan projekt, ki je v takšni izvedbi več kot izpolnil naša pričakovanja.

Potrjuje dobro, korektno, predvsem pa koristno in potrebno sodelovanje. Če le ne bo večjih težav z internetnimi povezavami sredi gozda, se bo v takšni obliki tudi nadaljeval.

Žal za virtualno kavo še nismo našli dobre terapevtske možnosti, to pomanjkljivost bomo morali še malce dodelati.

Komuniciranje v zdravstvu: utrinki z mednarodne konference

Avtorici: Amela Duratović Konjević, Saška Terseglav

Od 7. do 10. septembra letos je v nemškem Heidelbergu potekala 14. mednarodna konferenca za komuniciranje v zdravstvu. Konferenco vsako leto izmenjaje organizirata evropsko (European Association for Communication in Healthcare – EACH) in ameriško združenje (American Academy on Communication in Healthcare – AACH) za komuniciranje v zdravstvu. Glavni cilj obeh združenj je spodbujanje učinkovitega zdravstvenega komuniciranja, ki temelji na raziskavah, in se osredotoča na bolnike, svojce in zdravstvene delavce. Poslanstvo teh organizacij temelji na osnovni, z dokazi podprti predpostavki, da je učinkovita zdravstvena komunikacija bistvenega pomena za kakovostno klinično prakso.

Na konferenci so predstavljene teme različnih področij komuniciranja v zdravstvu ((so)odločanje v zdravstveni obravi, empatija in čustva v komuniciranju, opolnomočenje bolnikov, zdravstvena pismenost ...). Teme so obravnavane vsaj s treh vidikov: raziskovanja, izobraževanja/poučevanja in strateškega načrtovanja. Komuniciranje v zdravstvu pri tem zajema vse ravni odnosov v zdravstvu, in sicer komuniciranje z bolnikom, medosebno (v zdravstvenem timu) in intrapersonalno komuniciranje.

Udeleženci dogodka so raziskovalci in profesorji s področja komuniciranja v zdravstvu – večinoma zdravniki, medicinske sestre, udeležijo pa se ga tudi zobozdravniki, psihologi, socialni delavci, komunikologi, sociologi, lingvisti, farmacevti – skratka vsi profili na področju zdravstva, ki se s področjem komuniciranja ukvarjajo bodisi vzporedno ob svojem osnovnem poklicu bodisi samostojno (profesorji na fakultetah, raziskovalci na inštitutih, oddelkih ...). Dogodka sva se udeležili dve predstavnici iz Slovenije. Naša država ima v omenjenem združenju sicer dva člana.

Poudarki na letošnji konferenci so bili naslednji:

- Izgubljeni odnosi v zdravstvu in reformacija zdravstva kot posledica družbenih sprememb. Zanimivo je, da podobno situacijo skozi vedno večje težave v odnosih in komuniciranju zaznavamo v vseh državah.
- Komuniciranje v zdravstvu je kot področje zapostavljeno; tako z organizacijskega kot izobraževalnega vidika.
- Proces formalnega izobraževanja s področja zdravstvenega komuniciranja se mora začeti na dodiplomski ravni in nadaljevati tako na podiplomski kot tudi v klinični praksi.
- Pridobljeno fakultetno znanje s področja zdravstvenega komuniciranja čez čas zastareva, zato ga je pomembno nenehno obnavljati (tako kot druga strokovna področja). Vodstva zdravstvenih organizacij bi morala vseživljenjskemu izobraževanju s tega področja nameniti večjo pozornost.
- Odgovornost za ustrezno sistemsko vrednotenje in umešitev zdravstvenega komuniciranja nosijo uradne institucije, kot so ministrstvo, fakultete in strokovna združenja (zbornice zdravnikov, medicinskih sester ...). Prav tako so za to področje odgovorni plačnik, vodstva zdravstvenih organizacij, pa tudi vsak posameznik v zdravstvenem sistemu, ki ne bi smel pozabiti, da je komunikacijska kompetenca sestavni del profesionalne kompetence in profesionalizma znotraj poklica, ki ga opravlja.
- Sistematično raziskovanje zdravstvenega komuniciranja naj poteka v lokalnih okoljih, začne naj se pri uradni definiciji področja, ki naj bi postalo vzporedna disciplina med zdravstvenimi disciplinami.

Zdravstveno komuniciranje v tujini

Različne države imajo različno sistemsko ureditev področja zdravstvenega komuniciranja, odvisno od izobraževalnega in zdravstvenega sistema kot tudi od tradicije. Razdelimo jih lahko v dve skupini: države z razvito prakso in sistemsko urejenostjo tega področja (raziskovanje, poučevanje, strategija/zakonodaja, izdelane smernice zdravstvenega komuniciranja kot del strokovnih medicinskih smernic), med katere spadajo Nemčija, Švica, Anglija, skandinavske države. Na drugi strani so države, kjer to področje ni sistemsko urejeno ali pa sploh ni razvito (Avstrija, vzhodna Evropa, sem spada tudi Slovenija). Slednje so bile pozvane, da Odboru za poučevanje zdravstvenega komuniciranja znotraj Evropskega združenja za zdravstveno komuniciranje (tEACH) v strokovno presojo in primerjavo predložijo obstoječe izobraževalne kurikule o zdravstvenem komuniciranju.

Na konferenci je bilo posebej poudarjeno, da se mora vsaka država zavedati lastne kulturne pogojenosti, saj »pravila igre« za učinkovito zdravstveno komuniciranje iz enega okolja ne veljajo nujno tudi drugje. Tako naj bi imela vsaka država svojo komunikacijsko strategijo, ki bi temeljila na raziskavah in analizi okolja (npr. ameriške raziskave s tega področja niso primerne za evropsko okolje, prav tako so npr. angleško znanje in izkušnje, kjer imajo daljšo tradicijo zdravstvenega komuniciranja, težko prenosljivi v kulturo srednjeevropskih držav).

Kakšno je stanje v Sloveniji?

Zdravstveno komuniciranje kot stroka ali pedagoška disciplina v Sloveniji nista uveljavljeni.

Vsi zdravstveni profili v raznih raziskavah izkazujejo potrebo po znanju o ustreznem zdravstvenem komuniciranju. Študijski predmeti s tega področja v do- in podiplomskih programih medicinskih in zdravstvenih fakultet so praviloma premalo obsejni, učni načrti pa med seboj nekompatibilni in nepovezani. Posamezne zdravstvene ustanove organizirajo različne tečaje komuniciranja, pogosto prav ob izbruhu kriznih (medijskih) situacij, tovrstna izobraževanja pa udeleženci pogosto ocenjujejo kot »instantne«, saj ne zadovoljijo njihovih celovitih potreb po znanju komuniciranja na delovnem mestu. Še posebej je pomanjkljivo raziskovanje na tem področju, ki se razen v izjemnih primerih, ne izvaja oz. se ne izvaja sistematično.

Bistveno razlika med nami in okolji, s katerimi se slovenska medicinska stroka želi primerjati, je v tem, da so v državah z razvitejšo prakso zdravstvenega komuniciranja že ponotranjili to, da zdravstveno komuniciranje vpliva na zaupanje, zadovoljstvo (tako zaposlenih kot uporabnikov zdravstvenih storitev), zdravstvene izide, ugled poklica, samopodobo izvajalcev zdravstvenih storitev ter kakovost dela na vseh ravneh zdravstvenega sistema, in o tem pravzaprav ne razpravljajo (več). Prav tako ne razpravljajo več o tem, da je komuniciranje nujen in enakovreden del učnih vsebin v medicinskih in zdravstvenih šolah. Njihovi raziskovalni cilji so usmerjeni v izboljševanje metod in pristopov učenja komunikacijskih veščin, v raziskovanje specifičnih komunikacijskih potreb učiteljev, študentov, kliničnega osebja, bolnikov in svojcev, v primerjavo uspešnosti kurikulumov zdravstvenega komuniciranja, v ugotavljanje družbenih vplivov na zdravstveni sistem in na komuniciranje v zdravstvu. V Sloveniji smo v tem pogledu šele na začetku. Področje zdravstvenega komuniciranja bomo morali najprej prepoznati (ne le na načelni ravni) in ga sistemsko umestiti kot prioriteto tako na ravni države in družbe (vlada RS, ministrstvo za zdravje) v obliki strateških dokumentov, kot tudi na nivoju vseh drugih deležnikov, kot so izobraževalne institucije in izvajalci zdravstvenih storitev. Pobude posameznikov so dobrodošle, za ključne premike pa bo nujna politična volja, ki ji bodo sledila tudi ustrezna sredstva, pomembno bo tudi sodelovanje

vseh deležnikov.

Na podlagi izraženih pobud in potreb se je oblikovala iniciativa Fakultete za družbene vede UL (prof. dr. Dejan Verčič) v sodelovanju z nekaterimi zdravstvenimi organizacijami; Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije (dr. Saška Terseglav), Onkološki inštitut Ljubljana (mag. Amela Duratović Konjević), Zdravniška zbornica Slovenija (Polona Wallas) in začela izvajati raziskavo stanja zdravstvenega komuniciranja v Sloveniji, v katero so bili vključeni zdravniki, medicinske sestre, direktorji javnih zdravstvenih zavodov in komunikatorji v zdravstvu. Z raziskavo želimo opraviti refleksijo in k njej pozvati strokovno javnost ter ponuditi nekaj možnih odgovorov, kako bi uredili in izboljšali deficitarnost tega področja. Rezultate te raziskave bomo objavili januarja.

Številni dokazi kažejo, da je učinkovita zdravstvena komunikacija bistvenega pomena za zelo kakovostno klinično prakso in da vodi k:

- individualizirani obravnavi, ki spoštuje bolnikovo avtonomijo,
- varnejši in učinkovitejši zdravstveni oskrbi,
- boljšemu izidu zdravljenja,
- bolj zadovoljnemu in avtonomnemu bolniku,
- večji uspešnosti storitev,
- bolj stroškovno učinkoviti obravnavi.

Dokazi prav tako kažejo, da se bolj učinkovitega zdravstvenega komuniciranja:

- lahko nauči vsak zdravstveni delavec in
- se ga lahko izvaja v dnevni praksi (www.each.eu).

V okviru Evropskega združenja za komuniciranje v zdravstvu delujejo trije odbori (www.each):

Odbor za raziskave in razvoj (rEACH) nudi strokovno podporo za kakovostno znanstveno raziskovanje zdravstvenega komuniciranja ter povezovanje raziskovalcev s tega področja na lokalni in mednarodni ravni.

Odbor za poučevanje (tEACH) izvaja usposabljanja ter izobraževanja za učitelje zdravstvenega komuniciranja, zagotavlja podporo, vire in izmenjavo znanj s področja poučevanja komuniciranja, izdelave učnih načrtov ali evalvacije učnih procesov.

Odbor za politike (pEACH) skrbi za implementacije izsledkov raziskav zdravstvenega komuniciranja v polja poučevanja, zdravstvene politike, promocije zdravja in odnosov z javnostmi.

Delavnica komunikacijskih veščin

Avtor: Danijela Uležič Paučič

Foto: arhiv Združenja za transfuzijsko medicino Slovenije

V Begunjah na Gorenjskem je septembra 2016 potekala delavnica komunikacijskih veščin, ki jo je za svoje člane organiziralo Združenje za transfuzijsko medicino Slovenije. Vsi predavatelji so bili izjemni in kakovostni. Najprej so se zvrstila predavanja, nato smo še aktivno sodelovali na delavnicah in teorijo preizkusili v praksi. Komunikacija, odnosi in sodelovanje v timih so zelo pomembni za vsako delovno organizacijo. Časa za komunikacijo ni veliko na voljo in veliko je prostora za nesporazume in komunikacijske »kratke stike«. Vsak tim je sestavljen iz ljudi, ki s svojo osebnostjo, stilom komunikacije in podzavestnimi avtomatizmi ustvarjajo unikatno skupinsko dinamiko. Velik del te dinamike se odvija »pod površino« in brez milosti uničuje najboljše namene ter še tako inteligentne skupne projekte. Zavedanje te dinamike, prepoznavanje simptomov in sprotno reševanje zapletov pripomore k izgradnji zdravega tima, v katerem prevladujejo odprta in konstruktivna komunikacija, jasnost, sproščenost in spoštovanje.

V timu se je na vsak problem treba odzvati takoj, ter pri tem pazljivo izbrati odziv, s katerim se odnosi izboljšujejo in ne poslabšajo. Pravilno se odzovemo tako, da povemo sogovorniku le to, kaj bi lahko bilo boljše, saj se slabih že tako ali tako zavedata obe strani. Obstaja razlika med »spoštovati« nekoga (spoštujemo le določene ljudi, ki so po naših merilih vredni tega) in imeti »spoštljiv odnos« do vseh, s katerimi prihajamo v stik. Spoštljiv odnos vsakogar do vseh je nujno potreben, da se izognemo konfliktom v timu s sodelavci, pri delu z bolniki in tudi v družinskem okolju. Na vprašanje, zakaj se ne odzivamo, je več odgovorov: predpostavljamo (ste se kdaj odzvali nekemu, ki zmeraj zamuja); ne znamo dati odziva (zaposleni se ne zaveda, da ne dela dobro); strah (strah pred porušenjem odnosa – nočemo se zameriti); nemoč (sodelavec odziva ne sprejema ali ga sprejema le na videz, vendar brez sprememb). Nujno potrebna je avtoriteta v timu, ker je tendenca ljudi, da se samoorganizirajo, omejena. Avtoriteta je odgovornost, da kljub

vsem težavam deluješ naprej (odgovoren ni tisti človek, ki se samo sekira in nič ne naredi).

V odnosu do sebe moramo gojiti prijateljski odnos. Naše dobro počutje je odvisno od dveh elementov: od drugih ljudi in od našega vedenja do teh ljudi. Ko spremenimo svoje vedenje do drugega človeka, se bo šele spremenil odnos tega človeka do nas. V komunikaciji z drugimi (ko npr. sodelavec kaj narobe počne) jim tega nikoli ne povemo direktno (ne sodi in ne kritiziraj!), saj se bo takoj ustvaril konflikt in s tem ne bomo nič dosegli. Pogovor raje začnemo z besedo »jaz« in sodelavcu pojasnimo, kakšne neprijetne oz. negativne posledice ima njegov način dela ali ravnanja za nas (četudi smo prepričani, da se sodelavec tega dobro zaveda) in takoj zatem predlagamo izboljšave.

Pomembno je tudi, kako razmišljamo, ko se lotimo nekega problema: včasih silimo v nesrečo že z načinom, kako razmišljamo, ko iščemo in potrjujemo le negativno okrog sebe. Optimizem in pesimizem sta dva različna pogleda na svet, kako si ljudje razlagamo dogodke v življenju. Ti pogledi in razlage nastanejo v nas samih, to so naše vsebine, mi jih kreiramo in edino mi sami jih lahko spremenimo. Posameznik z lastno aktivnostjo in pozitivno naravnanoostjo marsikaj v življenju spremeni in doseže. Kljub temu ostajajo situacije, na katere ne moremo učinkovito vplivati – to so nevarne situacije (agresivni bolniki, posamezniki pod vplivom alkohola, mamil, nekateri psihiatrični bolniki ...). V nevarnih situacijah ne smemo reagirati na žaljivke in moramo takoj izstopiti iz komunikacije. Marsikaj lahko rešimo tako, da »komunikacijo speljemo« na varen teren z lepo besedo ali s primerno šalo.

Zato je izobraževanje s področja komunikacijskih veščin in profesionalizma dandanes nujno za vse zaposlene v zdravstvu ali pa kot izbirni predmet med študijem.

Predstavitev dela v enoti za radioterapijo Oddelka za onkologijo UKC maribor

Avtor: Nataša Hrovatič

Foto: Enota za radioterapijo

V drugi kleti stavbe 15 (Oddelek za onkologijo) se je maja 2015 v takrat še neopremljenih prostorih začelo umerjanje dveh linearnih pospeševalnikov, ki ju je UKC Maribor kupil s pomočjo donacije Švicarskega sklada. Ob komisioniranju obsevalnih naprav, ki je trajalo štiri mesece, so poleg dveh medicinskih fizikov (v tistem času prvih dveh zaposlenih v Enoti za radioterapijo Oddelka za onkologijo) sodelovali tudi strokovnjaki z Onkološkega inštituta Ljubljana ter iz tujine.

Po zaposlitvi specialistke onkologije z radioterapijo avgusta 2015 so sledili številni organizacijski sestanki treh zaposlenih v Enoti za radioterapijo in dveh specialistov internistične onkologije z vodstvom in postopno zaposlovanje ustreznega kadra.

Slovesna otvoritev Oddelka za onkologijo je potekala 1. decembra 2015. Konec decembra (23. decembra 2015) so se nam v stavbi pridružili specialista internistične onkologije ter osebje zdravstvene nege in administracije, ki so se preselili iz prostorov Ginekološke klinike in tako smo oblikovali Oddelek za onkologijo. Oddelek je trenutno sestavljen iz dveh enot, in sicer iz Enote za internistično onkologijo ter Enote za radioterapijo. Enota za paliativno oskrbo je še v fazi nastajanja.

Od novembra 2015 do marca 2016 se nam je v Enoti za radioterapijo pridružilo sedem diplomiranih inženirjev radiologije; pet od njih je že imelo izkušnje z delom v radioterapiji. S skupnim trudom, veliko entuziazma in delovne vneme smo se lotili izziva, ki je bil pred nami – pripraviti vse potrebno, da bomo lahko v najkrajšem času pričeli s kliničnim delom. Potrebno je bilo naročiti še del fiksacijske opreme, ki ima pomembno vlogo pri nastavitvi bolnikov med obsevanji, poskrbeti za povezavo informacijskega sistema znotraj Enote za radioterapijo, ki ni del informacijskega sistema UKC Maribor, spisati ustrezne protokole za klinično delo in meritve QA/QC, naročiti medicinski material, potreben za vsakodnevno delo z bolniki, sodelovati pri pripravi aplikacije znotraj programa Medis (le-ta omogoča vodenje bolnikov, ki prihajajo na obsevanja več dni oz. tednov zapored) in se udeleževati številnih organizacijskih sestankov z različnim službami znotraj UKC Maribor.

Aprila 2016 smo zaposleni v Enoti za radioterapijo opravili še zadnji del obveznosti pred predvidenim pričetkom kliničnega dela – opravili smo teoretično izobraževanje pod vodstvom

Fotografija, posneta 7. novembra 2016.

inštruktorjev z Elekte (proizvajalca obeh linearnih pospeševalnikov). Faza priprave na klinično delo je bila končana, zato smo z veliko vnemo pričakovali prve bolnike.

Vendar ni šlo vse po načrtih. Pred začetkom kliničnega dela je bilo treba pridobiti dovoljenje za sevalno dejavnost, ki jo podeljuje Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji. V skladu z zakonodajo morata biti v Enoti za radioterapijo zaposlena dva profila, ki sta v Sloveniji redka in zaposlena le na Onkološkem inštitutu v Ljubljani, in sicer vsaj enega pooblaščenega izvedenca medicinske fizike in vsaj še enega specialista onkologije z radioterapijo. Po večmesečnih pogajanjih in usklajevanjih pogojev o sodelovanju med UKC Maribor in Onkološkim inštitutom Ljubljana je bila 14. septembra 2016 podpisana pogodba o sodelovanju, kar je pomenilo ključni korak za pridobitev dovoljenja za sevalno dejavnost. Po rednih sestankih s predstavniki Sektorja radioterapije Onkološkega inštituta Ljubljana oktobra 2016 in pridobitvi ustrezne dokumentacije nam je Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji 4. novembra 2016 podelila dovoljenje za začetek kliničnega dela.

Tako smo v ponedeljek, 7. novembra 2016, v Enoti za radioterapijo Oddelka za onkologijo UKC Maribor pričeli s kliničnim delom. V prvem tednu so bili z nami predstavniki Sektorja radioterapije Onkološkega inštituta (specialisti onkologije z radioterapijo, pooblaščenec izvedenci medicinske fizike, radiološki inženirji) in inštruktorji z Elekte. Opravili smo priprave

na CT-simulatorju pred začetkom obsevanja za pet bolnikov; štirje od njih so v istem tednu začeli z obsevanji. Novembra 2016 smo tako začeli obsevati bolnike, ki imajo razširjeno obliko raka in obsevanje potrebujejo v sklopu paliativnega zdravljenja (lažjanje težav in izboljšanja kakovosti življenja) – govorimo o t. i. paliativnem obsevanju.

S ponosom lahko sporočimo, da smo v ponedeljek, 5. decembra 2016, opravili priprave na CT-simulatorju za prve tri bolnike, ki potrebujejo obsevanje v sklopu radikalnega zdravljenja raka dojke (t. i. radikalno obsevanje).

Lastni kader s specifičnimi znanji in izkušnjami bomo na področju pooblaščenih medicinskih fizikov pridobili v roku leta in pol, vseh pet specializantov onkologije z radioterapijo, ki so trenutno na specializaciji na Onkološkem inštitutu v Ljubljani, pa bodo s specializacijo predvidoma zaključili v prvi polovici leta 2019.

Iskreno bi se radi zahvalili tako predhodnemu kot sedanjemu direktorju UKC Maribor prim. doc. dr. Gregorju Pivcu in Janezu Lavretu ter strokovni direktorici izr. prof. dr. Darji Arko za posluš in vso pomoč pri uresničevanju projekta dejavnosti radioterapije v UKC Maribor. Hvala Računalniškemu centru za neizmereno potrpežljivost in pomoč ob tehničnih težavah ter seveda vsem, ki ste pripomogli, da lahko vsaj del onkoloških bolnikov naporno zdravljenje po novem opravi v UKC Maribor.

Prednovoletna svečanost

Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor s podelitvijo najvišjih priznanj za strokovno delo na področju zdravstvene in babiške nege, Častni člani in Srebrni znak društva

Avotr: Ksenija Pirš

Foto: Jože Pristovnik, R. G.

V želji, da si namenimo pozornost v najlepšem, predprazničnem času božiča in novega leta, smo tudi letos za medsebojno druženje izbrali večer v tem vzdušju. Želimo se posvetiti druženju z najbližjimi, kamor sodijo tudi vezi stanovske priпадnosti, zavezanosti in predanosti poslanstvu skrbi za najranljivejše med nami. Vredno je, ker si tako izrazimo naklonjenost, medsebojno spoštovanje in priznanje med sodelavci.

Zato smo v prostorih Centra vojaških šol v mariborski Kademnici na Studencih podelili najvišja regijska priznanja za delo na področju zdravstvene nege in babištva, Srebrni znak in priznanje za izjemne dosežke na področju zdravstvene nege, naziv Častna članica društva.

Najvišja priznanja poudarjajo in nagradujejo strokovni razvoj in dosežke na področju zdravstvene nege in babištva, krepitev vloge in pomena dela medicinskih sester, babic, zdravstvenih tehnikov in sodelavcev na področju oskrbe, ohranjanje in razvijanje profesionalnih in dobrih medsebojnih odnosov med sodelavci v negovalnem in zdravstvenem timu ter pripadnost poklicni skupini in poklicno solidarnost.

Gostil nas je polkovnik mag. Vilibald Polšak, poveljnik Centra vojaških šol, zbrane pa je nagovoril major Borut Vitek, predstavnik Centra vojaških šol Slovenske vojske.

Večer smo namenili vsem, ki so bili z nami ter vsem, ki so v našem spominu zapisani kot ljudje, ki so živeli v poslanstvu skrbi za ljudi, tistim, ki so bili na svojih delovnih mestih, predsednicam skozi desetletja, ter častnim članicam društva, brez njih bi ne obhajali že 69 let društvenega delovanja. Prihodnje leto bomo obeležili pomemben jubilej – 70 let organiziranega poklicnega združevanja v širši mariborski regiji in 90 let delovanja Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornice – Zveze).

Ob tej priložnosti so bili z nami podpredsednik Zbornice – Zveze Jože Prestor, izvršna direktorica Anita Prelec, predsedniki drugih regijskih društev in strokovnih sekcij pri Zbornici – Zvezi, predstavniki vodstev zavodov v regiji ter mnogi drugi.

Hvala vsem, ki ste nas počastili s svojo družbo in nam izrekli voščila, priznanja in spodbudne misli. Voščilu ste se pridružili tudi sodelavci iz zdravstvenih timov, najožji sodelavci, zdravniki in drugi, saj sodelujemo v skupnih prizadevanjih.

S svojo prisotnostjo ste izkazali spoštovanje in priznanje zdravstveni in babiški negi ter poslanstvu, ki ga opravljamo. Sporočali ste zavedanje, da so za odgovorno delo ob pacientu potrebna sožitja in skupna prizadevanja vseh, kar je posebej spodbudno.

Osrednji namen večera je bil izkazati spoštovanje mnogim prizadevanjem, ki so preživela dolga desetletja družbenih sprememb in nekaterih prelomnic v naših življenjih in družbi ter izkazati spoštovanje in priznanje vlogi zaposlenih v zdravstveni negi in babištvu, ki na vseh ravneh delovanja odgovorno razvijata svoje strokovno področje.

Nagrajencem, ki svoje vrednosti ne vežejo na priznanja drugih, temveč potrditev pri delu iščejo v njegovem namenu, smo podelili priznanja za delo, ki je častno, ker ga preplavlja ne le dolžnost, temveč zavzetost.

Letošnji prejemniki priznanj so Marija Drašković, glavna medicinska sestra Organizacijske enote medicine dela, prometa in športa iz Zdravstvenega doma dr. Adolfa Drolca Maribor,

Marija Firbas, patronažna medicinska sestra, zaposlena v Zdravstvenem domu Lenart, Gordana Rudelič, medicinska sestra, zaposlena na Kliniki za pediatrijo, negovalni tim ginekoloških oddelkov in ambulant Klinike za ginekologijo in perinatologijo ter negovalni tim Oddelka za nalezljive bolezni in vročinska stanja UKC Maribor.

Gordana Rudelič je ves čas službovanja zaprisežena področju pediatrične zdravstvene nege. Z aktivnim strokovnim izpopolnjevanjem nenehno skrbi, da se znanje o pediatrični zdravstveni negi širi znotraj Klinike za pediatrijo UKC Maribor. Svoje delo je nadgradila z znanjem iz endoskopije in prevzela delo v Ambulanti za endoskopijo in Gastroenterološki ambulanti. V Birminghamu v Angliji si je pridobila dodatna znanja za izvajanje terapije pri mikcijskih motnjah. Ves čas ostaja zvesta Kliničnemu oddelku za pediatrijo, kjer je aktivna na vseh strokovnih področjih. Vsa leta aktivno sodeluje pri organizaciji tradicionalnega srečanja pediatrov in srečanja medicinskih sester v pediatriji. Tovrstna prizadevanja so prepoznavna za področje pediatrične zdravstvene nege Univerzitetnega kliničnega centra Maribor.

Gordana Rudelič je habilitirana strokovna sodelavka Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru za predmetno področje zdravstvena nega. V svojem delovnem okolju skrbno organizira funkcionalna izobraževanja iz pediatrične zdravstvene nege, pripravlja interna strokovna izobraževanja za sodelavce, skrbi za publicistično delo in je uspešna mentorica za strokovno področje pediatrične zdravstvene nege.

Gordana Rudelič (tretja z leve proti desni) med podeljevanjem priznanja.

Je članica Zbornice – Zveze in že tretje mandatno obdobje članica Upravnega odbora DMSBZT Maribor.

Izven delovnega okolja na atletskih tekmah pomaga kot medicinska sestra za prvo pomoč, ki jo potrebujejo športniki. Načrtuje in izvaja zdravstveno nego po posameznih procesih zdravstvene nege in sodeluje pri oblikovanju specifičnih standardov.

Dejavnost pediatrične zdravstvene nege je pogojena z ogromno nevidnega in trdega dela, ki ga Gordana opravlja z veliko mero veselja in entuziazma.

Predlagatelj: sodelavci Klinike za pediatrijo

Negovalni tim ginekoloških oddelkov in ambulant Klinike za ginekologijo in perinatologijo UKC Maribor izkazuje najpomembnejše dosežke in velik strokovni razvoj na področju zdravstvene nege ginekoloških pacientk, aktivno sodelovanje pri izobraževanju kroničnih pacientk, predvsem pa ozaveščanje žensk o skrbi za zdravje. Največja odličnost negovalnega tima ginekoloških oddelkov in ambulant se kaže s kakovostno zdravstveno oskrbo, ki je bila opažena tako s strani drugega zdravstvenega osebja, kot s strani številnih zadovoljnih pacientk, ki so svoje zadovoljstvo izrazile z ustnimi in pisnimi pohvalami ter zahvalami. Prizadevanja se izražajo v enakovrednem partnerstvu med pacientkami in zaposlenimi ter med zaposlenimi znotraj zdravstvenega in negovalnega tima, pri čemer ima zdravstvena nega pomembno vlogo. Tako zaposleni v zdravstveni negi na različne načine spreminjajo, izboljšujejo in vlagajo strokovno znanje na področju zdravstvene in babiške nege.

Nagrajeni tim s predstojnikom klinike prof. dr. Iztokom Takačem.

V času, ki ni najbolj naklonjen zdravstvu, so zaposleni v zdravstveni negi, povprečen delovni dan napolnili z energijo in številnimi priložnostmi za izboljšave, za dodano vrednost zdravstvenemu in negovalnemu timu, pacientkam in bolnišničnemu okolju. Strokovnost razvijajo z delovanjem na različnih področjih dela na kliniki in tako širijo mrežo znanj. Pripravljajo številne publikacije s strokovnimi vsebinami za pacientke in zaposlene, organizirajo strokovna srečanja, še posebej ob pomembnih dogodkih. Vsako leto meseca oktobra pripravijo številne aktivnosti, s katerimi želijo obeležiti rožnati oktober, osveščati širšo javnost o raku dojke in opozoriti na pomen zdravega načina življenja, zgodnjega odkrivanja in učinkovitega zdravljenja bolezni. Organizirajo promocijske stojnice in predavanja o raku dojke ter samopregledovanju dojke v celotni severovzhodni Sloveniji. Delavnice izvajajo prostovoljno in samoiniciativno. Za ta korak so se odločile vse kolegice, ki imajo strokovno znanje s tega področja.

Aktivno sodelujejo pri razvoju stroke zdravstvene in babiške nege s pripravo standardov aktivnosti in drugih pomembnih dokumentov, z raziskovalnim delom in aktivnimi udeležbami na domačih in tujih strokovnih izpopolnjevanjih.

Predlagateljica: Danijela Pušnik, strokovna vodja zdravstvene nege Klinike za ginekologijo in perinatologijo.

Negovalni tim Oddelka za nalezljive bolezni in vročinska stanja UKC Maribor deluje v okviru oddelka, ki predstavlja regionalni center za zdravljenje pacientov z nalezljivimi boleznimi. V okviru oddelka je do lanskega leta delovala Enota za preprečevanje in obvladovanje bolnišničnih okužb, ki opravlja dejavnost za celotni UKC in regijo.

Tim zdravstvene nege oddelka.

Področje zdravstvene nege pri bolnišničnem zdravljenju bolnikov s težkimi poteki in zapleti infekcijskih bolezni, med katerimi se najtežji obravnavajo prav v intenzivni negi na oddelku, je zahtevno in obsežno. Razen bolnišnične, na oddelku izvajajo še ambulantno obravnavo za vsa področja infektologije, ter 24-urno urgentno dejavnost. Zaposleni v zdravstveni negi se pri svojem vsakdanjem delu srečujejo z obsežnimi potrebami bolnikov po zdravstveni negi, tako z vidika odvisnosti pri izvajanju osnovnih življenjskih aktivnosti, kot z vidika strokovne raznolikosti obravnavanih bolezenskih stanj. Različna starost bolnikov – od otrok do starejših – predstavlja za zdravstveno nego dodaten vidik pri zagotavljanju strokovne in varne oskrbe od sprejema do odpusta. Aktivno skrbijo za razvoj strokovnega področja ter pripravljajo strokovne dokumente v okviru Službe zdravstvene nege. Aktivni so na področju mentorstva dijakom Srednje zdravstvene in kozmetične šole in študentom Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru – tako v okviru klinične prakse, kot pri pripravi na zaključne izpite, seminarje in diplomska dela. Aktivno sodelujejo na Bedjaničevem simpoziju, v okviru katerega organizirajo samostojno strokovno srečanje, ki je dobro obiskano s strani zaposlenih iz raznih ustanov v regiji in izven. So aktivni predavatelji na strokovnih srečanjih drugih organizatorjev, saj je področje njihovega dela odlična priložnost za prenos in izmenjavo znanja. Povezujejo se s Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na internistično-infektološkem področju pri Zbornici – Zvezi. Strokovno znanje in empatičen odnos do pacientov in njihovih svojcev ter vzajemno, timsko delo v težkih, pogosto najtežjih trenutkih, so izhodišče njihovega delovanja. Omenjene odlike so tisto, kar največkrat ostaja prezrto, samoumevno in nepomembno, čeprav so najpomembnejše.

Predlagatelj: Strokovne vodje zdravstvene nege drugih samostojnih medicinskih oddelkov

Predstavniki nagrajenega tima na svečanosti.

Za izjemen prispevek na področju zdravstvene nege je društvo letos podelilo naziv Častna članica Antoniji Katarini Ivanuša.

Antonija Katarina Ivanuša je leta 1961 končala Srednjo zdravstveno šolo v Mariboru in se zaposlila v takratni Splošni bolnišnici Maribor. Po uspešno zaključenih Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani je prevzela dela in naloge glavne medicinske sestre Oddelka za anestezijo in reanimacijo današnjega Oddelka za anesteziologijo, intenzivno terapijo in terapijo bolečin, kjer je ostala do svoje upokojitve.

Želja po znanju jo je spodbudila, da je leta 1969 za šest mesecev odšla na strokovno izpopolnjevanje v Amsterdam. Nato je šolanje nadaljevala na Visoki šoli za organizacijo dela v Kranju, ki jo je uspešno končala leta 1979. Kot dolgoletna glavna medicinska sestra Oddelka za anestezijo in reanimacijo se je uveljavila kot vodja in mentorica generacijam dijakov in študentov zdravstvene nege, kakor tudi zaposlenim medicinskim sestram in drugim, ki so se strokovno izpopolnjevali na področju intenzivne terapije, zdravstvene nege in anestezije. Čez vsa leta svojega dela ji je kot vodji in mentorici skupaj s sodelavci uspelo zgraditi tim zdravstvene nege zavidljive strokovnosti, usposobljenosti in kakovosti, čigar sloves je – v sožitju s sodelavci zdravstvenega tima – poznan in živ še danes. Svoje profesionalno delo je gradila na kompetencah, strokovni usposobljenosti in odgovornosti vsakega izvajalca in celotnega tima. Z bogatim strokovnim znanjem in izkušnjami se je uveljavila kot priznana strokovnjakinja in predavateljica, pogosto v vlogi organizatorja izobraževanj ali kot vabljen predavateljica za področje zdravstvene nege v intenzivni terapiji in za širše področje zdravstvene nege kirurškega pacienta. Njena ljubezen do življenja in bližnjih se je pri delu vseskozi odražala v njeni skrbi za najtežje bolne, življenjsko ogrožene paciente, ki jim je v celoti posvetila svoje poklicno delo. S svojo strokovnostjo in sočutnim odnosom je v pogosto zahtevnih okoliščinah dela ob pacientih ustvarjala vzdušje strokovne in osebne zavzetosti in odgovornosti zaposlenega v odnosu do sodelavcev, pacientov in njihovih svojcev, kar se je prenašalo na celoten zdravstveni in negovalni tim. Njeni sodelavci so povedali, da je bila stroga, a vseskozi

pravična.

Središče njenega strokovnega delovanja je bil pacient. Tako ni bilo naključje, da je med prvimi v slovenskem prostoru v aktivnosti zdravstvene nege na oddelku vključila procesno obravnavo in dokumentiranje. Vztrajala je in dopolnjevala dokumentacijo, s tem gradila osnovo za kakovost izvedbe zdravstvene nege in v izobraževanje vključenih izvajalcev. Ob zavedanju pomena izobrazbe medicinskih sester je vselej zastopala izobraževanje v zdravstveni negi, že takrat pa je bila tudi zagovornica nadaljnega strokovnega izpopolnjevanja in izobraževanja v zdravstveni negi za strokovnejše in kakovostnejše delo neposredno ob pacientu. Bila je zagovornica standardov zdravstvene nege v praksi. Tako je sprejela povabilo takratne Visoke zdravstvene šole Univerze v Mariboru, kjer je vrsto let delovala kot odlična predavateljica za predmetno področje zdravstvene nege kirurškega bolnika in bila mentorica številnim študentom ter diplomantom. V slovenskem strokovnem prostoru je znano njeno pomembno publicistično delo, ki je postavilo temelje za študijsko literaturo, tako študentom kot tudi zaposlenim v zdravstveni negi. Kot prva avtorica je v sodelovanju z izr. prof. dr. Danico Železnik leta 2000 izdala publikacijo »Osnove zdravstvene nege kirurškega bolnika«, leta 2002 pa »Standarde aktivnosti zdravstvene nege«, ki so bili zaradi potreb in uporabnosti strokovne literature ponatisnjeni leta 2008.

Z leve proti desni: Klavdija Čuček Trifkovič, Dubravka Sancin, Antonija Katarina Ivanuša, Danica Železnik, Mateja Lorber.

Kljub mnogim dosežkom je njen ugled rasel ob drži odgovorne, strokovne, zahtevne, zanesljive, poštene, marljive in skromne sodelavke, ki je zgled mnogim generacijam medicinskih sester in zdravstvenim tehnikom. Vso svojo poklicno pot je namenila najtežje bolnim in najbolj pomoči potrebnim pacientom, kar jo odlikuje še danes. Skrb za soljudi je njen način življenja; kot prostovoljka je še vedno aktivna v Domu upokoencev Danice Vogrinec na Taboru in v nekaterih drugih skupnostih.

Njena poklicna in osebna prizadevanja so se vselej izražala v odličnih izidih zdravstvene nege in zdravljenju bolnih, v delu

in uspehih mnogih zaposlenih ter študentov zdravstvene nege. Njen strokovni prispevek je zaznamoval tako bolnišnično, kot tudi regijsko in vseslovensko strokovno okolje, za kar je leta 1994 na predlog takratnega kolegija medicinskih sester bolnišnice prejela najvišje strokovno priznanje Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije, Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije ter Zlati znak.

Glede na izjemen prispevek pri razvoju zdravstvene nege tako na področju izobraževanja medicinskih sester kot na področju bolnišnične zdravstvene nege in pri razvoju delovanja regijskega strokovnega Društva ter za pomembno vlogo pri utrjevanju zavesti o pomenu poklicnega združevanja in stanovske pripadnosti se naziv »Častna članica društva« podeli spoštovani in cenjeni kolegici Antoniji Katarini Ivanuša.

Predlagatelj: izr. prof. dr. Danica Železnik in Ljuba Lednik, prof. zdr. vzgoje v sodelovanju z Upravnim odborom društva

Prejemniki priznanj od leve proti desni: Marija Drašković, Nadja Lubajnšek v imenu negovalnega tima ginekoloških oddelkov in ambulant, Marija Firbas, Gordana Rudelič, Vitoslava Urnaut v imenu negovalnega tima Oddelka za nalezljive bolezni in vročinska stanja.

Od leve proti desni: Ksenija Pirš, Antonija Katarina Ivanuša, Jože Prestor, Milena Frankič.

Kar včasih pogrešamo, je morda zahvala, ki naj bo izrečena na tem mestu. Hvala za vse, kar smo, ker ljudem dajemo upanje. To je največ, kar lahko človek stori za nekoga. Hvala, ker ostajamo zavezani svojemu osebnemu in strokovnemu razvoju, neprekinjenemu, vseživljenjskemu učenju ter ponosno pripadni svoji poklicni skupini. Hvala ne le za osebno dobro, temveč za uresničitev strokovnih prizadevanj, ki jih razvijamo že desetletja, za ljudi, ki jim namenjamo strokovno skrb in za generacije stanovskih kolegic in kolegov, ki prihajajo.

Bilo nam je lepo, pokazali smo, da cenimo, kar imamo! To ste, spoštovane kolegice in kolegi, izrazili s svojo prisotnostjo, ki v tako velikem številu kaže na izraz stanovske pripadnosti, ki je neprecenljiv!

Ker so pred nami eni izmed najlepših praznikov v letu, ko se izrekajo voščila, tople besede in preudarne misli, naj bo naša pripoved o decembru živa skozi vse leto. Naj decembrski blišč in izobilje vseh vrst ne preusmerjata naše pozornosti od prave decembrske zgodbe miru, bližine in sočutja. Ko nekateri načrtujejo, nakupujejo in trošijo vse, kar imajo in več, kot potrebujejo, se za bliščem skriva največ človeških stisk, osamljenosti, žalosti ...

December nam ponuja tudi priložnost za razmislek o preteklem letu in načrtih za leto, ki je pred nami. Priložnost, da v njih umestimo sebe, svoje najdražje in druge. To želi december, ki nas s svojimi opravili, običaji in prazniki zbližuje in povezuje.

Ponuja nam čas, ki je dragocenejši od zlata. Čas, ki ga namenimo sebi, in čas, ki ga namenimo drugim. Čas za spoštovanje in razumevanje občutkov soljudi na preprosti človeški ravni, čas za sposobnost vživljanja v druge, ki nas na koncu privede do uvida, ko ne moremo prenesti pogleda na trpljenje sočloveka.

Za vse lepo in vredno, kar včasih spregledamo, se zato ozrimo okoli sebe in razmislimo, za kaj smo resnično hvaležni in kaj je zares pomembno.

Mislmo pozitivno, delujmo pa iz srca, kajti vse, kar dajemo od sebe, se nam pomnoženo vrača.

Strokovno srečanje ob 80-letnici bolnišnične pediatrične dejavnosti v Mariboru

Avtor: Nataša Marčun Varda

Foto: Aljoša Pungartnik

Letos mineva 80 let od začetkov bolnišnične pediatrične dejavnosti v Mariboru. Ob tej priložnosti smo na Kliniki za pediatrijo pripravili svečanost in strokovno srečanje, ki sta potekala 14. oktobra 2016 v hotelu Habakuk. Srečanja se je udeležilo okoli 500 udeležencev, zdravnikov in medicinskih sester v pediatriji, kar je preseglo vsa naša pričakovanja. Ob tej priložnosti smo izdali tudi monografsko publikacijo »80 let bolnišnične pediatrične dejavnosti v Mariboru« z orisom glavnih zgodovinskih mejnikov oblikovanja oddelka in razvoja posameznih subspecialnosti. Fotografsko gradivo smo predstavili v obliki dveh filmov in pripravili tudi fotografsko razstavo, ki je na ogled v sejni sobi Klinike za pediatrijo. Strokovne prispevke smo zbrali v zborniku.

Srečanje smo začeli s kratko svečanostjo. Po uvodnih besedah je sledil nastop učenk in učencev Konservatorija za glasbo in balet, nato pa kratek zgodovinski presek najpomembnejših mejnikov bolnišnične pediatrične dejavnosti v Mariboru. Začetki mariborske pediatrične dejavnosti segajo v leto 1925, ko je v Maribor prišla prva specialistka za otroške bolezni Valerija Valjavec, začetki bolnišnične pediatrične dejavnosti pa v leto 1936, ko je bil v Mariboru odprt stacionarij z 20 posteljami za zdravljenje dojenčkov s prebavnimi in respiratornimi okužbami, ki ga štejemo za začetek bolnišnične pediatrije v Mariboru. Prvi pravi oddelek za

otroške bolezni je bil ustanovljen 10 let pozneje leta 1946 v renoviranih prostorih poslopja, ki so ga Nemci zgradili za svoje uslužbence. Pri ustanovitvi je sodelovala Božena Grosman, ki je bila tudi njegova prva predstojnica. Pridružil se ji je Marjan Svetlič, ki je oddelek vodil v obdobju od 1947 do 1955. Nasledila ga je prof. dr. Draga Černelčin ga vodila do leta 1973. Pod njenim vodstvom se je oddelek leta 1957 preselil v obnovljeno vilo na Vinarski ulici 6, kjer so bili pogoji za otroke bistveno boljši. Naslednji mejnik je predstavljala preselitev oddelka v novo s samoprispevkom zgrajeno stavbo Splošne bolnišnice Maribor leta 1987. Takrat ga je vodil prim. dr. Karel Sinkovič. Slednjega je leta 1993 nasledil prof. dr. Alojz Gregorič. Pod njegovim vodstvom je oddelek leta 1996 pridobil naziv Klinični oddelek za pediatrijo, kasneje pa Klinika za pediatrijo. Naziv smo leta 2011 obnovili, ponovna evalvacija je predvidena v tem letu. Klinika za pediatrijo je bila v letu 2012 energetske obnovljena, še vedno pa čakamo na obljubljen nadgradnjo in povečanje števila postelj, saj menimo, da si naši otroci in njihovi starši zaslužijo ustrezne bivalne prostore – za širitev pa obstajajo tudi strokovni argumenti. Z ustanovitvijo Medicinske fakultete leta 2003 se je kmalu formirala tudi Katedra za pediatrijo, ki ima že 10 let svoj sedež v prostorih Klinike. Vizija razvoja klinike je odlično in odgovorno strokovno delo, kakovostno pedagoško delo in spodbujanje znanstvenoraziskovalnega dela. Ob prebiranju redkih virov o razvoju pediatrične bolnišnične dejavnosti smo začutili globoko spoštovanje do tega, kar je bilo v letih na področju pediatrije narejeno praktično iz nič. Na skromnih temeljih je zrasla moderna pediatrična bolnišnica, ki je kljub skromni kadrovske zasledbi in omejenim virom postala vrhunska terciarna ustanova, primerljiva s podobnimi ustanovami v evropskem prostoru. Za današnje generacije pediatrov in delavcev v pediatriji je to velika obveza in odgovornost, da ob trdnih temeljih 80-letne dediščine ohranimo in nadgradimo dosežke naših predhodnikov na vseh področjih.

Navzoče je najprej pozdravil župan mesta Maribor dr. Andrej Fištravec, sledil je pozdravni nagovor v. d. generalnega direktorja UKC Maribor Janeza Lavreta, ki nam je obljubil, da se bo denar za nadgradnjo Klinike zagotovo našel. Prisotne je pozdravil tudi zaslužni slovenski pediater prof. dr. Ciril Kr-

Predstojnica Klinike za pediatrijo Nataša Marčun Varda.

žišnik, dolgoletni predstojnik Pediatrične klinike v Ljubljani in Katedre za pediatrijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani. Sledili so pozdravni nagovori Davida Felserja, pomočnika direktorja za zdravstveno nego, glavne medicinske sestre klinike Monike Pevec in predstojnice klinike izr. prof. dr. Nataše Marčun Varda. Po nastopu mlade baletne plesalke Konservatorija za glasbo in balet smo začeli s strokovnim delom, ki smo ga posvetili urgentnim stanjem pri otrocih. Temo smo izbrali z namenom, saj so urgentna stanja tisto področje, ki ga moramo kot osnovo obravnave vseh akutno bolnih otrok in mladostnikov dobro poznati vsi delavci v pediatriji. Zbornik predavanj smo pripravili z mislijo na mlajše generacije, da jim bo v pomoč pri pridobivanju prepotrebne teoretičnega znanja. Poleg tega smo poudarili nekaj perečih tem s tega področja, in sicer transport najhujše bolnih otrok v našo ustanovo, ki ga je potrebno urediti na nacionalni ravni; vlogo urgentnega zdravnika pri obravnavi najhujše bolnih otrok, zlasti v kontekstu formiranja pediatričnih urgentnih centrov; uvrstitev pediatrične urgentne dejavnosti v koncept pediatričnih urgentnih centrov, za kar je potreben nacionalni dogovor, vključno z zagotovitvijo ustreznih prostorov, primerne opreme, kadrov in financira-

nja. Po predavanjih prim. Ivana Vidmarja, predstojnika Kliničnega oddelka za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo UKC Ljubljana, in asist. Štefana Mallyja, predstojnika Centra za nujno medicinsko pomoč in reševalne prevoze Zdravstvenega doma dr. Adolfa Drolca Maribor, se je razvila živahna diskusija. Sledilo je predavanje o celostni obravnavi kritično bolnega otroka z vidika medicinske sestre, ki ga je pripravila Tanja Bele z Enote za intenzivno nego in terapijo Klinike za pediatrijo Maribor. Asist. mag. Robert Pogorevc je predstavil nove smernice Evropskega reanimacijskega sveta o oživljanju otroka in novorojenčka. V nadaljevanju smo obravnavali praktično vsa pomembna področja urgentnih stanj pri pediatričnih bolnikih, v gastroenterologiji (asist. dr. Jernej Dolinšek), neonatologiji (Andreja Štelcar), pulmologiji in alergologiji (doc. dr. Vojko Berce), nevrologiji (asist. dr. Peter Gradišnik), kardiologiji (asist. mag. Mirjana Miksić), nefrologiji in urologiji (izr. prof. dr. Nataša Marčun Varda), pedopsihiatriji (Tina Ferlinc), zastupitve pri otrocih (Tanja Dukić Vuković). Področje poškodb pri otrocih je predstavil predavatelj Anton Koželj s Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru.

Po obsežnem strokovnem delu smo z velikim zanimanjem poslušali predstavitev prof. dr. Dušanke Mičetić Turk o razvoju pediatrične dejavnosti v Mariboru. Na koncu smo se zahvalili vsem tistim, ki so čez številna leta pomembno prispevali k razvoju odlične mariborske pediatrije. Sledilo je neformalno druženje ob večerji.

Upamo, da bo udeležencem srečanje ostalo v lepem spominu in da so pridobili veliko novih strokovnih informacij, potrebnih za delo pri obravnavi svojih bolnikov. Še enkrat hvala vsem, ki so s požrtvovalnim in visoko strokovnim delom ter ljubeznijo do otrok ter stroke prispevali h graditvi odlične mariborske pediatrične dejavnosti in v njej zapustili globoke sledi.

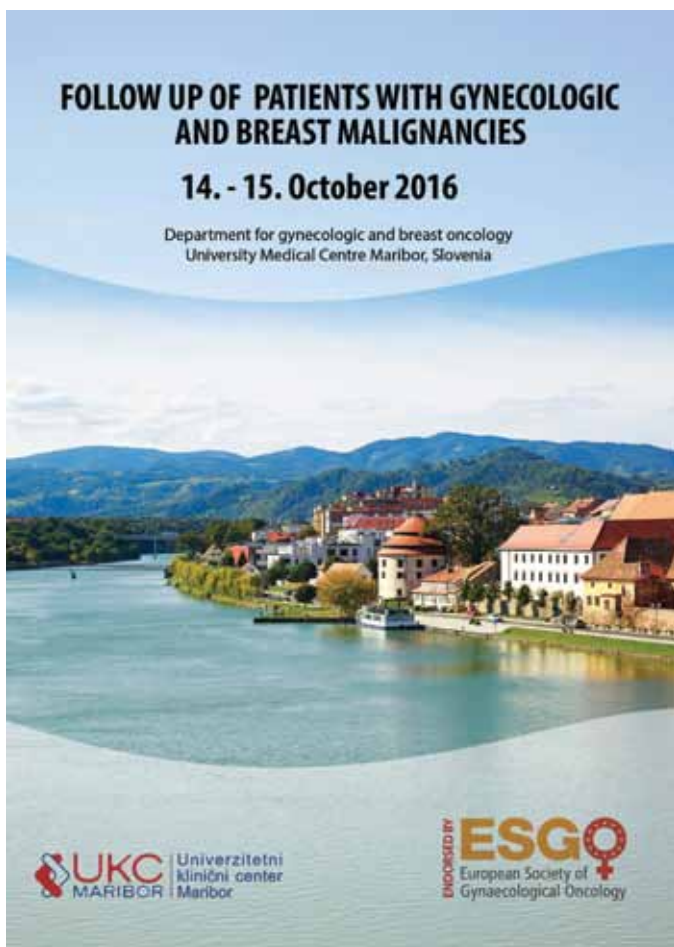

Udeleženci srečanja.

Spremljanje bolnic po zaključenem zdravljenju maligne ginekološke bolezni in raka dojke

Avtorja: Nejc Kozar, Maja Pakiž

Foto: Slavica Keršič

14. in 15. oktobra 2016 je Oddelek za ginekološko onkologijo in onkologijo dojke Klinike za ginekologijo in perinatologijo organiziral dvodnevno srečanje z naslovom Spremljanje bolnic po zaključenem zdravljenju maligne ginekološke bolezni in raka dojke. Srečanje je potekalo pod okriljem Evropskega združenja za ginekološko onkologijo (ESGO) z mednarodno udeležbo.

Gre za področje, ki je v zdravljenju malignih obolenj nemalokrat zapostavljeno. Evropski in svetovni centri se pogosto usmerjajo v diagnostiko in zdravljenje malignih obolenj, kjer obstaja množica smernic, medtem ko je obravnava pacientk po zdravljenju osnovne bolezni navadno prepuščena posameznim ustanovam. Srečanje je obravnavalo omenjeno problematiko s pomočjo uglednih tujih strokovnjakov ter je bilo usmerjeno v razpravo med domačo strokovno javnostjo.

Dogodek se je odvijal v stavbi Menerga v Mariboru, kjer je bilo

dovolj možnosti za širjenje znanja kot tudi za neformalno izmenjavo mnenj.

Srečanje se je začelo po pozdravnih besedah prof. dr. Iztoka Takača, ki je skupaj z ginekologinjo Nino Čas Sikošek moderiral prvi sklop predavanj. Ta je potekal v slovenskem jeziku v zasedbi Ksenije Rakič, doc. dr. Maje Pakiž, dr. Jureta Kneza ter Nine Čas Sikošek. Predavanja so se osredotočala na teme, kot so spremljanje pacientk po zdravljenju raka endometrija, jajčnika, materničnega vratu ter dojke. Naši strokovnjaki so predstavili prakso v naši ustanovi ter zanimivosti in novosti na posameznih področjih. Predavanja so potekala v interakciji z občinstvom, kjer ni šlo le za podajanje znanja, pač pa tudi za razpravo s strokovnjaki drugih ustanov.

Nataša Hrovatič (levo), Maja Ravnik (desno).

Od leve proti desni: Iztok Takač, Maja Pakiž, Rene Verheijen (Nizozemska), Paolo Zola (Italija).

Popoldanski del je potekal v angleškem jeziku z namenom vključitve tujih gostov. Tako je profesor Paolo Zola kot vabljeni predavatelj iz Torina govoril o svojih bogatih kliničnih izkušnjah na področju sledenja pacientk po zdravljenju malignomov, aktualnih raziskavah na tem področju ter najpomembnejših dilemah, ki se v tej temi pojavljajo. Sklop je zaključila predstojnica Oddelka za ginekološko onkologijo in onkologijo dojke doc. dr. Maja Pakiž, ki je govorila o pričakovanih zdravnikov in pacientov v času po zaključenem zdravljenju onkološke bolezni; tudi na podlagi anket, ki so jih izpolnile bolnice in zdravniki, ter s tem sprožila zanimivo razpravo v avditoriju.

Naslednji dan so bila vsa predavanja v angleškem jeziku namenjena širši strokovni javnosti. Sklop je začel dr. Marko Klarič z Reke. Predstavil je spremljanje po zdravljenju ginekološke maligne bolezni s kirurškega vidika ter dolgoročne kirurške zaplete. Nadaljevala je doc. dr. Vesna Karapandžić Plešinac iz Beograda, ki je ob bok kirurškemu spremljanju postavila še stališče radiologa in zaplete tovrstnega zdravljenja. Dr. Matej Horvat je predstavil spremljanje po sistemskem onkološkem zdravljenju ter novosti v genetskem testiranju. Sledilo je še predavanje radiologinje Saše Rudolf o uporabni vrednosti slikovne diagnostike v sklopu spremljanja pacientk. Za konec dopoldanskega sklopa je Primož Kuhar izpostavil sistem ter dileme sledenja po zdravljenju mali-

gnih ginekoloških obolenj s strani zdravnika družinske medicine. Popoldanski sklop predavanj je predstavil trenutna priporočila različnih združenj s področja sledenja raka jajčnika ter endometrija, ki sta ju uspešno pripravila doc. Maja Pakiž ter prof. Paolo Zola. Nato je o sledenju po zdravljenju raka materničnega vratu, vulve ter vagine predaval vidni član ESGO prof. Renee Verheijen iz Nizozemske, ki je pohvalil organizacijo srečanja ter predstavil organizacijo ESGO s trenutnimi aktivnostmi. Sledilo je predavanje o sledenju po zdravljenju raka dojke, kot ga izvajajo v Gradcu v Avstriji. Temo je uspešno predstavila dr. Marija Balić. Dr. Jure Knez je za konec predstavil še redko področje gestacijskih trofoblastnih bolezni, s katerim imamo zaradi izjemno majhnega števila primerov zelo malo izkušenj. Ob tem so se aktivno vključili tuji strokovnjaki in razvili zanimivo razpravo.

Srečanje je potekalo v interaktivnem vzdušju s spodbujanjem razprave med občinstvom in sodelovanjem občinstva s sistemom glasovanja. Udeleženci so v anketah izrazili visoko stopnjo zadovoljstva s srečanjem in ga ocenili kot uporabnega za vsakdanje delo. Ponosni smo na odziv predavateljev iz širše regije ter na pokroviteljstvo ESGO, kar nam je omogočilo, da so naši kolegi imeli priložnost poslušati mednarodno priznane strokovnjake na domačih tleh. Zadovoljstvo udeležencev in predavateljev nas je dodatno spodbudilo k organizaciji novih podobnih srečanj.

Aktualno v zdravljenju sladkorne bolezni v UKC Maribor 2016 – tokrat že šestič

Avtor: Miro Čokolič

Foto: T. Š. M.

Svetovni dan sladkorne bolezni na pobudo Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) in Mednarodne zveze za sladkorno bolezen (IDF) že od leta 1991 obeležujemo 14. novembra na rojstni dan Fredericka G. Bantinga. Leta 2006 so ta dan prevzeli tudi Združeni narodi, saj gre za bolezen, ki ob zdravstvenem predstavlja tudi veliko ekonomsko in socialno breme. Zgodovina uporabe inzulina sega v leto 1921, ko so z injekcijami ekstrakta goveje trebušne slinavke delali prve poskuse na diabetičnih psihi. Leta 1922 je dr. F. G. Banting na svojo roko prvič vbrizgal inzulin. Leta

1923 sta si F. G. Banting in J. J. R. Macleod delila Nobelovo nagrado za fiziologijo ali medicino. F. G. Banting je bil besen, ker je z njim prejel nagrado J. J. R. Macleod namesto sodelavca C. H. Besta. Po prejemu je polovico denarnega dela nagrade odstopil C. H. Bestu, J. J. R. Macleod pa polovico svojega dela J. Collipu. Za vse zdravnike, medicinske sestre, študente in ostale zdravstvene delavce smo 10. novembra 2016 na Oddelku za endokrinologijo in diabetologijo pripravili že šesti seminar z naslovom Aktualno v zdravljenju sladkorne bolezni, ki ga pripravimo vsaki dve leti. Sladkorna bolezen je zelo razširjena. Danes na svetu živi že več kot 415 milijonov sladkornih bolnikov, saj se število – še posebej v zadnjem obdobju – nenehno povečuje. Pravzaprav bi lahko predvsem v tretjem svetu govorili že kar o epidemiji. Naraščanje števila diabetikov je posledica tako nezdravega življenjskega sloga, zlasti debelosti in premalo gibanja, kot tudi staranja prebivalstva. Število bolnikov s sladkorno boleznijo narašča tudi v Sloveniji. Lani smo imeli glede na atlas IDF 168.200 bolnikov s prevalenco 10,7 % med 20. in 79. letom starosti s stroški 2316,60 USD (2187,12 EUR) na bolnika.

Na letošnjem seminarju so predavali zaposleni na Oddelku za endokrinologijo in diabetologijo. Prim. as. Miro Čokolič je predstavil tipe sladkorne bolezni in klasifikacijo sladkorne bolezni ter njene zaplete, saj zadnje čase opažamo netočno razvrščanje in šifriranje. Sladkorne bolezni tipa 1 ni mogoče preprečiti in se od samega začetka zdravi z insulinom ter se praviloma pojavi v mladosti, medtem ko ima sladkorna bolezen tipa 2 večje število

Med predavanjem Urške Kšela.

Seminar je bil izjemno obiskan.

lo dejavnikov tveganja, na katere je možno vplivati ter se pojavi kasneje. Kolegica Urška Kšela je na seminarju predstavila akutne zaplete sladkorne bolezni, ki večinoma zahtevajo natančno hospitalno obravnavo. DKA in DAHS sicer nista več tako pogosta zapleta, temveč sta še vedno povezana z visoko smrtnostjo, razlikujejo pa se tudi hipoglikemije, ki glede na vzrok zahtevajo tudi hospitalizacijo. Naš najmlajši specialist Matej Rakuša je predstavil sladkorno bolezen tipa 2, debelost in bariatrične posege, ki se bodo morda naposled le začeli opravljati tudi v UKC in ne samo v Slovenj Gradcu, kamor sedaj odhajajo bolniki z našega področja. S hipoglikemijo, z vzroki za njen nastanek in nefarmakološkimi ukrepi se je ukvarjala medicinska sestra Mateja Herjavec. Diplomirana medicinska sestra Simona Sternad je predstavila indikacije in pravilno izvedbo 75 g OGTT pri nosečniški sladkorni bolezni, ki se je z novimi smernicami IADPSG zelo povečala in s preverjanjem zmanjšamo njihovo število za 30 %, kar prihrani ZZZS precej denarja, nosečnicam pa negotovosti. Dr. Mitja Krajnc je razložil dileme, ali vsi bolniki potrebujejo enak HbA1c, saj je to odvisno od mnogih dejavnikov, ki jih je treba upoštevati in zato ne obravnavamo vseh bolnikov enako. Medicinska sestra Ljudmila Zajšek je predstavila, kako pravilno ravnati z aplikacijo nekaterih novih zdravil (Trulicity, Bydureon, Tresiba, Toujeo, Abasaglar, Humalog 200), saj obstajajo različni peresniki, ki se stalno izpopolnjujejo. Matej Završnik je predstavil psihološko rezistenco na inzulin, saj je znano, da se bolniki zdravljenja z inzulinom neupravičeno bojijo in se zanj prepozno odločajo. Doc. dr. Andrej Zavrtnik je na srečanju predstavil uravnavanje hiperglikemije v bolnišnici, saj se med hospitalizacijo z njo pogosto prvič srečata tako bolnik kot zdravnik in ob odpustu mora biti bolnik urejen z varno terapijo. Zaradi aktualnosti teme in čedalje večje potrebe po znanju o sladkorni bolezni je bil seminar zelo dobro obiskan predvsem s strani zdravstvene nege, pogrešali pa smo kolege. Zaradi pandemije sladkorne bolezni je treba več sredstev usmeriti v preventivo in edukacijo, za kar pa so potrebni sogovorniki

tako pri plačniku kot izvajalcu – s čimer se neuspešno borimo že vrsto let. Kljub večletnim opozorilom vodilnim se na žalost ni spremenilo nič. Izgorevanje kadra se nadaljuje, zatekanje v bolniško odsotnost narašča, saj z nezadostno kadrovsko zasedbo ne moremo slediti vsakodnevnu čedalje bolj neizprosnu tempu. Poleg tega tudi delo v UKC Maribor ni več med najbolj zaželenimi, saj se odhodi na lažja in bolje plačana delovišča v druge ustanove nadaljujejo. Uspešni poslovnež Richard Branson je dejal: »Stranke (bolniki) ne pridejo prvi, prvi pridejo zaposleni. Če boš poskrbel za zaposlene, bodo oni za stranke (bolnike).« Morda bi se iz tega nasveta novo vodstvo UKC lahko nekaj naučilo, obljubilo je že, da bo poskrbelo, da bo UKC Maribor postal ustanova, kjer si bodo želeli delati vsi. Pogrešamo tudi glas društva diabetikov, ki obstaja že 60 let in je ogromno prispevalo k izboljšavi obravnave sladkornih bolnikov v preteklosti, sedaj pa se ukvarja bolj samo s seboj, kot z nujnimi spremembami in prihodnostjo. Kdor čaka, dočaka. Morda bo 2017 res takšno, kot si želimo: zdravo, srečno in uspešno!

Spomine je treba zapisati – 60 let Oddelka za gastroenterologijo

Avtor: Pavel Skok

Foto: Bojan Mihalič

Organizator srečanja Pavel Skok.

Ta delitev nam včasih predstavlja oviro, ki zastira celostni pogled na bolnika. Razvoj interne medicine se zrcali tudi v napredku gastroenterologije in hepatologije, ki smo mu bili priča v tem obdobju. Zаметki oddelka v Splošni bolnišnici Maribor segajo v leto 1956, ko je na internem oddelku nastala organizacijska enota imenovana »Interni C«, ki predstavlja zasnovo kasnejšega oddelka. Zgodovinarji medicine in pričevalci razvoja Splošne bolnišnice Maribor so kasnejša obdobja razdelili v:

- a) obdobje 1956–1979
- b) obdobje 1980–1995
- c) obdobje 1995–2006
- d) obdobje 2006–

Vsako obdobje enote za gastroenterologijo in kasnejšega oddelka so zaznamovale nekatere prelomnice, tako na področju razumevanja etiologije obolenj, kot diagnostičnih in terapevtskih postopkov ter strokovnega in organizacijskega napredka. Ga-

V petek, 25. novembra 2016, smo v prostorih Medicinske fakultete Univerze v Mariboru praznovali šestdesetletnico delovanja Oddelka za gastroenterologijo. Svečano akademijo sta s pozdravnim govorom otvorila Janez Lavre, v. d. direktorja Univerzitetnega kliničnega centra Maribor in organizacijski vodja Klinike za interno medicino prim. prof. dr. Artur Pahor, z glasom pa jo je obogatil Mešani akademski pevski zbor Medicinske fakultete, ki nas je s tremi pesmimi ponesel v preteklost.

Obletnice so običajno priložnost, da se ozremo v preteklost, ocenimo dosežke in (ne)uspehe minulega obdobja ter si zastavimo cilje v prihodnosti. Spomnimo se pomembnih mejnikov v razvoju ustanove in oddelka ter posameznikov, ki so zaznamovali ta napredek. Ti dogodki nas tudi spomnijo, da smo bili priča, kako se je razvijala ustanova, ki so jo v socialističnih časih izgrajevali tudi s samoprispевki, kako je s svojim strokovnim razvojem in posluhom politike omogočila ustanovitev Medicinske fakultete leta 2003 in kako se je ustanova leta 2008 preoblikovala v Univerzitetni klinični center.

Medicina je veda, ki se je v zadnjih šestih desetletjih hitro spreminjala in nas obogatila s številnimi novimi spoznanji. Izsledki na različnih področjih medicine so popolnoma spremenili razumevanje etiologije številnih obolenj, omogočili so učinkovitejše oblike zdravljenja ter dali upanje številnim bolnikom. Tudi interna medicina je v tem obdobju doživela nesluten razvoj. Žal je kot posledica obilja novih spoznanj prišlo do vse bolj izražene delitve interne medicine na posamezna področja in specialnosti.

Predavatelj Edouard Louis iz Belgije.

stroenterologija je eden ključnih stebrov interne medicine, disciplina, pri kateri se tesno prepletajo znanja s področja patologije, fiziologije in patofiziologije, različni slikovni diagnostični, radiološki ter endoskopski postopki zdravljenja. Napredek slikovnih metod, ki jih uporabljamo v gastroenterologiji, zlasti radiologije z naprednimi tehnologijami; računalniško tomografijo – CT, magnetnoresonančnim slikanjem – MRI, ultrazvokom s kontrastom – CEUS, video-endoskopijo, ultrazvokom (UZ), njuno združitvijo, endoskopskim ultrazvokom (EUZ), ter tehnološkim razvojem instrumentov in pripomočkov za različne intervencijske posege, kot so endoskopska hemostaza, endoskopska polipektomija, endoskopska retrogradna holangiopankreatografija – ERCP, endosonografsko vodena biopsija, EUZ–VP, so omogočili raznovrstne postopke zdravljenja na prebavilih. Veda se je z nekaterimi postopki zdravljenja v zadnjem obdobju zelo približala minimalno invazivnim operativnim posegom. Sodobne laboratorijske, imunološke, mikrobiološke, patohistološke, genetske in funkcionalne preiskave so omogočile napredek v razumevanju in zdravljenju različnih bolezni prebavil ter spodbudile razvoj gastroenterologije tudi na področjih presajanja organov, presejanja ter zgodnjega odkrivanja in zdravljenja tumorjev prebavil, okužb črevesja, proktologije ter razumevanja posebnosti bolezni prebavne cevi v otroškem in starostnem obdobju. Na dokazih temelječa gastroenterologija je pomembno spremenila ustaljene postopke zdravljenja ne samo v interni medicini, temveč tudi na področju onkologije in kirurgije.

Tudi vsebina predavanj na obletnici našega praznika je bila zato

raznolika – mavrična. Poslušalce so predavatelji seznanili z novostmi na področju zdravljenja kronične vnetne črevesne bolezni, raziskavami z uporabo celičnih kultur, možnostmi telemedicine in z vlogo ter s pomenom mikrobiote za človeški organizem. Svoja spoznanja in zgodovinski pregled razvoja na področju celiakije so z nami delili pediatri gastroenterologi, predstavljene so bile njihove smernice in nekateri raziskovalni dosežki. Napredek slikovnih metod in sodobne možnosti na področju diagnostike prebavil so predstavili naši radiologi. Z rezultati svojih terapevtskih postopkov na področju zdravljenja raka želodca, trebušne slinavke in napredka laparoskopskih tehnik kirurgije so se predstavili in pohvalili splošni in abdominalni kirurgi naše ustanove. Tudi infektologi so na srečanju predstavili sodobno obravnavo in zdravljenje bolnikov s hepatitisom B in C, predstavili pa so tudi potek epidemije s *Clostridium difficile* na lastnem oddelku. Predavanja smo zaključili v poznih večernih urah z različnimi gastroenterološkimi temami, ki so vsebinsko zaokrožile našo svečanost. Ob srečanju smo izdali recenziran zbornik predavanj, ki bo v prihodnosti ostal trajen pomnik našega srečanja. Na srečanju smo se zahvalili sodelavcem, ki so se v zadnjih desetih letih upokojili.

Avtor prispevka in zaposleni na Oddelku za gastroenterologijo se zahvaljujejo vsem, ki so s svojimi predavanji, prisotnostjo in dobrimi željami obogatili naš jubilej. Iskrena zahvala tudi posluhu vodstva Univerzitetnega kliničnega centra Maribor in sponzorjem, ki so omogočili srečanje ter nekaterim, brez katerih srečanja ne bi bilo.

Mešan akademski pevski zbor MF.

4. mariborska šola paliativne oskrbe

Avtor: Nevenka Krčevski Škvarč

Foto: Slavica Keršič, T. Š. M.

Paliativna medicina in oskrba sta postali priznani veji medicine in pomemben del obravnave bolnikov z neozdravljivo boleznijo. Čeprav ideja izhaja iz ideologije hospic in obravnave umirajočih, danes paliativna oskrba obsega zelo široko področje od podporne oskrbe že ob diagnozi in aktivnem specifičnem zdravljenju kroničnih neozdravljivih bolezni do intenzivne oskrbe teh bolnikov v napredovali bolezni in podpore njihovi družini do lajšanja simptomov v zadnjih dneh življenja in podpore družini v žalovanju.

Državni program razvoja paliativne oskrbe, ki je bil sprejet leta 2010, predvideva razvoj paliativne oskrbe bolnika z napredovalo neozdravljivo boleznijo na vseh ravneh zdravstvenega varstva. V zdravstveni oskrbi je paliativna oskrba vselej prisotna – to, kar predvideva državni program, je boljša organizirana povezanost med vsemi izvajalci in specialistična oskrba bolnikov z neobvladanimi simptomi bolezni.

Edukacija o načelih, principih in praktični obravnavi bolnikov ter njihovih družin je pomemben del, ki vpliva na in razvoj in izvajanje sodobne paliativne oskrbe. V Sloveniji imamo danes oddelke, time in enote za izvajanje specialistične paliativne oskrbe na terciarni in sekundarni ravni ter prototipe mobilnih timov na primarni ravni zdravstvenega varstva. Edukacija je že sestavni del dodiplomskega pouka na zdravstvenih šolah in medicinskih fakultetah. V podiplomskem izobraževanju ima ključno vlogo

Slovensko združenje za paliativno in hospic oskrbo. V izobraževanju laične populacije pa tvorno deluje tudi združenje Hospic. Za dodatno izobraževanje na tem medicinskem področju, ki se prepleta s področjem socialnega in duhovnega varstva, na različne načine skrbijo v zdravstvenih ustanovah.

Za razvoj in izvajanje specialistične paliativne oskrbe v UKC Maribor skrbi Enota za paliativno oskrbo. Z odprtjem Oddelka za onkologijo bo možno bolje urediti to dejavnost in v manjšem obsegu izvajati tudi akutno hospitalno paliativno oskrbo in ambulantno dejavnost. Letos smo že četrto organizirali šolo o paliativni oskrbi, ki je bila zelo dobro obiskana. Na tem srečanju smo obravnavali najpogostejše simptome v paliativni oskrbi, zaradi katerih je pogosto potrebna specialistična pomoč. V ospredju je bila obravnava bolečine, šibkosti in kaheksije, slabosti in bruhanja, občutka težkega dihanja, maligne rane ter delirija. Govorili smo tudi o pomembnosti prehranske obravnave, ki ima velik vpliv na kakovost življenja bolnikov in vpliva tudi na njihovo preživetje. Med zelo popularne teme sodi medicinska uporaba konoplje, zato smo poslušalcem podali utemeljene informacije o uporabi konoplje v sklopu paliativne oskrbe. Resnica o konoplji je takšna, da nam njeni ekstrakti lahko sicer pomagajo pri obvladovanju simptomov slabosti in bruhanja, neješčnosti ter nevropatske bolečine, nikoli pa konoplja ne predstavlja prve izbire zdravljenja. Premalo se poudarjajo dejstva, da imajo ta zdravila

Nevenka Krčevski Škvarč med predavanjem.

Predavatelji.

tudi različne neželene učinke, zaradi katerih jih bolniki ne morejo uporabiti. Podobno neutemeljeno je tudi mnenje mnogih bolnikov, da konoplja zdravi bolezni – predvsem raka – zaradi česar bolniki ne sprejemajo ukrepov uradne medicine. Raziskave s tega področja so intenzivne in je smotno počakati na realne izide.

Udeležencem smo pripravili delavnici o komunikaciji in trajnih podkožnih infuzijah zdravil za obvladovanje bolečine in drugih simptomov. Seznanili smo jih tudi o sodobnih dogajanjih na področju paliativne medicine in oskrbe, predvsem o primernem izrazoslovju za opredelitev paliativne oskrbe v različnih situacijah in trendu, da se paliativna oskrba intenzivno vključuje v temeljne vede medicine. Nacionalno koordinatorko za paliativno oskrbo smo zaprosili za podatke, kako daleč smo prišli pri izvajanju Nacionalnega plana za paliativno oskrbo. Glavna ovira za počasen razvoj mreže paliativne oskrbe v Sloveniji je v relativni nezainteresiranosti na področju izobraževanja in s tem povezanim pomanjkanje strokovnjakov, ki bi lahko v mreži delovali. Z mariborskimi šolami na temo paliativne oskrbe že tradicionalno sodelujejo specialisti s tega področja, in sicer iz Onkološkega inštituta v Ljubljani ter naši strokovnjaki iz Enote za paliativno oskrbo. Letos so svoj doprinos izkazali tudi naši specialisti iz Onkološkega oddelka, ki so spregovorili o vlogi zdravljenja z onkološkimi zdravili; kemoterapevtiki, biološkimi zdravili in hormoni ter o vlogi zdravljenja z obsevanjem.

Poslušalci so podali zelo dobre ocene za organizacijo in vsebino šole, kar nam predstavlja dobro pobudo in izhodišče za prihodnje delovanje.

Za šolo paliative je bilo izjemno zanimanje.

XII. mariborsko ortopedsko srečanje – gleženj in stopalo v ortopediji

Avtorja: Matjaž Merc, Zmago Krajnc

Foto: Drago Wernig - foto Taka

Pozdravni nagovor Matjaža Vogrina.

Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru je 11. novembra 2016 potekalo 12. mariborsko ortopedsko srečanje z naslovom Gleženj in stopalo v ortopediji. Zanimanje za predavanja in delavnice je bilo kot vsako leto doslej veliko, saj pojavnost ortopedskih bolezni iz leta v leto narašča ter posledično predstavlja čedalje pogostejši diagnostični oreh v različnih strokah medicine. Srečanja se je udeležilo več kot 200 slušateljev, od tega približno 90 zdravnikov, 70 fizioterapevtov, 19 medicinskih sester in 23 študentov. Na srečanju so bili prisotni tudi naši bivši sodelavci, ki še ohranjajo stik s stroko.

Otvoritev in pozdravni nagovor vsem udeležencem je bila za-

upana glavnemu organizatorju srečanja Zmagu Krajncu, ki se je slušateljem zahvalil za množično udeležbo, sodelavcem pa za izdatno pomoč pri organizaciji srečanja. V uvodu je še poudaril pomen srečanja in dobrega medsebojnega sodelovanja različnih strok za dobrobit naših bolnikov.

Prvi sklop predavanj je bil namenjen spoznavanju anatomije gležnja in stopala, prepoznavanju klinične slike in izpeljavi ustrezne radiološke diagnostike glede na težave bolnika. Predstavljen je bil pogled družinskega zdravnika na aktualno problematiko in prikazana revmatološka patologija stopalne regije.

Za pravočasno prepoznavanje bolezni tako na primarni ravni kakor tudi pri specialistu je ključno predvsem to, da smo natančno seznanjeni z anatomskega lego posameznih struktur na stopalu. Le na tak način lahko pravilno napravimo klinični pregled, s katerim bomo v večini primerov dobili dokaj natančno predstavbo o možnih boleznih pri bolniku. Z usmerjeno diferencialno diagnozo lahko posledično izberemo pravo radiološko preiskavo, ki nas bo pripeljala do končne diagnoze in usmerjenega ter pravilnega zdravljenja. Radiologi so slikovito predstavili nekatere novejšje radiološke metode, po katerih lahko posežemo pri obravnavi stopalne patologije: nove rentgenske projekcije, uporabnost različnih tehnik MRI slikanja, UZ preiskave in sodobne radiološke metode, kot je npr. preiskava SPECT/CT. Gre za kombinacijo scintigrafije in raču-

Med predavanjem.

Udeleženci med predavanjem anatomije gležnja in stopala v 3D tehniki.

nalniške tomografije (CT), ki omogoča natančno anatomsko določitev mesta vnetnega procesa v kosti.

V drugem sklopu so bila predstavljena obolenja gležnja s podarkom na nestabilnosti, utesnitvenem sindromu, obrabnih spremembah – artrozi in artroskopskih možnostih zdravljenja. Slišali smo, da je kronična nestabilnost gležnja relativno pogost in pereč problem mladih ljudi, ki ga je z ustrezno kirurško obravnavo mogoče popolnoma odpraviti. Pri utesnitvenih sindromih, ki so posledica pogostih preobremenitev gležnja – tako pri športnikih kot težjih fizičnih delavcih – se pojavijo bolečine in zmanjšana gibljivost sklepa. S pravočasno artroskopijo lahko tak sklep očistimo, odstranimo utesnitve in zagotovimo bolniku skoraj popolno rehabilitacijo ter vrnitev na igrišče ali delovno mesto. Artroza gležnja ostaja velik problem ortopedskega zdravljenja, za katerega za zdaj še ne poznamo dolgoročno uspešnega zdravljenja, ki bi za bolnika predstavljalo ugodno končno rešitev. Pri napredovalih obrabnih spremembah gležnja bolnikom še zmeraj ponujamo zatrditev gležnja kot prvo operativno metodo izbora, pri izbranih – predvsem starejših bolnikih – pa lahko vstavimo tudi endoprotezo gležnja, ki se v svetu ponovno vse bolj uveljavlja.

Tretji sklop je bil namenjen prepoznavi patologije stopala. Predstavljene so bile bolezni stopala pri otroku, sledila je predstavitev ploskega stopala, trna v peti in bolezni prstov. Predavatelji so poudarili, da plosko stopalo pri otroku praviloma ne zahteva posebnega zdravljenja pred 12. letom starosti. Plosko stopalo, ki se pri odraslem razvije v kratkem času, bodisi kot posledica poškodbe bodisi kot posledica preobre-

menitev, zahteva prednostno ortopedsko obravnavo zaradi predvidenega potrebnega operativnega zdravljenja in preprečitve dodatne, lahko tudi trajne škode za bolnikovo zdravje. Nasprotno lahko pri trnu v peti v 90 % dosežemo uspeh s pravilnim konservativnim pristopom. Zdravljenje haluks valgusa še zmeraj predstavlja izziv za kirurga in bolnika, saj optimalnega načina zdravljenja ni. Prevladuje pa prepričanje, da je za uspešno korekcijo treba kost prve stopalnice prekiniti

Matjaž Merc med delavnico.

in jo fizično učvrstiti v pravilnejšem položaju.

Četrti sklop je ponudil še nekaj izbranih tem o obolenjih gležnja in stopala. Predstavljene so bile bolečine pri športnikih, težave z Ahilovo tetivo, diabetično stopalo in novejšje metode oskrbe kronične rane. Težave z bolečino v stopalu med športniki so vse pogostejše in samo s poznavanjem možnih vzrokov bolečine, ki so bili predstavljeni, lahko športniku pravilno in pravočasno pomagamo. Zdravljenje težav z Ahilovo tetivo je pogosto kompleksno in traja dalj časa. Če konservativna terapija ne zadostuje, uporabimo operativne posege na petnici, ali skušamo tetivo z različnimi postopki »osvežiti«. Diabetično stopalo prav tako ostaja velik terapijski izziv. Kljub multidisciplinarnemu pristopu bolnik pogosto konča z amputirano nogo. Poudarjeno je bilo, da lahko največ za svojo prihodnost naredi diabetični bolnik sam, in sicer s pravilnim in zdravim načinom življenja. V sklepni fazi predavanj so bile predstavljene različne vrste oblog za oskrbo kronične rane. Poudariti velja, da kronične rane ne smemo pokrivati z navadnimi zloženci in gazami, saj lahko le z izbiro prave obloge dosežemo hitro in uspešno celjenje. Po predavanjih sta sledili delavnici na temo kliničnega pregleda gležnja in stopala ter predstavitev vložkov za lajšanje težav s stopalom. Prvo je vodil Matjaž Merc, drugo pa ortotik Dejan Tašner.

Ob koncu srečanja smo bili zadovoljni vsi; slušatelji in predavatelji. Slušatelji so v velikem številu vztrajali do zaključka srečanja in sodelovali v zanimivih diskusijah ob koncih posameznih sklopov predavanj, kot tudi med odmori ob neformalnih

Matjaž Merc in Tomaž Bajec, specialista ortopeda umerjena v problematiko stopala.

pogovorih. Uspelo nam je predstaviti celosten pregled boleznih gležnja in stopala, prikazali smo pristop k bolniku, klinični pregled, diagnostične in terapijske možnosti zdravljenja obolenj gležnja ter stopala. Srečanje v zadnjih letih praviloma privabi veliko število udeležencev, kar nam tudi v prihodnje predstavlja dodaten motiv in zagon pri organizaciji tovrstnih in podobnih srečanj. Tako vas lahko že sedaj povabimo na naslednje, že 13. ortopedsko srečanje novembra prihodnje leto.

Predavatelji in zaposleni Oddelka za ortopedijo.

Avtobus za odvzem krvi na terenu – aktivnosti v preteklem letu

Avtor: Lidija Lokar

Foto: arhiv Oddelka za transfuzijsko medicino

Mineva eno leto, odkar smo prevzeli avtobus za odvzem krvi na terenu. Pričakovanja so bila velika, realizacija zastavljenih ciljev pa poteka počasi. Kot je bilo povedano že ob prevzemu avtobusa, je le-ta namenjen odvzemu krvi zunaj Centra za transfuzijsko medicino (CTM), na manjših terenih in nekaterih novih lokacijah. Prvi testni odvzem krvi na avtobusu smo uspešno opravili decembra 2015, in sicer na območju UKC Maribor. Za izvedbo akcij z avtobusom izven območja UKC moramo namreč imeti dovoljenje Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke, za katero smo takoj zaprosili. Dovoljenje smo dobili maja 2016 in takrat začeli izvajati odvzeme krvi na avtobusu. Drugačni pogoji dela od izvajalcev (CTM) in organizatorjev akcij (Rdeči križ) zahtevajo veliko usklajevanja, dogovarjanja in zagotavljanja določenih tehničnih zahtev (ustrezni parkirni prostor, električna napeljava, sanitarni prostori, prostor za malico ...) za izvedbo varne akcije. Odvzem krvi na avtobusu smo doslej izvedli na desetih manjših terenih. Krvodajalci so ga večinoma sprejeli pozitivno; nekateri z navdušenjem, drugi pa z nekaj pripombami – kot je običajno pri vseh novostih in spremembah ustaljene prakse. Avtobus se ves čas uporablja za prevoz na teren in občasno tudi v promocijske namene. Tako smo aprila avtobus prvič predstavili na 1. mednarodnem sejmu sodobne medicine v Gornji Radgoni.

Na povabilo Rdečega križa Slovenije smo sodelovali na Evropskem tekmovanju prve pomoči (FACE), ki je potekalo 2. julija 2016 v Ljubljani. Na tem dogodku smo širši javnosti predstavili avtobus, zainteresiranim določali krvno skupino, jih seznanjali s pomenom krvodajalstva ter odgovarjali na številna zanimiva vprašanja.

Prostovoljno gasilsko društvo Brezje je 17. septembra 2016 organiziralo vajo »V sožitju rešujemo življenja« z namenom, da sokrajanom in drugim pokažejo opremo, postopke in usposobljenost pri reševanju in zaščiti ob naravnih ter drugih nesrečah. Z velikim veseljem smo se odzvali vabilu in mimoidečim na avtobusu določali krvne skupine in hkrati promovirali krvodajalstvo. Zanimanje javnosti je bilo zelo veliko.

24. septembra 2016 so člani krajevne organizacije Rdečega križa Šentilj, na čelu s pobudnikom projekta Stanislavom Žebelo, organizirali svečano predstavitev avtobusa za odvzem krvi. Ob predstavitvi in blagoslovu avtobusa je potekala tudi krvodajalska akcija, ki so se je krvodajalci z veseljem udeležili. in občinstvu

In kakšni so načrti za naprej? Naš namen je, da bi z avtobusom bili krvodajalcem in ostalim bolj dostopni. Usklajevanje

načrta krvodajalskih akcij z Rdečim križem za naslednje leto 2017 že poteka in vključuje tudi aktivnosti z avtobusom, ki jih bomo v večjem obsegu lahko izvajali le s kadrovsko okrepljeno terensko ekipo.

Vsi se moramo zavedati, da je darovanje krvi zelo pomembno humano dejanje in je neprecenljivega pomena za zagotavljanje zdravstvene oskrbe bolnikov. Kako ravnamo s krvjo, je odraz našega spoštljivega odnosa do človeka, krvodajalca in zavedanja, da so viri krvi omejeni.

Ob tej priliki iskrena HVALA vsem, ki ste kri darovali ali na kakršen koli način prispevali na področju krvodajalstva. Vse dobro v novem letu 2017!

Krvodajalska akcija gluhih in naglušnih v Pomurju

Avtor: Danijela Uležič Paučič

Foto: arhiv Društva gluhih in naglušnih Pomurja

V prostorih dislocirane enote Centra za transfuzijsko medicino (CTM MB) v Murski Soboti je 29. avgusta 2016 potekala krvodajalska akcija gluhih in naglušnih. Kri je darovalo 15 udeležencev in med njimi tudi predsednik Društva gluhih in naglušnih Pomurja (DGNP) Ignac Jakopina ter sekretar Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije (ZDGNS) Matjaž Juhart, ki je kri daroval prvič. Direktor Splošne bolnišnice Murska Sobotna (SB MS) Bojan Korošec, Boštjan Novak predstavnik Rdečega križa Slovenije (RKS) in Branko Gornjec sekretar DGNP so pozdravili prisotne in se jim zahvalili za njihovo humano poslanstvo.

Društvo gluhih in naglušnih Pomurja v tem letu praznuje 60. obletnico delovanja. Ob počastitvi te obletnice je bilo prav društvo pobudnik vseslovenske krvodajalske akcije, ki so jo v RKS z veseljem pozdravili in podprli. Ob dejstvu, da imamo v državi že od leta 2002 Zakon o uporabi slovenskega znakovnega jezika (ZUSZJ), je krvodajalska akcija bila pravi izziv. Ta zakon določa »pravico gluhih oseb uporabljati slovenski znakovni jezik (SZJ) in pravico do tolmača za SZJ pri enako-

pravnem vključevanju gluhih oseb v življenjsko in delovno okolje ter vse oblike družbenega življenja ob enakih pravicah in pogojih ter z enakimi možnostmi, kot jih imajo osebe brez okvare sluha«.

V Enoti za transfuzijsko dejavnost Murska Sobotna (ETD MS) in v transfuzijski dejavnosti nasploh do sedaj nismo imeli nobenih izkušenj s populacijo krvodajalcev, ki so gluhi ali naglušni. Edina izkušnja, ki sem jo kot transfuziologinja imela, je segala več kot dve desetletji nazaj, ko sem delala v ZD Murska Sobotna. Obiskovala sem tečaj znakovnega jezika v sklopu izobraževanja zdravnikov in socialnih delavcev za potrebe kakovostne komunikacije in oskrbe te populacije, ker so invalidi sluha socialno izolirani, če nimajo možnosti komuniciranja z uporabo znakovnega jezika.

In kako sem se sedaj lotila tega izziva? Naj hudomušno pripomnim, da sodim med zdravnike, ki smo v programu izobraževanj na Medicinski fakulteti v Ljubljani imeli predmet obramba in zaščita, kjer je veljalo pravilo »Nič nas ne sme presenetiti!« in da je boljše pravočasno preprečiti neželene po-

Tiskovna konferenca.

sledice, kot jih odpravljati. Tako sem slab teden pred krvodajalsko akcijo v ETD MS povabila neposrednega organizatorja krvodajalske akcije v Murski Soboti Branka Gornjeca z namenom, da bo krvodajalska akcija potekala brez zapletov in da bo uspešna. Pred tem sem na spletu poiskala vse potrebno; od zakonodaje do člankov o tej »nevidni« invalidnosti, od organiziranosti društev gluhih in naglušnih do problemov, s katerimi se srečujejo invalidi sluha pri svoji socializaciji. Skupaj z odgovorno medicinsko sestro za področje zdravstvene nege v ETD MS Mirjano Berendijaš sem Branka Gornjeca seznaniła s celotnim procesom darovanja krvi. Dobil je anketne vprašalnike za krvodajalce in zloženke, ki krvodajalcu omogočajo samoizključitev. Razkazala sem mu vse potrebne prostore – od sprejema krvodajalca v pisarni ETD MS do jedilnice SB MS, kjer potekajo krvodajalske malice. V pogovoru sem ga seznaniła o osnovnih kriterijih za ustreznost krvodajalcev in potrebi po pripravi pred darovanjem krvi s primernim zajtrkom in zadostno količino zaužite tekočine, da ne pride do kolapsov. Prosila sem za podatke o številu naglušnih in o številu gluhih potencialnih krvodajalcev. Dogovarjala sva se o tem, kdo bo tolmač znakovnega jezika za posameznike, ki so gluhi. Ali bo to uradni tolmač in/ali slišči svojci in/ali otroci gluhih oseb, za katere je znakovni jezik materni jezik ter s katerim znakom naj bi pokazali med odvzemom krvi, da se počutijo dobro ali slabo.

Dogovorila sva se, da bo kot tolmačka SZJ prostovoljno sodelovala Mirana Žnidarič, ki je tudi sicer tolmačka SZJ za pomursko regijo.

Neposredno pred krvodajalsko akcijo sem sklicala krajši sestanek z zaposlenim kadrom zdravstvene nege in laboratorijske medicine v ETD MS. Seznaniła sem jih o načinu komunikacije z gluhi in naglušni krvodajalci, naučila sem jih kako v znakovnem jeziku pozdraviti krvodajalca s kretnjami. Razjasnili smo še preostale nejasnosti in skupaj poiskali najbolj ustrezne rešitve za vse zaposlene.

Sledila je krvodajalska akcija, na kateri sem krvodajalce s pomočjo tolmačke SZJ preventivno seznaniła o predznakih kolapsa, s katerimi morajo pravočasno seznaniiti izvajalca, ki opravlja odvzem krvi, da do kolapsa ne pride. Izkušnja je pokazala, da za gluhe krvodajalce obvezno potrebujemo tolmača SZJ (predvsem za natančne anamnestične podatke pri zdravniškem pregledu pred darovanjem krvi). Z naglušnimi, ki imajo ohranjeno delovanje slušnega živca in osrednjih slušnih poti in vsajen pripomoček (polžev vsadek ali kohlearni implant), se lahko sporazumevamo. Vedno komuniciramo tako, da govorimo počasi in pri tem uporabljamo mimiko obraza, oči in ustnic ter gibanje telesa s premikanjem prstov in rok, ki je temelj znakovnega jezika.

Vzdušje na krvodajalski akciji je bilo enkratno in vsi so obljubili, da se bodo naslednje leto vrnili.

Predsednica mednarodnega odbora IBLCE

Prim. Andreja Tekauc Golob je že šesto leto članica mednarodnega odbora IBLCE (International Board of Lactation Consultant Examiners), ki ima svoj sedež v Washingtonu, ZDA, in ga sestavlja 13 strokovnjakov s področja laktacije in dojenja z vsega sveta. V lanskem letu je bila kot prva iz Evrope izvoljena za predsednico odbora. Prejela je priznanje za svoje prizadevno vodenje odbora.

2. srečanje ministrov za zdravje v okviru pobude 16 + 1 v Suzhouju in Šanghaju od 18. do 21. junija 2016

Avtor: Janez Lencl

Foto: Janez Lencl

Gre za pobudo Kitajske za sodelovanje s 16 državami iz območja vzhodne Evrope in Balkana na področju zdravstva in zdravstvene industrije.

Glede na pomembnost dogodka in predvidenih številnih aktivnostih je ministrica za zdravje RS imenovala Mojco Gobec, generalno direktorico Direktorata za javno zdravje, da v njenem imenu aktivno sodeluje na dogodku.

S strani UKC Maribor sta se srečanja udeležila strokovni vodja Klinike za kirurgijo dr. Vojko Flis in vodja Centra za odnose z javnostmi in marketing Janez Lencl. Srečanja sta se udeležila tudi direktor Zdravstvenega doma Adolfa Drolca Maribor dr. Jernej Završnik in predstojnik enote za Zobozdravstveno varstvo dr. Gorazd Sajko.

Glavna tema je bila poglobljanje sodelovanja na področju zdravja in spodbujanje trajnostnega razvoja zdravja. Srečanje se je

Z desne proti levi: Vojko Flis, Gorazd Sajko, Andrej Završnik.

Vodstvo ZD Maribor.

začelo z generalno skupščino in slavnostno otvoritvijo, ki so mu sledila štiri vzporedna zasedanja:

1. Sodelovanje bolnišnic (organizator: Chinese Hospital Association);
2. Sodelovanje med javnimi zdravstvenimi institucijami (organizator: Chinese Center for Disease Control and Prevention);
3. Forum mladih: Inovacija, sodelovanje in razvoj (organizator: China National Health Development Research Centre);
4. Sodelovanje zdravstvene industrije – potekalo bo v Šanghaju (organizator: China Chamber of Commerce for Import and Export of Medicines and Health Products).

Kitajska stran je izrazila željo, da prvo sekcijo vodi dr. Vojko Flis iz UKC Maribor.

Po dogodku so z Ministrstva za zdravje sporočili, da je naša aktivna udeležba na dogodku še posebej pomembno prispevala k prepoznavnosti Slovenije, promociji slovenskega znanja, izkušenj na področju zdravstva in medicine ter nedvomno okrepila sodelovanje s Kitajsko ter državami Srednje in Vzhodne Evrope. Na dogodku v Suzhouju je bil 20. junija 2016 podpisan Akcijski načrt med Ministrstvom za zdravje Republike Slovenije in Državno komisijo za zdravje in načrtovanje družine Ljudske republike Kitajske na področju zdravja in medicinskih ved za obdobje 2016–2018.

Zahvalo je poslal predsednik Kitajske gospodarske zbornice za uvoz in izvoz zdravil in medicinskih izdelkov.

Prvo zasedanje.

Inštitut za športno medicino skupaj z UKC do naziva Medicinski center odličnosti

Avtorja: Elvira Žibrat, Miha Rubin

Foto: Arhiv MF UM

Inštitut za športno medicino Medicinske fakultete Univerze v Mariboru je v sodelovanju z Univerzitetnim kliničnim centrom Maribor proti koncu oktobra prejel naziv Medicinski center odličnosti Mednarodne nogometne zveze (FIFA Medical Centre of Excellence). Ta naziv je pridobil skupaj s partnerji – Nacionalnim nogometnim centrom Brdo pri Kranju, Nogometno zvezo Slovenije in Znanstveno-raziskovalnim središčem Univerze na Primorskem.

Po preselitvi v novogradnjo MF UM se je njen Inštitut za športno medicino izjemno uveljavil v svetu športa, saj se njegovi strokovnjaki ob naših športnikih udeležujejo domala vseh večjih tekmovalj, letos tudi olimpijskih iger v Riu. Inštitut se danes uvršča med tiste svetovne centre, v katerih celostno obravnavajo vrhunske športnike in skrbijo za njihovo pripravljenost za doseganje zelenih rezultatov, pozornost pa namenjajo tudi ozaveščanju splošne javnosti o zdravem in gibanja polnem življenju. »Veliko energije vlagamo tudi v organizacijo kongresov in posvetov, vsako leto pa pripravimo še niz predavanj, ki jih namenjamo tako športni kot splošni javnosti in so vsa zelo dobro obiskana,« je izrazil zadovoljstvo predstojnik Inštituta za športno medicino in nosilec predmeta Ortopedija na Medicinski fakulteti v Mariboru izr. prof. dr. Matjaž Vogrin, ki tudi vodi oddelek za ortopedijo v mariborskem UKC.

Po njegovih besedah so na naziv Medicinski center odličnosti Mednarodne nogometne zveze zelo ponosni, »saj nam daje še dodatno potrditev, da odlično opravljamo svoje delo na znanstvenoraziskovalnem, pedagoškem in kliničnem področju.« Vlogo zanj so partnerji podali spomladi 2015, za pridobitev pa so morali izpolniti zahtevne pogoje; tako morajo imeti ekipo zdravnikov različnih strok, biti aktivni na področjih preventive, izobraževanja, raziskovanja in publicističnega dela, sodelovati pri organizaciji raznih nogometnih dogodkov itd.

Inštitutu za športno medicino je naziv Medicinski center odličnosti uradno podelil predsednik Medicinske komisije Mednarodne nogometne zveze dr. Michel D'Hooghe na slovesnosti, ki se je 27. oktobra odvila na mariborski medicinski fakulteti. Med prisotnimi so bili tudi začasni vodja Nogometne zveze Slovenije Radenko Mijatović, predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Bogdan Gabrovec, vršilec dolžnosti direktorja UKC Maribor Janez Lavre in številni drugi ugledni gostje iz sveta športa in medicine. Novoizvoljeni predsednik Evropske nogometne zveze (UEFA) Aleksander Čeferin se podelitvene slovesnosti zaradi zadržanosti ni udeležil, je pa zbrane nagovoril preko uradnega pisma. V njem je med drugim izpostavil, da nogometna igra v današnjem času

od igralcev terja velike telesne in psihične napore, zaradi česar smo jim dolžni zagotoviti zdravstvene storitve na najvišji ravni. »Pridobljeni naziv potrjuje, da imamo v Sloveniji zagotovljeno vrhunsko medicinsko oskrbo igralcev. Naš medicinski center je prvi v regiji. Sodelovanje in izmenjava izkušenj z drugimi partnerskimi ustanovami iz tujine bosta v prihodnje zagotovo prispevala k dodatnemu dvigu ravni storitev,« je zapisal Aleksander Čeferin.

Nad pridobitvijo naziva Medicinski center odličnosti, kakršnih je FIFA po vsem svetu doslej podelila 35, je izrazil zadovoljstvo tudi dekan Medicinske fakultete Univerze v Mariboru prof. dr. Ivan Krajnc: »Naziv je še eno priznanje več naši relativno mladi fakulteti, ki se dobro uveljavlja tudi v mednarodnem okolju,« je poudaril dekan in izpostavil pričakovanja, da se bo skladno z načrti fakultete razvijalo tudi nadaljnje raziskovalno, publicistično in pedagoško delo v okviru Inštituta za športno medicino. »Glede na nove sodobne prostore in opremo ter vrhunske strokovnjake imamo optimalne možnosti za pričakovan raziskovalni preboj in prepričan sem, da bomo v najuglednejših tujih znanstvenih revijah že kmalu zasledili tudi dela naših sodelavcev s tega inštituta.«

Ivan Krajnc in Matjaž Vogrin.

Strokovna ekskurzija tima ambulantne skupnostne psihiatrične obravnave na Irskem

Avtorici: Anica Prosnik Domjan, Polonca Nunčič

Foto: arhiv Oddelka za psihiatrijo

Tim skupnostne psihiatrične obravnave deluje na oddelku za psihiatrijo od leta 2010. V slovenskem prostoru je ta vrsta obravnave uveljavljena šele v zadnjih nekaj letih, medtem ko je v večini razvitih evropskih držav to že dlje časa temeljna oblika zdravljenja težjih kroničnih duševnih motenj.

V sklopu vsakoletnega izpopolnjevanja v tujini smo se letos po povabilu prof. dr. Allys Guerandel odpravili v Dublin.

Na prvem delavnem srečanju smo se v bolnišnici Clonskeagh Hospital (Slika 1, 2) seznanili z zdravstvenim sistemom na Irskem, pri čemer je naša gostiteljica poseben poudarek namenila obravnavi duševnih motenj. Že ob prihodu na bolnišnično področje nas je presenetila povsem drugačna arhitektura od pričakovane, saj smo se pred dogovorjeno uro srečanja sprehodili med sklopom paviljonov različnih oddelkov – večinoma atrijske pritlične gradnje. Clonskeagh Hospital obsega dnevni center, oddelek za podaljšano psihiatrično zdravljenje ter oddelek za zdravljenje demenc.

Obisk smo nadaljevali v bolnišnici St. Vincent, ki je kot splošna bolnišnica mnogo bolj spominjal na naš klinični center. Med ogledom treh psihiatričnih enot (psiho-geriatrična, intenzivna enota vključno z obravnavo motenj hranjenja in nadaljevalna enota) nas je posebej pritegnil režim omejevanja gibanja bolnikov, saj so nam pojasnili, da je povsem zaprta samo psiho-geriatrična enota, medtem ko je intenzivna enota zaklenjena le ponoči. Pritegnil nas je nazoren prikaz zdravljenja z elektrokonvulzivno terapijo, ki se pri nas ne izvaja. Srečanje smo nadaljevali s ključnimi delavci skupnostnega psihiatričnega tima v individualnih razgovorih, v katerih smo si posamezni strokovni profili izmenjali izkušnje s predstavnikom istega profila v timu. Kasneje

so se nekateri člani tima pridružili obiskom na bolnikovih domovih.

V bližini obeh bolnišnic se nahaja bolnišnica Glenmalure Day (Slika 3). Gre za dnevno bolnišnico, kjer je metoda zdravljenja izključno psihoterapevtska in izvajajo več nekaj tednov trajajočih programov. Tja so vključeni pretežno bolniki z depresivnimi in anksioznimi motnjami s ciljem preprečitve sprejema v redni hospital.

Seznani smo se še s posebno podvrsto skupnostne obravnave, ki je intenzivnejša in jo imenujejo Home Care Treatment. Namenjena je bolnikom v obdobju poslabšanja, ki potrebujejo vsakodnevne ali celo več dnevni obiskov na domu, zato je osebje na voljo dvanajst ur dnevno in vse dneve v letu.

Našim stanovanjskim skupnostim so zelo podobne njihove bivalne namestitve za kronične duševne bolnike, ki jih imenujejo hostli. Ogledali smo si dve hiši – hostla, kjer v vsaki biva do petnajst stanovalcev s stalno prisotnostjo medicinskega osebja. Četudi lahko najtežji bolniki tam živijo dosmrtno, je cilj tovrstne namestitve postopno osamosvajanje ter samostojno vključevanje v družbo. Predstavili so nam tudi stanovalca, ki uspešno zaključuje program delovne rehabilitacije in si je pridobil stalno zaposlitev ter bo v kratkem predvidoma dosegel ekonomsko neodvisnost in se tako odselil v lastno stanovanje.

Sistem obravnave duševnih motenj, ki smo si ga imeli priložnost pobližje ogledati, je na Irskem rezultat obsežne reforme iz 80-ih let. Temelj reforme je takrat predstavljala deinstitucionalizacija ter premik zdravljenja iz bolnišnic pretežno v skupnost. Še danes pa močno poudarjajo destigmatizacijo duševnih motenj in v tej smeri izvajajo srednjeročne strateške plane.

Jesenska strokovna ekskurzija DMSBZT Maribor

Avtorji: Anemarija Smonkar z udeleženci strokovne ekskurzije

Foto: Anita Bezjak

V zgodnjem petkovem jutru, 23. septembra, smo se odpravili na jesensko popotovanje, ki smo ga letošnje leto poimenovali Podravina in Slavonija s pevskim zborom društva La Vita.

Pot nas je najprej vodila v Đakovo, pomembno versko in kulturno središče rodovitne Slavonije. Poleg ogleda mestnih znamenitosti bo v našem spominu še dolgo odmeval prečudoviti zvok odpetih pesmi La Vitk, ki so ogledu katedrale dale dodaten občutek mogočnosti in hkrati hvaležnosti, da lahko s petjem razveseljujemo naše zveste spremljevalce. Po vseh doživetjih v Strossmayerjevem mestu, ki je v svojem času veliko storil tudi za naš narod, smo pot nadaljevali v Vukovar. Z veliko spoštljivostjo smo si v spremstvu lokalnega vodnika ogledali vodni stolp, ki danes simbolizira trpljenje mesta in okolice med obleganjem v času domovinske vojne na Hrvaškem leta 1991. Zraven ogleda mestnih znamenitosti smo posebno pozornost in čas namenili obisku spominskih obeležij v mestu in na Ovčari. Osrednji del našega popotovanja smo namenili obisku Opće županijske bolnice Vukovar. V procesu mirne reintegracije se je bolnišnica po vojni vihr 1997. leta ponovno vključila v organizacijo zdravstva Republike Hrvaške. V toplem, skoraj poletnem sobotnem dopoldnevu so nam pripravili veličastni sprejem. Pričakale so nas Agneza Aleksijević, glavna medicinska sestra zavoda in njene pomočnice s posameznih strokovnih področij. V čast nam je, da smo se ta dan osebno srečali tudi z osrednjo osebnostjo te bolnišnice v času njihove domovinske vojne Vesno Bosanac, ki je pri svojih 86 letih še zmeraj v. d. ravnatelja te ustanove. V zahvalo, da so nas sprejeli in nam namenili predragoceni prosti čas, smo jim pripravili kratek kulturni program, kjer so v izvedbi našega pevskega zbora milo zazvenele tako slovenske zimzelene, kot njihove že skoraj ponarodele pesmi. Doc. dr. Jadranka Stričević nas je navdušila z izvirno interpretacijo Minattijeve najbolj znane pesmi Nekoga moraš imeti rad, ki jo je sama prevedla v hrvaški jezik. Pomembnemu strokovnemu srečanju je sledil ogled ustanovljenega muzeja, ki priča o dogajanjih v tej bolnišnici v zagonov najtežjih časih polpretekle zgodovine.

Z močnim čustvenim nemirom, kjer se nehote vprašaš, kaj lahko človek sam stori za lepši in boljši svet, smo pot nadaljevali v rodovitno sremsko vas Lovas, ki leži v osrčju Vukovarsko-sremske županije. Ni naključje, da smo izbrali prav ta kraj. Že več kot 30 let so prijateljsko povezani z občino Starše na Dravskem polju in z njihovim kulturnim društvom, ki nosi ime po rojaku, ki je padel v teh krajih v času druge svetovne vojne. Prav ta vikend so v občini Lovas potekali 19. Miholovi dnevi, na katere je bil pevski zbor La Vita povabljen kot osrednji gost sobotnega kulturnega večera.

Poleg La Vitk in njihove zborovodkinje Klementine Mikec Korpčič, ki je poskrbela za odličen vezni tekst v hrvaškem jeziku, so pomagali raznovrstni kulturni program soustvariti še Bojan Marošević, dramski umetnik in velik prijatelj La Vitk, pianist Otmar Plavčak, doc.dr. Jadranka Stričević s priljubljenim recitalom in zvezdica Helena s sestro in očetom, ki je s svojo uspavanko orosila marsikatero oko. Vsem nastopajočim in prečudoviti publiku v dvorani se je najbolj milo storilo, ko je na koncu prireditve ob zvokih domačega tamburaškega orkestra zazvenela njihova Ne dirajte mi ravnicu. V naših mislih in srcih bomo še dolgo pomnili, kako dobri gostitelji so doma v tej preizkušeni rodovitni ravnici. Zato jim lahko za vse, kar smo doživeli, izrečemo le iskreno in pri srčno zahvalo.

Tudi nedelja nam je nasula sončnih žarkov. Ti so nas na poti domov toplo grel v Kopačkem ritu med Dravo in Donavo. Danes je ta naravni park eno izmed največjih evropskih močvirij, bogato z različnimi vrstami iz rastlinskega in živalskega sveta.

Na željo mnogih udeležencev smo ob vrnitvi naredili še krajši postanek v Osijeku.

Našo bogato pot smo dodatno oplemenitili z reportažo, za katero je v celoti poskrbela cenjena novinarka Jasna Kontler Salamon. Skoraj polurni prispevek, ki ga je avtorica naslovila »Z La Vito od Đakova do Lovasa«, je bil na Radiu Maribor predvajan na praznični dan, 31. oktobra 2016. Posnetek reportaže bo na voljo tudi na spletni strani DMSBZT Maribor.

Da smo lahko na tej strokovni ekskurziji vsaj malo uresničili Roosveltove misli »Stori tisto, kar zmoreš, s tem, kar imaš in tam, kjer si«, se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali soustvariti našo skupno Vukovarsko zgodbo.

Častna članica DMSBZT MB Marjeta Kokoš izroča Vesni Bosanac, v. d. ravnatelja Vukovarske bolnišnice jubilejni zbornik.

Na poti proti domu se je utrnila marsikatera misel. Zapisali smo jih in vam jih z veseljem posredujemo:

V življenju srečujemo veliko ljudi, takšnih in drugačnih. V Vukovarju živijo z ranami v duši in v srcu. La Vitin koncertni večer je s pesmijo dodal kapljico radosti in veselja na te rane.

V Vukovarju smo obujali boleče spomine. S pesmijo in srčnostjo smo jih presegli in imeli smo se prelepo.

Razmišljamo, kako je mogoče, da se sosedje spremenijo v sadistične zveri – tega ni mogoče razumeti. Sicer je bil izlet eden najbolj posrečenih. Čestitamo organizatorjem in hvala za vaš trud.

Tokrat sem vukovarsko zgodbo tudi v resnici podoživljala. Upam, da se te grozote ne bodo nikdar ponovile. Kot pevka La Vite sem se na koncertu v Lovasu zelo dobro počutila in upam, da bo še več tako prijetnih koncertov.

Hvala vam za lepe trenutke, ki sem jih preživel z vami. Bilo je toliko lepih trenutkov, da se jih z eno besedo ne da opisati. Še enkrat hvala in se priporočam že vnaprej, da bom lahko sodeloval pri vaši naslednji zgodbi.

Veliko srce odpušča tudi tistim, ki so povzročili nezaceljive rane. Čeprav je od takrat minilo 25 let, smo nemo opazovali mesto, kjer je za svobodo Hrvaške preminilo veliko nedolžnih ljudi. Vukovar, nikoli se ti ne bodo ali se vam ne bomo mogli oddolžiti!

Hvala, da sem lahko bila del vaše zgodbe.

Kljub temu, da sva bili prvič z vami, sva se počutile del vas. Bilo je čudovito, predvsem ob vašem petju in druženju ob neuradnem delu tega izleta. Hvala in še kdaj!

Prijetno mi je z vami. Videli smo veliko lepega in ne-

kaj, kar naj bi bilo starejšim v spomin, mladim pa v opomin. Hvala za vse!

V čast mi je bilo preživeti te tri dni s skupino čudovitih pevk in z vsemi ostalimi, ki ste se pridružili tej ekspediciji. V tem svetu, kjer je vse manj srčnosti in humanizma, dokazujete, da vse to obstaja, le iskati je potrebno na pravem mestu – namreč med zdravstvenimi delavci, ki ste se temu poklicu zapisale z vsem srcem. Srečni vsi, ki jim služite in srečni vsi, ki jim zapojete. Jaz vas vsekakor ne bom nehala poslušati. Saj nimate nič proti, ne?

Vaša občudovalka Jasna.

Nepozabno, sproščeno, zanimivo ...

Vukovarska zgodba bo ostala zame in za moje sopevke poseben pečat v naših mislih in srcih. Vesela sem, da sem del nje!

To, kar smo dobili na tej poti, ima neprecenljivo vrednost. Hvala, da sem to doživela in se duševno obogatila.

Ta pot je bila prežeta z lepoto, s čustvi in z ljubeznijo. Mislim, da smo imeli mi in naši gostitelji veliko srce. Hvala!

»Vukovarska zgodba« je napisana s srcem. Toliko emocij – naših in njihovih – smo stkali skupaj. V čast mi je, da sem bila del tega.

Zelo sem počaščena, da sem lahko bila ponovno z vami. Domov odhajam obogatena, vtisi so čudoviti. Ponosna sem, da sem medicinska sestra in da mi je dano, da se lahko družim z vami. Bilo je super in nepozabno. Ste krasne in vse nas bogatite!

Udeleženci strokovne ekskurzije DMSBZT MB na obisku v Vukovarski bolnišnici.

Nastop pevskega zbora La Vita na 19. Miholjnih dnevih v občini Lovas.

LA VITKE KOT AMBASADORKE MIRU

Ženski pevski zbor medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor, ki živi pod imenom La Vita, je vsaj zame osebno fenomen, ki se mu je treba globoko prikloniti. Članice zbora se kljub odgovornemu in stresnemu delu odpovedujejo prostemu času, družinam in celo sebi, da bi lahko razveseljevale poslušalce na koncertih. Zato je še toliko bolj dragoceno njihovo že drugo gostovanje na Hrvaškem, tokrat v Vukovaru.

Dolge priprave in organizacija gostovanja, za kar ima največ zaslug predsednica in članica zbora La Vita Anemarija Smonkar, mukotrpne vaje, strahovi in občutek odgovornosti so rodili sadove: moje (ker jih imam rad in ker jih cenim) La Vitke so bile povsod, kjer so nastopile, nagrajene z občudovanjem in globoko hvaležnostjo. Njihove duše so izžarevale popolno predanost petju. Zato so zbrano in dosledno sledile neutrudni in tankočutni dirigentki Klementini Mikec Korpič. In tu se je dogajal fenomen: med dirigentko in zborom je nastajal di-

alog, ki ga je bilo moč slišati, predvsem pa razumeti. Razumeli smo interpretacijo, ki je v sebi nosila posebno poslanstvo: z mirom v duši in z iskreno pevsko kulturo objeti vsakogar, ki jih je poslušal. In popolnoma jim je uspelo. Ne smemo namreč pozabiti, da so bile La Vitke ves čas turneje pod hudim pritiskom, saj so pele v spomin »hrvatskim braniteljima«, ranjencem in nedolžnim ženam, otrokom in starcem, ki so jih v minuli vojni zverinsko usmrtili. Vendar so zmogle. Bile so dostojanstvene in pevsko izrazne, pa naj so pele v katedrali v Đakovu, Vukovarski bolnišnici, Lovasu ali na Ovčari ... Povsod so bile dame!

Zato sem jim iz srca hvaležen še danes. Hvaležen sem jim, da sem smel skupaj s Tanjo biti z njimi in med nastopi deliti bolečino, zavito v tiho radost. Res vas imam rad, drage La Vitke.

Bojan Marošević

Zoja na pregledu

Avtor: Janez Lencel

Foto: T. Š. M.

Na Radiološkem oddelku UKC Maribor pred izvedbo preiskave z magnetno resonanco otrokom podarijo slikanico z naslovom Zoja na pregledu. S slikanico o magnetni resonanci poskušajo izboljšati kakovost priprave otrok na preiskavo in na tak način odpraviti nepotreben strah pri malih pacientih in njihovih starših. Ker v slovenskem prostoru do sedaj ni bilo preprostega pripomočka, s katerim bi otrokom na njim razumljiv način prikazali postopek preiskave z magnetno resonanco, sta radiološki inženir Robert Pintarič in predstojnik oddelka Jožef Matela prišla na idejo, da bi izdali slikanico. K sodelovanju sta pritegnila Nino Bunc in profesorja Stanka Rijavca ter otroke iz Osnovne šole Slava Klavora Maribor, ki so po ogledu te naprave narisali svoje videnje magnetne resonance. Tako je nastala 1. izdaja slikanice, posvečena Kliniki za pediatrijo UKC Maribor, ki je 14. oktobra 2016 obeležila 80-letni jubilej bolnišnične dejavnosti v pediatriji.

Razstava Elene Churnosove v avli Klinike za kirurgijo

Avtor: T. Š. M.

Foto: T. Š. M.

V avli kirurške stolpnice je novembra in decembra razstavljala akademska slikarka Elena Churnosova, ki ima dolgotrne izkušnje na področju umetniškega ustvarjanja.

Njeno delo zajema podobe novega in starega sveta. Umetnico prevzemajo in navdušujejo podobe starega sveta, ki so pozabljene in izgubljene v našem spominu – tako v aspektu umetniške percepcije kakor v osebni absorpciji naše stvarnosti. Te podobe se lahko prikazujejo v obliki tržnice, polne starinskih, že davno pozabljenih stvari; lahko so stare igrače, ki so prinašale veselje takratnim otrokom, lahko je obleka, ki predstavlja vrhunec mode in glamurja, lahko je posoda, ki so jo uporabljali naši predniki, lahko so knjige, ki so jih brali ... To so elementi stare »biti« življenja naših prednikov. Vpogled v preteklost lahko prikaže marsikatero vzporednico z današnjim, sodobnim, hitrim svetom, ki drvi v neznanost. Drugi del njenega umetniškega ustvarjanja je osredotočen na akvarelne slike, kjer prevladujejo motivi urbanih mest in narave, ter na portrete v akrilni tehniki, s katerimi umetnica ni želela zgolj realnega prenosa podobe, temveč je proučevala karakter portretiranca in ga poskušala

la skozi lastno intuicijo narediti čim bolj živega in izrazno močnega.

Razstava.

Donacija umetniških slik Oddelku za onkologijo

Avtor: Samo Turk

Foto: R. G.

V sredo, 19. oktobra 2016, je v avli Oddelka za onkologijo potekala predaja umetniških slik akademske slikarke Suzanne Kiraly Moss, ki se je odločila donirati dve izmed svojih slik iz sicer svojega širokega in občudovanja vrednega opusa. Srečanje je obogatil nastop mladega violinista Marka Leva Krajncja, ki je s klasičnimi skladbami odprl uradni del programa ter ga na koncu tudi zaključil in tako prisotne popeljal v prijetno druženje po predaji umetniških del. Umetnici se je s toplimi besedami in šopkom rož zahvalila predstojnica Oddelka za onkologijo Maja Ravnik, ki je poudarila slikarkino razumevanje in pomoč, ki bo znatno pripomoglo k boljšemu počutju in pozitivni atmosferi na Oddelku za onkologijo. Akademska slikarka Suzanne Kiraly Moss se je rodila leta 1937 v Chicagu (Illinois, ZDA). Slikarstvo je študirala na akademiji za likovno umetnost The Art Students League of New York. Kasneje je iz radovednosti odpotovala v Evropo in v Zagrebu preživela nekaj semestrov na tamkajšnji Akademiji za likovno umetnost. Leta 1967 je diplomirala ter kasneje tudi magistrirala na Akademiji za likovno umetnost na Dunaju. Približno pol stoletja živi in ustvarja v Lendavi. Multikulturno in večnarodno okolje je glavni navdih za njena dela. Likovni kritik Mario Berdič je v slikarkini monografiji umetnico in njena dela predstavil z naslednjimi besedami: »Kompleksnost umetnostno-ustvarjalne osebnosti Suzanne Kiraly-Moss je brez dvoma posledica njenega neprestano raziskujočega značaja, tako na področju likovne teorije in prakse ter likovno-umetnostnih podzvrsti (restavratorstvo

in konservatorstvo) kakor tudi na literarnem, psihološkem, sociološkem, filozofskem in ne nazadnje znanstveno-tehničnem področju. Vsak poizkus predstavitve umetničnega življenja in dela je zatorej lahko le skromen približek celoviti širini njenega opusa, doživetij, razmišljanj in idej. Neposreden stik z avtorico in njenimi deli odkriva zmeraj nove plasti med seboj navezujočih se spominov, čustev in izkušenj, izhajajoč iz neprestanih preizkušenj, bojov, sprememb in prilagajanj, ki pa se odražajo tako v njeni introvertirani, pogumni in ljubeči osebnosti kakor tudi v likovno-umetnostni ustvarjalnosti na izrazito pozitiven, konstruktiven način. Njen nereligiozni, bolj kot ne ateistični svetovni nazor dopušča možnost, da imajo vsi dogodki – tako ugodni kot neugodni – neki globlji smisel, saj vse izkušnje prispevajo k osebnostnemu razvoju, tudi v transcendentnem smislu in k prepričanju, da v življenju ni naključij. Suzanne Kiraly-Moss ima tako ob vsej toleranci do drugače mislečih in odprto-sti novim spoznanjem tudi redke dar posredovanja svojega nepotvorjenega optimizma soljudem, s katerimi prihaja v stik bodisi neposredno v svoji okolici bodisi posredno, preko likovnih del. Ustvarjanja umetnin se praviloma loteva po hipnem navdihu, neredko tudi po naročilu, vendar nikoli brez temeljitih priprav, o čemer pričajo številne kompozicijske barvne študije. Dela praviloma nastajajo ciklično, v različnih tehnikah, med seboj pa jih povezuje eden ali več lajtmotivov, v kombinaciji s posameznimi novimi oblikami ali kompozicijami, ki se lahko prej ali slej razvijejo v samostojne cikle.«

Humanitarna prireditev Fakultete za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru

Avtor: Manca Fale

Foto: Matjaž Godec, Vid Lešič in Manca Fale

Študentje pod okriljem Študentskega sveta FGPA UM ter Društva študentov FGPA UM vsako leto skušajo izvesti čim več najrazličnejših projektov, za katere si prizadevajo, da postanejo stalnica obštudijskega življenja študenta. S humanitarnim projektom so to tudi dosegli, saj je le-ta postal ponos vseh študentov – še posebej zaposlenim na fakulteti. To leto so študentje izvedli že sedmo humanitarno prireditev zapored.

Letošnja sredstva so zbirali za Pediatrično kliniko, in sicer za nakup naprave CPAP, ki je namenjena vzdrževanju pozitivnega tlaka v zgornjih dihalih in tako malim bolnikom omo-

goča zdravljenje in pomoč pri dihanju v postelji, kar pomeni, da bolnika ni treba premeščati k napravi.

V sklopu celotnega humanitarnega projekta so študentje fakultete organizirali Zdrav zajtrk, kjer so študentom na Tehniških fakultetah podeljevali smutije in zdravo kavo ter prodajali stekleničke. V popoldanskem času so s pomočjo študentk medicine, ki izvajajo projekt Dotik življenja, in primarija dr. Martina Bigca izvedli predavanja ter delavnico na temi rak na dojki in zdrav način življenja.

Obiskali so Pediatrično kliniko v Mariboru in preživeli dopoldan z otroki, zvečer pa so si ogledali film Hvala, ker kadite (Thank you for Smoking). Sredstva so zbirali tudi s prodajo steklenic in vstopnic za zaključno prireditev.

Zaključna prireditev se je izvedla v četrtek, 17. novembra 2016, na Štuku v Mariboru s začetkom ob 20.00. Dogodek je bil ponovno dobro obiskan, saj si je glasbeni nastop Vlada Kreslina ogledalo več kot 200 ljudi.

Na dogodku so študentje prikazali utrinke preteklih humanitarnih prireditev in utrinke z letošnjih izvedenih projektov.

Celotni znesek vseh zbranih sredstev, ki bodo v celoti namenjena Pediatrični kliniki Maribor, je presegel pričakovanja organizatorjev.

Organizatorji humanitarnega projekta se za vse donacije in podporo zahvaljujemo Študentski organizaciji Univerze v Mariboru, podjetju Korona d.d., podjetju GRADIS Biro za projektiranje Maribor d.o.o., podjetju Snaga d.o.o, občini Hoče-Slivnica, FGPA UM, Zavodu Štuk Maribor in vsem zaposlenim ter študentom Fakultete za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo UM ter Univerze v Mariboru.

Dogovor o sodelovanju v programu Dora

Avtor: T. Š. M.

Foto: arhiv UKC Maribor

UKC Maribor in Onkološki inštitut v Ljubljani sta v mesecu septembru 2016 sklenila dogovor o sodelovanju v programu Dora. UKC Maribor sodeluje pri izvajanju programa DORA že od leta 2013 in izvaja mamografsko presajanje v obsegu 5 dni na teden. Certifikat o sodelovanju sta direktorju, strokovni direktorici in radiologu Tomažu Frangežu predala Maksimiljan Kadivec, vodja državnega programa DORA in Kristijana Ertl iz Onkološkega inštituta.

Predaja certifikata.

*V življenju pride čas, ko ne moreš storiti
drugega, kot ubrati svojo pot;
čas, da slediš svojim sanjam;
čas, da razviješ jadra svojih prepričanj.*

(S. Bambaren)

*Želimo vam, da v letu 2017 pride čas za uresničitev vaših ciljev
tako na poslovnem področju kot v vsakdanjem življenju.*

Srečno v letu 2017!

Novoletna zabava za zaposlene v UKC Maribor

Avtor: Urška Jodl Skalicky

Foto: Bojan Mihalič

Center za odnose z javnostmi in marketing je letos na pobudo vodstva sprejel izziv in organiziral novoletno zabavo za zaposlene v UKC, ki jih je doslej organiziral sindikat naše bolnišnice. Zamisel o zabavi za vse zaposlene je svojo uresničitev doživela 2. decembra 2016 v prostorih Festivalne dvorane Lent, ki se je izkazala kot primerna lokacija za tovrstne prireditve, saj je bilo vzdušje enkratno in je le potrdilo domnevo, da tako veliki in številčni kolektivi, kot so ekipe

zaposlenih v UKC Maribor, potrebujejo skupni simbolični zaključek leta. Takšne priložnosti in predvsem sproščena atmosfera zbližujejo ljudi v posameznih timih, zrahljajo morebitne napetosti, ali še dodatno utrdijo dobre odnose med sodelavci, kar je letošnja zabava le potrdila, saj je zaradi plesne vneme in odličnega razpoloženja bilo plesišče zmeraj nabito polno in razigrano.

Službena novoletna zabava je bila z eno besedo fantastična. Ta poseben čas v letu, ko ocenjujemo preteklo leto in kujemo plane za prihodnje, smo preživeli v prijetni družbi sodelavcev, na skrbno izbrani lokaciji, kjer smo poplesavali ob zvokih dobre glasbe.

Sodelavci Pravnega oddelka

Novoletna zabava za zaposlene v UKC Maribor je letos preseгла vsa pričakovanja v organizaciji Centra za odnose z javnostmi in marketing. Vzdušje na zabavi je bilo sproščeno, za kar je poskrbela glasbena skupina Night Life in kot presenečenje večera DJ, ki je dodobra dodatno zagrel vse udeležence zabave, ki so ves čas bili na plesišču. Osebnostno vesel, da je novoletna zabava zaposlene ponovno povezala in jih ni razdvajala. Obenem tudi zahvala vodstvu UKC in organizatoricam, ki je prepoznal pomen takšne zabave za zaposlene in temu namenil tudi dodatna sredstva. Po pozitivnih odzivih iz delovnega okolja smo že v pričakovanju naslednje zabave.

Igor Robert Roj

V času, ko je tempo življenja razpet med službo in drugimi obveznostmi, je dobrodošla takšna sprostitev, kot so nam jo pripravili organizatorji letošnjega prednovoletnega srečanja. Ljudje na druženjih in zabavah pozabimo vsakodnevne skrbi in težave, ki so v letošnjem letu še posebej zaznamovale naš UKC. Zaposleni, ki izkazujemo pripadnost naši ustanovi tako z delom kot tudi z druženjem, smo se zabavali ob zvokih odlične glasbe in uživali ob dobri hrani in pijači. Z eno besedo, imeli smo se »super«.

Hvala organizatorjem, da so se tako zelo potrudili in rečemo lahko le, da si takšnih in podobnih srečanj želimo tudi v prihajajočem letu.

Marjetka Kozar

FOTO UTRINKI

Število objav v najboljših znanstvenih revijah narašča

Avtorja: *Elvira Žibrat, Miha Rubin*

Foto: *Miha Rubin*

Uspešnost visokošolske in raziskovalne institucije se meri tudi v objavah v najuglednejših strokovnih revijah, še zlasti je pomembna odmevnost objav oz. citiranost avtorjev. O tem je dekan Medicinske fakultete v Mariboru spregovoril tudi ob nedavnem dnevu fakultete, še pred tem pa na sestanku Akademskega zbora MF UM in rektorski konferenci; izpostavil je izjemne dosežke sodelavcev fakultete, ki z objavami v eminentnih revijah dvigujejo njen ugled in prepoznavnost v svetu.

»Naša fakulteta je, sodeč po odličnih objavah in dosežkih naših raziskovalcev in visokošolskih učiteljev, glede na svoje zmogljivosti povsem primerljiva s precej večjo in starejšo ljubljansko medicinsko fakulteto, ki ima več kadra in razpolaga z več sredstvi. Podatki kažejo, da smo na primer po faktorjih vpliva (Impact Factor) in citiranosti povsem primerljivi. Tako lahko rečemo, da naši laboratoriji oz. ljudje, ki v njih delajo, dosegajo izjemne rezultate in veliko pripomorejo k ugledu fakultete v strokovnem smislu,« je zadovoljen dekan **prof. dr. Ivan Krajnc**. Kot je pojasnil, zlasti izstopajo rezultati na področjih fiziologije, klinične biokemije, mikrobiologije in farmakologije. »Ti štirje segmenti so po vseh objektivnih pokazateljih pri nas odlični. To je zelo dobra osnova za prihodnost naše fakultete.«

Raziskovalno in publicistično delo bosta imela veliko težo tudi pri predvideni akreditaciji medicinskih fakultet in univerzitetnih kli-

ničnih centrov, je opozoril prof. dr. Ivan Krajnc. »Zato si želim spodbuditi še druge raziskovalce, da znanstvenemu okolju pokažejo svoje izsledke in ugotovitve. Naša prizadevanja, da spodbudimo zlasti bazične raziskave, že prinašajo sadove, želimo pa si, da se vanje še intenzivneje vključijo tudi kliniki.«

Raziskovalci Medicinske fakultete v Mariboru so zelo uspešni z objavami v revijah s faktorjem vpliva nad 5 – v zadnjih petih letih je takšnih člankov naših najboljših sodelavcev blizu 40. Gre za objave v uglednih revijah, kot so Lancet (faktor vpliva 44,002), Nature Genetics (faktor vpliva 31,616), Nature Medicine (faktor vpliva 30,357), The Lancet Infectious Diseases (faktor vpliva 22,433), Nature (faktor vpliva 38,597) idr. Pri pregledu dela naših raziskovalcev smo ugotovili, da smo v minulih petih letih v najuglednejših revijah objavili 18 člankov in še 17 v revijah s faktorjem vpliva nad 5, kar je za še vedno mlado fakulteto velik dosežek.

Med avtorji najvidnejših objav je dekan izpostavil **prof. dr. Majo Rupnik**, ki je pravzaprav prva postavila Medicinsko fakulteto Univerze v Mariboru na svetovni znanstveni zemljevid, zlasti z odmevnimi rezultati proučevanja bakterije *Clostridium difficile*. V mednarodnem prostoru se je izjemno uveljavil tudi **prof. dr. Uroš Potočnik**, predvsem na področju genetike kroničnih črevesnih bolezni. **Doc. dr. Uroš Maver** kot strokovnjak farmakolog išče vedno nove poti za aplikacijo zdravilnih učinkovin, hkrati pa

se je kot urednik podpisal tudi pod supplement revije WKW, ki je izšel v začetku tega leta v sodelovanju s **prof. dr. Arturjem Pahorjem**, nova številka pa je že v recenziji. Vidne uspehe dosega tudi ekipa **prof. dr. Marjana S. Rupnika** in **doc. dr. Andraža Stožerja**, še posebej pri proučevanju sladkorne bolezni. Prav tako **prof. dr. Radovan Hojs** znatno vpliva na proučevanje širokega spektra ledvičnih bolezni. Naši raziskovalci so tudi rangirani med prvih 100 v Sloveniji na področjih medicine in biomedicinskih ved ter interdisciplinarnih raziskav, med najuspešnejšimi pa najdemo še **doc. dr. Zaliko Klemenc Ketiš**, **prof. dr. Gregorja Majdiča**, **prof. dr. Matjaža Zwitterja**, **izr. prof. dr. Sebastjana Bevca** in **izr. prof. dr. Roberta Ekarta**. MF UM se po raziskovalni uspešnosti uvršča za

Na panojih na Medicinski fakulteti je na ogled 35 najboljših člankov.

UKC Ljubljana, MF UL in Onkološkimi inštitutom.

Kakovost objav raziskovalcev MF UM se meri tudi s citiranostjo – o tej je obsežen zapis dostopen na spletnem naslovu <http://izum-bib.izum.si/bibliografije/N20161125105658-2334.html>. Analiza raziskovalne uspešnosti na MF UM je pokazala, da 55 raziskovalcev dela pri 27-ih nacionalnih in treh evropskih projektih ter so med preko 550 objavami zastopani v prvi in drugi četrtini z več kot polovico člankov z izjemno odmevnostjo. »Naše najuspešnejše raziskovalne skupine se oblikujejo v Centru za humano genetiko in farmakogenomiko, na Inštitutu za fiziologijo, Katedri za mikrobiologijo, Katedri za biologijo celice, Katedri za farmakologijo, Katedri za kemijo in Inštitutu za biomedicinske vede,« je povedal prof. dr. Ivan Krajnc.

K temu je dodal še nekaj statističnih podatkov: na ljubljanski fakulteti imajo enega tehnika na 2 raziskovalca, pri nas si mora z enim tehnikom pri laboratorijskem delu pomagati skoraj 5 raziskovalcev; v Ljubljani imajo desetkrat več raziskovalnih projektov in šestkrat več raziskovalcev kot pri nas. Kljub temu znaša t. i. h-indeks (merilo odmevnosti) za ljubljansko fakulteto 99 in za našo 54. Raziskovalci mariborske fakultete skoraj dosegajo ljubljanske kolege tudi pri pridobivanju neproračunskega denarja za raziskave, saj je razmerje A3 točk (pridobljena sredstva iz neproračunskih virov) 70 proti 60. »Vsi ti podatki potrjujejo, da naši raziskovalci dobro izkoriščajo razpoložljive vire in verjamem, da bodo glede na možnosti, ki jih imamo v novogradnji, v prihodnje še uspešnejši,« je poudaril dekan MF UM.

Odmevne objave in številni citati odraz kakovosti dela

Avtor: Miha Rubin

Foto: Miha Rubin

K ugledu Medicinske fakultete v Mariboru veliko doprineseta tudi raziskovalno in publicistično delo njenih predavateljev. Med tistimi, ki izstopajo po dosežkih na teh področjih, je tudi **prof. dr. Maja Rupnik**, nosilka predmeta Mikrobiologija. Za svoje znanstveno-raziskovalno delo – to je sedaj usmerjeno na zelo aktualno temo črevesne mikrobiote – je dobila že več pomembnih priznanj, v njeni bibliografiji pa so številne objave v znanstvenih revijah z najvišjimi faktorji vpliva.

Kaj vam pomenijo objave v uglednih revijah, kot so The New England Journal of Medicine, The Lancet, Nature itd., in kakšna je pot do njih?

Takšne objave pomenijo, da se ukvarjaš z zelo zanimivo temo in da si napravil nekaj novega in dobrega. Poti do objav so različne, včasih je tak članek plod sodelovanja z drugimi avtorji, pri preglednih člankih pa gre velikokrat za vabljene objave. Pri sodelovanju s temi tujimi revijami opažam zares drugačno kakovost v komunikaciji z uredniki, tudi kakovost recenzij je na višjem nivoju. To so zame dragocene izkušnje, ki jih lahko potem uporabim kje drugje, na primer pri svojem uredniškem delu.

Zadnja leta sodite med najbolj citirane slovenske raziskovalce. Vam to tudi širi socialne mreže in odpira nove možnosti sodelovanja pri raziskovanju?

Socialne mreže so bolj odvisne od osebnih kontaktov in se vzpostavljajo na različnih znanstvenih srečanjih. Citati pa so pomembnejši kot en pokazatelj, da je tvoje delo opaženo v poplavi objav, da ga je nekdo prebral in primerjal ugotovitve. V bistvu so potrditev kakovosti. Vsekakor pa je to, kje in koliko objavljaš ter kako dobro je to citirano, pomembno tudi takrat, kadar industrija izbira svoje partnerje.

Kako ocenjujete pogoje za raziskovalno delo v vašem okolju, na MF UM in v Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano, kjer vodite oddelek za mikrobiološke raziskave?

V desetih letih, kolikor sem zaposlena na teh institucijah v Mariboru, sta se infrastruktura in odnos do znanstvenoraziskovalne-

Prof. dr. Maja Rupnik in mlada raziskovalka Sabina Žalig pri sekvenatorju.

Prof. dr. Maja Rupnik in tehnični sodelavec Aleksander Kocuvan pri anaerobni komori.

ga dela zelo izboljšala. Je pa v severovzhodni Sloveniji še zmeraj opazno pomanjkanje določenih znanj. Situacija se postopoma izboljšuje, a je treba dati še večji poudarek razvoju človeških virov. Na Medicinski fakulteti se je vodstvo v zadnjem času začelo še bolj zavedati dejstva, da je znanstvenoraziskovalno delo zelo pomembno za ugled fakultete, zato je začelo zelo aktivno spremljati naše dosežke. Posamezni raziskovalci moramo poskrbeti za čim ustrežnejši razvoj svoje stroke v tem okolju in s tem tudi za razvoj ustanove.

Kakšen pa je interes za raziskovanje med vašimi študenti?

Tudi na področju mikrobiologije se ta interes vse bolj razvija. Študentom omogočamo predvsem klinično relevantne raziskave in poskušamo razvijati določene veščine, povezane z raziskovanjem. Spodbujamo interes zanj in prilagajmo izvedbo predmeta na ta način, da je možno tudi manjše praktično samostojno delo.

Predmet Mikrobiologija imajo študenti Medicinske fakultete v enem semestru. Ali v tem času usvojijo dovolj obsežno znanje s tega področja?

Običajno se vsak nosilec predmeta zavzema, da bi bil njegov predmet še obsežnejši. Moje mnenje pa je, da se je treba tudi držati danih okvirov in včasih te ravno ti okvirji prisilijo, da zelo dobro razmisliš, kaj je res pomembno in kako to znanje v čim krajšem času čim bolje podati študentom. Se bo pa s prenovo študijskega programa obseg mikrobiologije dejansko nekoliko povečal. Ker predmet Mikrobiologija pri nas vključuje tako mikrobiologijo kot imunologijo, kar sta zelo pomembni in obširni temi, smo s tem povečanjem zadovoljni tako predavatelji kot študenti.

V središču vašega dosedanjega raziskovanja je bila bakterija *Clostridium difficile*. Katere so najnovejše ugotovitve o njej?

Bakterija *Clostridium difficile* je še vedno eden izmed izjemno pomembnih povzročiteljev črevesnih okužb in se pojavlja zlasti po zdravljenju z antibiotiki. Najnovejše ugotovitve se nanašajo na raziskave, kako ta bakterija povzroča bolezni, kje se zadržuje in kako se lahko okužba širi. Eno od glavnih dognanj je, da je danes lahko povzročiteljica črevesnih okužb pri izjemno širokem spektru populacije. Včasih je ta bakterija povzročala okužbe predvsem pri starejših hospitaliziranih bolnikih, zdravljenih z antibiotiki, in se nato širila po bolnišnicah, danes pa postajajo pomemben vir ljudje, ki so nosilci in jo razširjajo tudi v domačem okolju, kjer pa ni pravilno prepoznana. Zelo pomemben vir postajajo tudi živali, morda celo hrana.

V preteklosti je v svetu izjemno naraslo število okužb z bakterijo *Clostridium difficile* in tudi število zelo težkih obolenj. Kakšna je pogostnost sedaj?

Število okužb s to bakterijo je še zmeraj v porastu v mnogih državah, med njimi je tudi Slovenija. Medtem pa so v določenih evropskih državah uspeli ta trend obrniti navzdol in ga tudi obdržati na nizkih vrednostih.

V katero smer pa se trenutno obrača razvoj zdravljenja okužb s to bakterijo?

Še vedno je najbolj priporočeno antibiotično zdravljenje, na trg je prišel tudi nov ozko specifičen antibiotik, namenjen hudo bolnim ljudem s ponovitvami okužb. Največja klinična težava so prav ponovitve in v razvoj novih metod zdravljenja teh je usmerjenih največ raziskav. Nedavno je družba Merck dobila odobritev za terapevtik, ki temelji na protitelesih in naj bi ga uporabljali tudi za preprečevanje ponovitev okužb. V minulih petih letih pa je v tujini postala zelo moderna metoda fekalna transplantacija.

Ali so to že uporabili tudi v kateri od naših bolnišnic oziroma kdaj bi jo lahko?

Kolikor vem, fekalna transplantacija v Sloveniji še ni bila izvedena. Težava pri samem postopku je ta, da zahteva veliko različnih predhodnih testiranj, prav tako še ni jasno, kam bi ga umestili znotraj sistema storitev. Menim, da bi pri uvajanju morali ubrati enako pot kot sosednje države, v katerih so metodo najprej preizkusili v sklopu raziskav, šele nato pa jo uvedli kot rutinski poseg. Nam najbližje jo izvajajo v Gradcu v Avstriji. So se pa s porastom uporabe fekalne transplantacije začeli kazati tudi možni stranski učinki. Predvsem gre za različne vnetne procese, opisan pa je celo primer, ko se je prejemnica transplantata močno zredila. Indeks telesne mase je namreč lahko povezan s črevesno mikrobioto.

V strokovnih krogih se uveljavlja stališče, da črevesna mikrobiota predstavlja »organ« znotraj organa. Ali se strinjate s tem?

Zelo se strinjam. Mislim, da je črevesna mikrobiota res pomemben del našega telesa in da moramo na telo začeti gledati kot na organizem, sestavljen in človeških in bakterijskih celic.

Znanstveniki ugotavljajo, da stanje črevesne mikrobiote vpliva na vrsto procesov v telesu, na delovanje imunskega sistema in celo možganov.

Vse te povezave so tudi znanstveno dokazane, prav tako so znani mehanizmi, preko katerih potekajo. Os črevo–možgani (Gut–Brain

Axis) dejansko obstaja, kot tudi os s pljuči. Povezava z delovanjem in funkcioniranjem živčnega sistema in z vsemi našimi kognitivnimi sposobnostmi je tudi najbolj zanimiva za nestrokovno javnost in verjetno si je težko predstavljati, da tisto, kar živi v tebi, odloča o tvojem počutju, razpoloženju, sposobnostih itd.

Glede na vse to imajo torej raziskave črevesne mikrobiote velik potencial.

Dejansko je to res. Črevesna mikrobiota trenutno predstavlja eno od vodilnih in najhitreje razvijajočih se področij raziskav.

Ali je znanost že prišla do enotne ugotovitve, kakšna je sestava zdrave črevesne mikrobiote?

Obstaja nek splošen konsenz, kakšna je zdrava črevesna mikrobiota. Najpreprostejša definicija je, da mora biti predvsem zelo pestra. Bakterij mora biti veliko in biti jih mora veliko različnih. Spadati pa morajo v glavnem v dve veliki bakterijski skupini (Firmicutes in Bacteroidetes). Temu potem rečemo zdrava črevesna mikrobiota, če pa se takšno ravnovesje kakorkoli poruši, se to vidi tudi v sestavi.

V zadnjem obdobju se je ta sestava pri ljudeh nekoliko spremenila, kaj pomeni izguba določenih koristnih vrst bakterij?

Obstajajo razlage in tudi dokazi, da sestava črevesne mikrobiote pri starševski generaciji vpliva na lastnosti potomcev. Ker so bile številne generacije staršev izpostavljene dejavnikom, ki vplivajo na mikrobioto, to so zlasti antibiotiki, sprememba diete in bivanje v higiensko drugačnih razmerah, so ti potem skozi generacije povzročili postopno spremembo mikrobiote in verjetno izgubo določenih pomembnih skupin mikroorganizmov. Te spremembe in pomankanje določenih bakterij povezujemo s kroničnimi obo-

lenji, tipičnimi za razvito zahodno družbo, kot so alergije, debelost, metabolne presnovne motnje itd. Da bi ugotovili, katere skupine bakterij nam danes manjkajo, se delajo primerjave in študije pri domorodnih plemenih in populacijah z različnim stilom življenja.

V kolikšni meri na stanje črevesne mikrobiote vpliva sodoben način življenja?

S sodobnim načinom življenja je povezanih več dejavnikov. Eden je veliko bolj čisto bivalno okolje, v katerem ne pridemo več v stik niti z naravo. Naše urbano in stanovanjsko okolje je preveč čisto, da bi še lahko bilo zdravo. Drugi tak dejavnik, ki se spreminja, so zelo tesni socialni stiki, s katerimi se pri primatih izmenjuje mikrobiota, medtem ko si jo nižje živali izmenjujejo s koprofagijo (uživanje iztrebkov). Izpostaviti velja še naraščanje števila carskih rezov oziroma zmanjševanje števila naravnih porodov, s čimer se zmanjšuje tudi število otrok, ki pridejo takoj ob rojstvu v stik s primernimi mikrobnimi populacijami. Pa seveda izpostavljenost antibiotikom ter hrana, ki ne vsebuje dovolj snovi, pomembnih za rast naših bakterij.

S katerimi projekti se trenutno ukvarjate v okviru vaše raziskovalne skupine in kakšne načrte imate za prihodnost?

Tudi mi smo se zdaj začeli preusmerjati v raziskave črevesne mikrobiote, ki jo proučujemo z več vidikov. Tako delamo študijo o zdravi mikrobioti pri slovenski populaciji, pa tudi o vplivu različnih spojin, na primer polifenolov, na črevesno mikrobioto. Vključeni smo v dva velika evropska konzorcija in naša glavna tema raziskav je, kaj je zdrava mikrobiota, kaj je porušena črevesna mikrobiota in kako to ravnotežje iz nezdravega premakniti v zdravo.

Raziskava, ki je bila deležna pohvale v tujini

Avtorica: doc. dr. Zlatka Rakovec-Felser, spec. klin. psih.

Foto: Špela Planinc, osebni arhiv

S prispevkom Priprava bolnikov na operacijo sta se študentka 5. letnika Medicinske fakultete Univerze v Mariboru Špela Planinc in zdaj že diplomantka MF UM Marjanca Matvoz predstavili na 14. Konferenci o komunikaciji v zdravstveni oskrbi Evropskega združenja za komunikacijo v zdravstveni oskrbi. Konferenco je med 7. in 10. septembrom organizirala Univerzitetna bolnišnica za interno medicino in psihosomatiko pod pokroviteljstvom Univerze v Heidelbergu, katere Medicinska fakulteta je leta 2014 praznovala že 625-letnico obstoja.

Na konferenci v Heidelbergu so se zbrali številni udeleženci.

V študijskem letu 2014/2015 sta **Špela Planinc** in **Marjanca Matvoz**, prijavljeni za Dekanovo nagrado za študente dodiplomskega študija MF UM, pod mentorstvom **doc. dr. Zlatke Rakovec-Felser** zasnovali raziskovalni projekt in vanj vključili 154 bolnikov, ki so na štirih različnih kirurških oddelkih UKC Maribor čakali na operativni poseg. Cilj je bil odkriti, s kolikšno stopnjo anksioznosti se soočajo bolniki in na kakšne načine se z njo spoprijemajo (v odvisnosti od starosti, spola, izobrazbe, stopnje socialne podpore in pomoči) ter kolikšna je pri tem njihova potreba po predhodni poučenosti.

Raziskava je pokazala, da med tistimi s situacijsko sproženo anksioznostjo in z obliko anksioznosti, ki sodi med stalne osebnostne poteze posameznika, prevladujejo ženske bolnice. Te si pred kirurškim posegom tudi najpogosteje želijo več zdravnikovih informacij o predvidenih učinkih posega. A kljub temu ženske bolnice med tistimi, ki čakajo na operacijo, ne sodijo v emocionalno najbolj rizično skupino bolnikov. To predstavljajo starejši moški bolniki, ki živijo sami in v svojem socialnem okolju nimajo podpore in pomoči najbližjih, ob tem pa kažejo nizko zmožnost čustvene ekspresije. Zaradi tega druge pomanjkljivo opozarjajo na lastno stisko

in so posledično deležni tudi slabše podpore in pomoči iz okolja. Tisto, v čemer se rezultati njune raziskave pomembno razlikujejo od podatkov, ki so jih raziskovalci zbrali v drugih socialnih okoljih po svetu (meta analiza, 86 % zajetih bolnikov), je potreba po informiranosti, ki so jo izrazili bolniki v našem okolju (17 % vseh zajetih). Medtem ko po podatkih tujih raziskav bolniki želijo izvedeti čim več, tako glede operacije kot pričakovanih učinkov, v našem okolju bolniki te potrebe ne izkazujejo v tolikšni meri. Njuni podatki opozarjajo, da v klinični praksi pri nas obseg informacij ni tisti, ki lahko bolnikom, kadar čakajo na poseg, ublaži obstoječo anksioznost, temveč jo lahko celo stopnjuje. Še zlasti, če so bolniki moškega spola, manj izobraženi in se v svojem običajnem življenju z nastalimi problemi ne zmorejo soočiti, pač pa jih odrivajo ali celo zanikajo in potlačijo.

Povedano drugače, če se je v tujem okolju zdravnikovo informiranje bolnikov pokazalo kot eden od pomembnih načinov priprave na operativni poseg, ima v našem okolju med anksioznimi bolniki glede na njihov slog spoprijemanja lahko tudi neželene učinke: bolnikovo anksioznost lahko celo poveča. Kot so pokazali rezultati raziskave, je pri nas bolj kot obseg informacij v takih primerih učinkovita psihološka podpora v obliki povsem pragmatičnih navodil, preprostih psiholoških ukrepov (npr. empatično poslušanje), rabe t. i. terapevtskega dotika, dihalnih vaj in drugih tehnik sproščanja. Pa tudi glasbe kot sredstva vzpostavljanja notranjega miru.

Spodbuda za nadaljnje delo

Špela Planinc in Marjanca Matvoz sta na konferenci Evropskega združenja za komunikacijo v zdravstveni oskrbi (European Association for Communication in Healthcare, EACH) imeli možnost predstaviti svoje opravljeno delo številnim udeležencem – zdravnikom, zdravstvenim psihologom in drugim uglednim strokovnjakom iz ZDA, Kanade, Avstralije in Evrope. Pri tem je razveseljivo, da njuna raziskava ni samo vzbudila zanimanja, temveč da je bila tudi deležna pohvale.

Srečanje z motom *The future since 1386* (*Zukunft seit 1386*) je potekalo v novih prostorih Univerze v Heidelbergu, ki je bila ustanovljena že davnega leta 1386 in je najstarejša nemška ter hkrati ena najstarejših univerz v Evropi. Na njej so svoj čas študirali ali jo vodili mnogi, ki so vsak na svojem področju pisali zgodovino – zdravnik, fiziolog, fizik in psiholog Hermann Helmholtz, psihiater Karl Jaspers, kemik Robert Bunsen, fizik Gustav Kirchhoff, zdravnik, fiziolog in oče eksperimentalne psihologije Vilhelm Wundt in še mnogi drugi. Danes je med temi, ki na Univerzi v Heidelbergu študirajo na eni od skupno dvanajstih fakultet, 25 odstotkov takih, ki prihajajo iz tujih okolij.

Obe naši udeleženci septembrskega srečanja v Heidelbergu sta prispevke, večinoma s področja komunikacije zdravnik–bolnik, na koncu ocenili kot izjemno zanimive in koristne. Tako sta se domov vrnili obogateni s številnimi novimi vtisi in novim znanjem.

Špela Planinc in Marjanca Matvoz

Medicinska fakulteta v Mariboru pred novimi izzivi

Avtorica: Elvira Žibrat

Foto: Arhiv MF UM

Tri leta po preselitvi v nove prostore so na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru ob dnevu fakultete pripravili kar dva slovesna dogodka: v avditoriju MF UM so 2. decembra podelili diplome 58-im doktoricam in doktorjem medicine, nato je sledila še podelitev vrste priznaja in pohval. Ob tej priložnosti so tudi izpostavili izjemno raziskovalno bero tako raziskovalcev na fakulteti kot študentov medicine in predstavili izzive v prihodnosti.

Z dnevom fakultete na mariborski medicinski fakulteti obeležujejo spomin na 3. december 2003, ko je Svet za visoko šolstvo Republike Slovenije razpisal študij medicine na MF UM. Ob letošnjem dnevu fakultete so na predlog dekana in Senata MF UM podelili 4 nazive zaslužni gostujoči profesor; prejeli so jih **prof. dr. Friedrich Anderhuber**, predstojnik anatomskega inštituta Medicinske univerze v Gradcu, **izr. prof. dr. Ivan Malešič**, utemeljitelj in dolgoletni nosilec predmeta Klinična biokemija, **prof. dr. Gregor Mikuš**, dolgoletni predstojnik Inštituta za patologijo iz Innsbrucka in predavatelj na MF UM, ter **prof. dr. Mirko Toš**, svetovno znani otorinolaringolog iz Kopenhagna na Danskem, prvi predstojnik in utemeljitelj predmeta Otorinolaringologija na naši fakulteti. Vsi ugledni profesorji so tudi veliki podporniki mariborske medicinske fakultete vse od začetkov delovanja.

Kot običajno, so razglasili tudi dobitnike nagrad in priznanj za študentsko raziskovalno delo, ki predstavljajo pomembno referenco pri kandidiranju za razpisana specializantska mesta. Letos sta se zlate Dekanove nagrade veselili **Tanja Hartman** in **Anja Šegula** (za nalogo Aplanacijska tonometrija in centralni krvni tlak pri bolnikih s kronično ledvično boleznijo); srebrno Dekanovo nagrado je prejel **Rok Petrovčič** (za nalogo Ruralne ambulate družinske medicine); bronasto Dekanovo nagrado pa sta dobila **Tjaša Hertiš** in **Tadej Petek** (za nalogo Razširjenost in kvaliteta življenja otrok in mladostnikov z arterijsko hipertenzijo).

Z novimi 58-imi diplomantkami in diplomanti Medicinske fakultete v Mariboru, ki so prejeli diplome na slovesnosti ob dnevu fakultete, se je njihovo skupno število povzpelo na približno 500, veliko diplomantov iz prve generacije pa se že ponaša tudi z opravljenimi specialističnimi izpiti. »Resnično si vsi na fakulteti želimo, da se bodo lahko naši diplomanti zaposlili znotraj slovenskega zdravstvenega sistema, ki mora nujno doživeti pomembne spremembe. Zdravniška zbornica je novembra znova

razpisala prosta specializantska mesta. Upam, da tokrat ne bodo ostala nezasedena in bodo tudi naši zdravniki z odgovornim in strokovnim delom upravičili ustanovitev fakultete in prispevali k dvigu kakovosti zdravstvene oskrbe v Sloveniji,« je izrazil pričakovanja dekan **prof. dr. Ivan Krajnc**.

Ne glede na to, da je za študij medicine v Sloveniji namenjenih znatno manj sredstev kot v drugih državah, rezultati prvih analiz kažejo, da imajo diplomanti Medicinske fakultete Univerze v Mariboru visoko raven strokovnega znanja, primeren odnos do bolnikov in ustrezna etična načela. Že v naslednjem študijskem letu pa naj bi na MF UM začel prenovljen Enovit magistrski študijski program splošna medicina, ki bo predstavljal bistven korak k doseganju profesionalnih kompetenc bodočih zdravnikov.

»Vse je pripravljeno tudi za začetek novega študijskega programa Klinična farmacija, ki je zdaj v postopkih verifikacije in ga bomo sprva izvajali kot izredni študij,« je pojasnil dekan. K temu je dodal, da so z vpisom devetih zdravnikov dentalne medicine na podiplomski študij naredili prve korake k načrtovani uvedbi stomatološkega študijskega programa. »A vsa naša prizadevanja bi morala najti ustrezne rešitve tudi v sistemskih spremembah v zdravstvu in medicinskem izobraževanju, kar smo izpostavili na posvetu oktobra in tudi nakazali rešitve. Vendarle smo v slovenskem prostoru sprožili širši družbeni razmislek, zato upravičeno pričakujem, da bomo kot družba uredili specifičen status univerzitetnih kliničnih centrov, učnih ustanov in obeh medicinskih fakultet,« pravi prof. dr. Ivan Krajnc.

Letošnji nagrajenci v družbi dekana in prodekanov.

Tavčarjevo priznanje dekanu MF UM

Avtorica: Elvira Žibrat

Foto: Arhiv MF UM

Slovenski internisti že 58 let organizirajo tradicionalne Tavčarjeve dneve, na katerih ob obravnavi aktualnih strokovnih tem tudi nagradijo tiste v svojih vrstah, ki so najbolj zaznamovali razvoj internistike pri nas. Po zgledu Tavčarjevih dni je v Mariboru vzniklo srečanje internistov in družinskih zdravnikov Iz prakse za prakso, ki so ga letos pripravili že sedemindvajsetič.

Pred dvema letoma je Tavčarjevo priznanje, tega podeljuje Katedra za interno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani pod vodstvom prof. dr. Pavla Poredoša (dolgoletnega predsednika Slovenskega zdravniškega društva), prejel **prof. dr. Ivan Krajnc**, dekan Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Priznanje so mu izročili na letošnjih, 58-ih Tavčarjevih dnevih, ki so od 10. do 12. novembra potekali v Portorožu. »Bil sem iskreno presenečen in izjemno vesel, da sem dobitnik tega prestižnega strokovnega priznanja, ki je pravzaprav priznanje tudi kolegom internistom, s katerimi smo na nekih novih, sodobnih načelih gradili eno temeljnih medicinskih vej na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru,« je ob tem povedal prof. dr. Ivan Krajnc.

»Tavčarjevo priznanje se imenuje po znanemu učitelju in ustanovitelju Klinike za interno medicino v Ljubljani Ivanu Tavčarju. Podeljuje se priznanim učiteljem na Medicinski fakulteti v Ljubljani, ki so pomembno prispevali k prepoznavnosti interne medicine v slovenskem prostoru. Doslej smo podelili devet Tavčarjevih priznanj, od tega osem učiteljem ljubljanske medicinske fakultete, prof. dr. Ivan Krajnc pa je prvi učitelj z mariborske medicinske fakultete, ki smo mu priznanje podelili zaradi tesnega sodelovanja z našo fakulteto,« je sporočil **prof. dr. Pavel Poredoš**.

Najvišje strokovno internistično priznanje je prvič prejel učitelj iz Maribora.

Za več osebne komunikacije na fakulteti

Avtor: Miha Rubin

Foto: Miha Rubin

Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru je nedavno dobila novo prodekanjo za študentska vprašanja – opravljanje te funkcije je prevzela študentka 3. letnika Živa Ledinek. Na podlagi soglasja senata matične fakultete jo je rektor UM prof. dr. Igor Tičar imenoval za prodekanjo v obdobju od 24. oktobra letos do 23. oktobra 2018. V tem času želi **Živa Ledinek** še okrepiti pripadnost študentov k Medicinski fakulteti.

Kot prodekanja ste pristojni za študentske zadeve, katere so vaše glavne naloge na tem področju?

Zadolžitve, ki mi jih nalaga fakulteta, so določene s pravilniki. Tako vodim Študentski svet Medicinske fakultete in njegove seje, sem

tudi tista odgovorna oseba, na katero se lahko študentje obrnejo, kadar imajo večje težave, ki jih sami v letniku ne morejo rešiti. Poleg tega sem članica Poslovnega odbora Medicinske fakultete in Komisije za študijske zadeve, kjer zastopam študentsko mnenje, sodelujem tudi na sejah Senata MF UM.

Funkcijo prodekanje boste opravljali dve leti. Ste si zadali kakšne ključne cilje, ki jih želite doseči v tem času?

Moj prvi cilj je, da bo Študentski svet še naprej dobro organiziran in da bo delo razdeljeno med letnike, na nivoju fakultete pa bomo reševali tiste težave, ki jih res ne bo moč odpraviti znotraj posameznih letnikov. V minulih dveh letih, ko sem bila predse-

dnica letnika, sem ugotovila, da je možno marsikaj urediti, že če študent pristopi k mentorju in se z njim pogovori. Takšno komunikacijo bomo spodbujali še naprej. Druga stvar je, da moramo okrepiti promocijo projektov Študentskega sveta, tako da bomo njegovo delovanje še približali študentom. Če bom pri vsem tem uspešna, potem verjamem, da mi bo uspelo tudi to, kar si najbolj želim, da bi ohranili in še dvignili občutek pripadnosti študentov do naše fakultete.

Sedaj ste študentka 3. letnika Medicinske fakultete. Kako na podlagi dosedanjih izkušenj ocenjujete odnos med študenti in predavatelji?

Zaenkrat lahko rečem, da so odnosi večinoma dobri. Zdi se mi, da se je na fakulteti dobro uveljavil osebni pristop in se, kadar se pojavijo kakšni problemi, o njih odkrito pogovorimo. To se je izkazalo za zelo učinkovito.

Študenti MF UM ste tudi vključeni v (so)odločanje o pomembnih zadevah na fakulteti.

Mi to sprejemamo kot normalen proces. Pri vseh večjih spremembah in pomembnejših odločitvah, povezanih na primer s študijskim programom ali financami, je tudi Študentski svet tisti, ki mora uradno podati svoje mnenje in predloge. To se nam zdi zelo dobro, saj lahko na ta način predlagamo svoje ideje in pristojne seznanimo, kako mi gledamo na določene zadeve na naši fakulteti. Praktično z vsem, kar se na fakulteti dogaja, smo seznanjeni.

Kaj menite o sedanjem modelu študijskega programa medicinske fakultete, pa tudi o načrtovanih novostih v prihodnosti?

Program, kakršnega imamo trenutno, je po mojem mnenju dober, zato sem tudi izbrala to medicinsko fakulteto in bi jo še enkrat, če bi se znova odločala. Seveda pa je vselej še prostor za izboljšave in prav spremembe kurikuluma, pri pripravi katerih smo tudi študenti podali svoje predloge, bodo še nadgradile naš študijski program in ga približale sodobnim tujim modelom.

Prag Medicinske fakultete je letos prestopilo 94 novih študentk in študentov, kakšno je vaše sporočilo ob začetku njihove študijske poti?

hove študijske poti?

Želim si, da bi jim študij medicine, ki bo dolg in tudi naporen, prinesel veliko veselja. Če pa jim bo kdaj zmanjkalo motivacije ali se bodo znašli v stiski, pa se morajo zavedati, da so tukaj študenti, ki so že šli skozi to in nanje se lahko vedno obrnejo za pomoč. Prav tako je pomembno, da ob študiju medicine, čeprav že ta zahteva veliko prostega časa in vložene energije, ne pozabijo na prostočasne dejavnosti, bodisi v okviru društva študentov, študentskega sveta bodisi česa tretjega.

Vi ste sedaj nekje na polovici študija, ali ste že razmišljali o načrtih za prihodnost?

Jaz sem z načrti že prišla na to fakulteto, vendar sem jih potem v minulih treh letih že nekajkrat spremenila. Tako se glede specializacije še nisem dokončno odločila. Vem pa, da si želim poleg dela zdravnice opravljati še pedagoško delo na Medicinski fakulteti, kar me res veseli, naša ustanova pa se mi zdi ustrezno okolje za to.

Živa Ledinek

V Ugandi pomagali šest tisoč pacientom

Avtorica: Tjaša Ribič, Banda Uganda 2016

Foto: Andreja Prek

Pomanjkanje zdravil, nabito polna čakalnica, veselje pacientov, ki so dobili očala – to je nekaj spominov medicinske humanitarne odprave na delovanje v Ugandi. Na jugu te afriške države je omejena sedemčlanska odprava, ki je bila podprta s strani Medicinske fakultete Univerze v Mariboru in tukajšnjega Društva študentov medicine, preživela tri mesece (med junijem in septembrom) in se domov vrnila obogatena z novimi izkušnjami.

Kako pravzaprav izbrati, kdo najbolj potrebuje pomoč? Ima po-

moč posamezniku pri tako številčnih skupinah v stiski sploh smisel? Je bolje ostati neopredeljen, biti hvaležen za okoliščine, v katerih si rojen, in pustiti, da se vsak znajde po svoje? Vsa ta vprašanja so nam rojila po glavi, ko smo se člani medicinske humanitarne odprave kljub vsemu odločili, da se podamo v Ugando, na otok Bwama na jezeru Bunyonyi. Tam so leta 2012 postavili kliniko, kjer se izmenjujejo odprave mladih slovenskih zdravnikov in medicinskih sester. Zdravstvena politika v Ugandi je namreč na

lestvici Svetovne zdravstvene organizacije ena izmed desetih najslabših, zato je pomoč zahodnega sveta nadvse zaželena.

Ko smo junija prispeli na kliniko na otoku Bwama, je bila njena lekarna prazna. Paket z zdravili, ki jih vlada pošilja vsake tri mesece, je zamujal že dva meseca, osebje in domačini so bili zato obupani. Pacientov je bilo malo, saj so vedeli, da na kliniki ni zdravil. A kljub slabi razširjenosti telefonskih in internetnih povezav se je vest o prihodu belopoltnih zdravnikov hitro razširila med domačini po okoliških otokih in celini. Dobro namreč vedo, da z zdravniki iz Evrope pridejo tudi zdravila, materiali, malce drugačni načini zdravljenja in pomoč pri napotitvah v bolnišnico. Tako je bila naša čakalnica od prvega do zadnjega dne nabito polna.

Naše delo na kliniki je obsegalo delo družinskega zdravnika in zobozdravnika (ruvanje zob), urgentno oskrbo, manjše kirurške posege in lekarniške storitve. Delali smo skupaj z domačini, ki so na kliniki redno zaposleni. Približno 80 odstotkov pacientov so predstavljale ženske in otroci. Ukvarjali smo se z raznovrstno patologijo, pri čemer so izstopale spolno prenosljive bolezni, infekcije zgornjih in spodnjih dihal, bolečine v križu, prebavne motnje, predvsem gastritis in refluksne bolezni, kožne bolezni, nevropatične bolečine in povišan krvni tlak.

Poleg tega smo naleteli tudi na redkejšje patologije, kot so sindrom TAAR, Perthesova bolezen, epilepsije, psihoze, Parkinsonova bolezen, hude mitralne insuficience (kot posledica nezdravljene streptokokne okužbe), polimiozitis, rdečke, trahom, juvenilni revmatoidni artritis in podhranjenost. Zdravili smo še različne telesne poškodbe, ki so bile posledica preteptov, prometnih nesreč, udarcev pri nogometu, ureznin z mačeto, vbodnih ran s palico itd. Ljudje so se najbolj vidno razveselili, ko smo jim podarili očala, s katerimi so znova spregledali. Posebno doživetje pa je bilo delo

Najbolj so bili zadovoljni pacienti, ki so dobili očala.

z otroki, ki so imeli na naš videz popolnoma pristne reakcije – od strahu, kričanja, zanimanja, čudenja in smeha do radovednega tipanja naših rok in las. Ponoči so nas pogosto zbujale nosečnice; zlasti mnogorodke so včasih rodile kar pred kliniko. Na tem mestu moramo omeniti tudi izjemno izurjenost tamkajšnjih babic in neverjetno potrpežljivost porodnic, ki so večinoma rojevale v tišini. O popadkih in bolečini med porodom sta pričala le spačen izraz na obrazu in globlje dihanje.

Naj na koncu povzamemo naše delo še v številkah; oskrbeli smo skoraj 5000 pacientov na kliniki, ob tem smo se šestkrat odpravili tudi na terensko delo v vaseh, kjer smo pregledali okrog 700 pacientov. Kliniko smo založili z zdravili in sanitetnim materialom ter napotili naprej, plačali zdravljenje in preiskave približno 300 bolnikom. Prav tako smo plačali močno potrebno popravilo motorja za čoln, popravili elektriko na kliniki, uredili električno napeljavo, vodovod in pleskanje porodnišnice. Ta bo posledično končno začela služiti svojemu namenu, saj je doslej zaradi pomanjkanja financ ostala nedokončana.

Zavedamo se, da na globalnem nivoju te številke ne pomenijo veliko. Vendar za prebivalce tega dela Ugande pomenijo boljše kakovost življenja in včasih celo odločilni faktor med življenjem in smrtjo. Nenazadnje pa niso pomembne številke, temveč ljudje – mi, vi, oni. Resnično smo hvaležni našim donatorjem, prijateljem, profesorjem in družinam, ki so nas podprli pri uresničitvi projekta. Z vašo pomočjo smo mi lahko pomagali drugim.

Naši zapisi iz Ugande se nahajajo tudi na spletni strani www.uganda2016.si, na kateri smo sproti pisali blog. Va bljeni k branju.

Člani odprave Katja Jerenec, Ana Bogataj, Jana Boškovič, domačin in prevajalec Ronald Asiimwe, Jure Potočnik, Tjaša Ribič in Bogdan Zdravkovič.

Vesti z Medicinske fakultete

Avtorja: Elvira Žibrat, Miha Rubin

Foto: Arhiv MF UM

Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru se je 28. novembra odvila seja Akademskega zbora, na kateri je ta izvolil nove člane Senata MF UM in Poslovnega odbora. V sestavi teh organov (Senat ima 17 članov, poslovodni odbor pa 6) je zaslediti tudi nekaj novih imen. Na seji Akademskega zbora, ki jo je vodil **prof. dr. Iztok Takač**, so prisotni še prisluhnili poročilom o delu MF UM v tem letu, dosežkih in načrtih v prihodnosti; podali so jih dekan **prof. dr. Ivan Krajnc**, prodekan za študijske zadeve **prof. dr. Radovan Hojs**, prodekan za podiplomski študij **prof. dr. Pavel Skok**, prodekanja za znanstvenoraziskovalno dejavnost **prof. dr. Dušica Pahor**, prodekan za mednarodno sodelovanje **doc. dr. Bogdan Čizmarevič** in prodekanja za študentska vprašanja **Živa Ledinek**.

V mariborski dvorani Union so študentje MF UM 21. decembra pripravili tradicionalni, že 12. božični koncert; na njem so se ob Mešanem akademskem pevskem zboru predstavili še številni drugi izvajalci, glasbeniki in glasbenice, pa tudi člani dramske skupine.

MF UM je že drugo leto zapored omogočila študentom, ki v mariborskem UKC opravljajo klinične vaje (študenti od 3. do 6. letnika), brezplačno cepljenje proti gripi. To je letos potekalo v novembru in decembru na Oddelku za nuklearno medicino UKC Maribor. »Odziv študentov je bil zelo pozitiven in skupaj z zdravniki v UKC menimo, da je to hkrati tudi dobra promocija pomena cepljenja v širši javnosti,« je sporočila prodekanja za študentska vprašanja **Živa Ledinek**.

Študenti šestega letnika medicine opravljajo praktikum iz interne medicine, kirurgije in družinske medicine. Potem ko so se za praktikum iz družinske medicine že vrsto let prijavljali po elektronski poti, so to novost letos uvedli še za interno medicino in kirurgijo. Študenti tako niso bili več razporejeni po abecednem redu, temveč so lahko v veliko večji meri izbirali oddelke, ki jih bolj zanimajo in bodo na njih z večjim interesom opravljali študijske obveznosti. Študenti pod vodstvom mentorjev v zadnjem letniku študija že sprejemajo vrsto opravil kot sobni zdravniki.

V avditoriju MF UM se je 25. in 26. novembra odvil simpozij v počastitev 60-letnice Oddelka za gastroentero-

logijo in endoskopijo UKC Maribor. Isti konec tedna pa je na drugem koncu Maribora, v hotelu Habakuk, potekal 9. kongres družinske medicine; posebnost tega kongresa je študentski sklop, v okviru katerega lahko najboljši študenti MF UM predstavijo svoja raziskovalna dela.

Med udeleženci konference Evropskega združenja medicinskih šol (Association of Medical Schools in Europe – AMSE) 7. oktobra v Pragi je bil tudi dekan MF UM **prof. dr. Ivan Krajnc**. Udeležba je bila pomembna v luči tega, da si AMSE prizadeva za uvedbo evropske akreditacije medicinskih šol in univerzitetnih bolnišnic. »Z velikim porastom števila medicinskih fakultet se pojavljajo na trgu tudi zdravniki z vprašljivim znanjem medicine. Glede na prost pretok zdravnikov v EU bo slej ko prej treba napraviti rangiranje vseh teh fakultet. Najverjetneje bo do tega prišlo v naslednjih nekaj letih,« meni dekan MF UM. Kot je poudaril, kakovost pouka pri nas ni vprašljiva, nujne pa bodo sistemske spremembe na področjih medicinskega izobraževanja in zdravstva.

Na MF UM so bile septembra in oktobra v naziv docentke izvoljene: **dr. Neli Vintar** ponovno v naziv docentka za predmetno področje anesteziologija in reanimatologija, **dr. Darja Duh** v naziv docentka za predmetno področje mikrobiologija in **dr. Polonca Ferk** ponovno v naziv docentka za predmetno področje farmakologija s toksikologijo.

Vsem iskrene čestitke tudi v uredništvu!

Na decembrski podelitvi diplom je dekan čestital 58-im novim doktoricam in doktorjem medicine; osem jih je zaključilo univerzitetni študijski program, preostali pa že enovit magistrski študijski program Splošna medicina.

Vsem iskrene čestitke tudi v uredništvu!

Z Medikohistorično sekcijo SZD (MHS SZD) po Dravskem polju

Avtorja: Renata Mihič-Završnik, Boža Janžekovič, Elko Borko

Foto: Jože Pristovnik

Tudi številni Mariborčani in prebivalci v okolici Maribora ne poznajo razlike med Dravsko dolino in Dravskim poljem kljub temu, da so se s tem zemljepisnim pojmom spoznali že v osnovni šoli ali pa kasneje v vsakdanjem življenju.

Dravsko polje je del Dravske doline, ki leži na desnem bregu Drave in sega nekako od Maribora in Pragerskega vse do Ptujja, kjer se po levem bregu Drave širi Ptujsko polje, ki je tudi še vedno del Dravske doline. Na tem delu Slovenije najdemo številne zanimivosti in kraje, ki so vredni ogleda in obiska naše sekcije, ki jo zanima in se ukvarja s kulturno-zgodovinskim raziskovanjem okolja, v katerem bivajo Slovenci na posameznih področjih.

Tako smo v sodelovanju z znanstvenim društvom za zgodovino medicine Slovenije–Maribor (ZDZZKS Maribor), Znanstvenim društvom Franc Kovačič, Društvom generala Rudolfa Maistra in pod okriljem Zdravniškega društva Maribor pripravili strokovni izlet z ogledom nekaterih krajev in znamenitosti na področju, ki ga pokriva Dravsko polje.

V soboto, 8. oktobra 2016, smo se ob 11. uri zbrali pred UKC Maribor pod strokovnim vodstvom predsednika Domovinskega društva generala Rudolfa Maistra Aleša Ariha in se podali z velikim turističnim avtobusom agencije Globus na strokovno turistično raziskovanje Dravskega polja. Prav zato smo se izognili glavnim turističnim tokovom in se za Miklavžem zapeljali na lokalno cesto, ki pelje čez ta del Dravskega polja vse do glavne ceste Slovenska Bistrica–Ptuj. Med vožnjo nam je zgodovinar in bivši dolgoletni uslužbenec na Spomeniškem varstvu v Mariboru Aleš Arih ob vsaki vasi med potjo

Med predavanjem v baziliki na Ptujski gori.

povedal kratko zgodovino. Pri Miklavžu, ki je danes občinsko središče, je povedal, da je ta zaselek bil vse do druge svetovne vojne nepomemben kraj, saj so vse druge vasi bile večje in zato čez čas bolj pomembne, dokler se niso začeli v kraju naseljevati številni Mariborčani.

Pri Ravnem polju blizu Kungote na Dravskem polju nam je pokazal veliko graščino, ki danes propada. Še pred manj kot desetimi leti je v gradu delovala kmetijska zadruga, ki je vsaj skrbela za vsakokratno nujno vzdrževanje. Po zahtevku za denacionalizacijo se je izselila in prepustila mogočni grad neustavljivemu propadanju. Veliko smo slišali o teh krajih, ki ležijo med obema prometnicama, ki iz Maribora in Slovenske Bistrice vodita do Ptujja.

Po prečkanju te ceste smo prispeli v današnje Kidričevo, kjer nas je na velikem vojaškem pokopališču že čakal predsednik

Skupinska slika pred vhodom v cerkev na Ptujski gori.

Sprejem skupine vitezov pred muzejem Pangea.

zgodovinskega društva Kidričevo Radovan Pulko. Razkazal nam je veliko vojaško pokopališče, na katerem je pokopanih več kot 3000 vojakov, in pred dvema letoma postavljen Ruski križ ter posebej veliko kapelo, ki so jo začeli graditi leta 1916 še za časa Franca Jožefa in dokončali za časa njegovega naslednika.

Za številne naše člane je ta spomenik mrtvim vojakom iz prve svetovne vojne bil presenečenje, saj se o njem vse premalo piše in ga zaradi tega naši državljani tudi v tem delu naše domovine ne poznajo.

Pred vhodom v ta kraj miru smo si ob lepem sončnem vremenu zaslužili sveže pečeno pecivo iz kuhinje UKC Maribor in še sladek mošt, ki nam ga je za to priliko poklonil znani vinogradnik Marjan Fekonja (Slika 1).

Po tem odmoru nas je pot peljala preko Lovrenca na Dravskem polju do velikega parkirišča na Ptujski Gori, ki jo je velik in povsem napolnjen avtobus opravil v pol ure. Po urejeni in tudi za starejše in invalidne osebe primerni pešpoti smo se povzpeli do zelo lepe cerkve, zgrajene v gotskem stilu, ki je leta 2004 postala celo bazilika. V cerkvi nas je pričakal pater Milan Holc, gvardijan minoritskega samostana, ki nas je v skoraj polurni in zanimivi predstavitvi popeljal skozi zgodovino tega izjemnega srednjeveškega bisera. Njegov glas je svečano odmeval med starodavnimi oboki, tako da smo njegov nagovor spremljali v grobni tišini, ki se je končala s hvaležnim

ploskanjem zadovoljnih poslušalcev. Ob izhodu smo se zbrali in fotograf Jože Pristovnik je posnel fotografijo, ki je mnogim dragocen spomin, saj so bili med nami tudi taki, ki so prvič videli in občudovali to sakralno stavbo in izjemen pogled na Dravsko polje (Slika 2 in 3).

Polni prijetnih občutkov smo se odpeljali naprej po Dravskem polju mimo vasi Cirkovci do Dragonje vasi, v kateri je domačin Viljem Pliberšek, sicer profesor na drugi mariborski gimnaziji skupaj z evropskimi sredstvi postavil stavbo, v kateri je ustanovil geološko-paleontološki muzej z več kot 7000 eksponati. Zbirko lastnik stalno širi in dopolnjuje. Tega dne je bil dan odprtih vrat – praznik za vse krajanje, ki se zberejo okoli stavbe tega muzeja in praznujejo, saj so zelo ponosni na to vaško znamenitost. Poskrbeli so tudi za posebno presenečenje, saj nas je sprejela množica domačinov ter skupina vitezov in angleški kralj Rihard Levjesrčni in nas pozdravili v obliki srednjeveškega ceremoniala. Po tem ljubeznivem sprejemu smo si pod vodstvom profesorja Pliberška ogledali geološke znamenitosti muzeja in se nato priključili ter pomešali med domačine, ki so nas pogostili z domačimi dobrotami, s kostanjem in sladkim moštom, ki je že imel vse značilnosti letošnjega mladega vina (Slika 4).

Po daljšem času kot smo načrtovali, smo zapustili prijazne vaščane, ki so nadaljevali s proslavo in se odpeljali do vasi Šikole ob magistralni cesti Slovenska Bistrica–Ptuj, kjer so nam v znani gostilni Kureš, ki se lahko pohvali z več kot stoletno tradicijo, postregli s kmečko pojedino. Ob domačem vinu in sveže pečeni domači potici naše prijateljice Ančke Korošec je čas do določenega odhoda proti Mariboru hitro minil. Med vožnjo, ki je vzela še pol ure našega časa, smo si izmenjali vtise in skoraj soglasno ugotovili, da je naša okolica polna zanimivosti in krajev, vrednih naše pozornosti, in tako vodstvu naših organizacij naložilo, da tudi v prihodnje s podobnimi obiski ne zanemarjamo naše bližnje, zanimive in lepe okolice.

Udeleženci pred vojaškim pokopališčem v Kidričevem.

Kodrič Tatjana, rojena Kert

Avtorja: Renata Mihič-Završnik, Aco Kruščić

Foto: Jože Pristovnik

Na zadnjem sestanku Mediko-historične sekcije Slovenskega zdravniškega društva (MHS SZD), ki je bil 25. novembra v Lenartu, je prim. Tatjana Kodrič, dolgoletna zdravnica, specialistka za ginekologijo in porodništvo, ki jo poznajo številne hvaležne pacientke iz Maribora in Lenarta, ob svoji 70-letnici prejela posebno priznanje, in sicer svečano listino, ki predstavlja zahvalo

za njeno dolgoletno nesebično zdravniško delo, ki ji ga je izročil predsednik MHS SZD prof. Elko Borko. Pojasnilo za podelitev je polni dvorani poslušalcev podala članica odbora Renata Mihič-Završnik.

V osebni mapi prim. TATJANE KODRIČ je polno zapisov, ki govorijo o njenem značaju in predanosti zdravniškemu poklicu. Tako je zapisano, da je izjemno zavzeta s svojim poklicem, zanesljiva, umirjena, sposobna in učinkovito usmerja delo kot vodja. Specialistka ginekologije in porodništva Tatjana Kodrič se je rodila 6. februarja 1946 v Lokavcu pri Lenartu.

Osnovno šolo je obiskovala v Mariboru, nato je bila dijakinja 2. gimnazije v Mariboru in leta 1964 opravila zrelostni izpit ter se po maturi vpisala na Medicinsko fakulteto Univerze v Ljubljani. 22. januarja 1970 je diplomirala in postala zdravnica. 23. novembra 1968 se je poročila in prevzela možev priimek Kodrič. Po stažu v Splošni bolnišnici Maribor se je zaposlila v ZD dr. Adolfa Drolca v Mariboru. 1. decembra 1971 začela s specializacijo iz ginekologije in porodništva ter zaključila z usposabljanjem 17. junija 1976, ko je opravila specialistični izpit pred komisijo Ginekološke klinike v Ljubljani, ki jo je vodil prof. Franc Novak. V Dispanzerju za žene ZD Adolfa Drolca je bila zaposlena do 29. decembra 1981, ko se je na ginekološkem oddelku SBM zaposlila kot citolog. Pri tem delu je pokazala izjemno sposobnost za odkrivanje malignih in premalignih sprememb na cerviksu, zato je bila poslana na dodatno izpopolnjevanje, ki ga je na Školi narodnog zdravlja Andrija Štampar v Zagrebu opravljala od leta 1976 do 30. maja 1978. Imenovana je bila za vodjo citološke službe in v tem času ve-

liko dosegla z dobro organizacijo pregledov in z arhiviranjem citoloških brisov ter tako uspešno nadomestila svojo učiteljico in vzornico doc. Alemko Saks, ki se je takrat upokojila. To službo je opravljala vse do reorganizacije citološke službe v SBM. Zadnja leta je ostala na oddelku kot zdravnik specialist in se posvetila uvajanju mlajših kolegov na področju citologije, kolposkopije in zgodnjega odkrivanja raka na materničnem vratu. V letih od 1997 do 2001 je sodelovala v projektni skupini ZORA za področje citologije.

31. marca 2002 je odpovedala delo v UKC Maribor in se kot zdravnik specialist za ginekologijo in perinatologijo zaposlila v ZD Lenart. V UKC Maribor je ostala kot zunanji sodelavec. Še danes tedensko dela v kolposkopski in ultrazvočni ambulanti Klinike za ginekologijo in perinatologijo ter na področju registra cervikalne patologije.

Prim. Tatjana Kodrič je vtisnila neizbrisni pečat dvema desetletjema svojega delovanja na področju ginekološke citodiagnostike in kolposkopije v naši ustanovi ter celi mariborski regiji, trajno pa bo ostalo zapisanih okoli 70 objavljenih in v COBISS-u registriranih strokovnih prispevkov ter drugih strokovnih dogodkov. Na svoje mlajše kolegice in kolege je nesebično prenašala svoje obsežno znanje in bogate izkušnje, ki so se v naši ustanovi na takratnem ginekološkem oddelku izpopolnjevali iz cito-diagnostike in kolposkopije. Zaradi teh zaslug so ji marca 2012 podelili naziv primarij. Bila je v upravnem odboru združenja za ambulantno ginekologijo, od leta 2012 pa zelo aktivno deluje v glavnem odboru MHS SZD.

Ob tem življenjskem jubileju in prijetem priznanju ji iskreno čestitajo vsi člani MHS, kolegi, prijatelji in številne hvaležne bolnice ter uredništvo Naše bolnišnice.

Zahvale

Spoštovana dr. Marčun Varda in dr. Lavre!

Na vas se obračam kot mama Iana Luke Martinška.

Pomembno se mi zdi povedati, da sem zelo ponosna, da imamo na pediatriji tako strokovno in empatično osebje. Moj sin je bil večkrat obravnavan v ambulantah in na oddelku. Vedno – tudi sredi noči – so naju pričakali nasmejani obrazi, ki so njegovo stanje vzeli resno in ga kot takšnega tudi obravnavali.

Iz srca se zahvaljujem vsem, tudi vedno nasmejani snažilki, ki jo večkrat srečava, ko pridno skrbi za higieno, da ste ostali srčni in profesionalni hkrati.

S prijaznimi pozdravi,

Simona Martinšek

Pohvalo in zahvalo v imenu naše družine izrekam ekipi SNMP, ki je prihitela na pomoč pri reševanju življenja našega očeta. Tisti večer so bili v ekipi: zdravnik Tine Pelc in sodelavca s področja zdravstvene nege Mitja Kelbič in Ilija Horvat. Hvala za Vaš strokoven in profesionalen pristop, tako do bolnika kot do svojcev.

Družina Čep

Zahvala

Ob boleči izgubi drage mame (babice) Frančiške Vetrih se zahvaljujemo vsem zaposlenim v UKC Maribor – nefrološki oddelku. Hvala za besede tolažbe, prijaznost in odlično oskrbo naše mame na njeni zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

Zahvaljujem se vsem sestram in zdravnikom, posebej dr. Potrču, dr. Koželju in dr. Jagriču za ves trud in prijaznost.

Ema Polič

Pohvala zdravnici Ninni Kozorog
in ekipi

Zaradi zdravstvenih težav sem pogosto na specialističnih pregledih in imam nekoliko boljši vpogled in posledično primerjavo dela posameznih ambulant ter specialistov.

9. 10. 2016 sem bil obravnavan na nevrološkem oddelku. Že sam sprejem sestre, ki me je z nasmehom pozdravila in prijazno ogovorila in mi kljub temu, da se je slutilo, da je na oddelku vznemirjenje zaradi resnosti zdravstvenega stanja enega izmed pacientov, ohranila mirnost in mi povedala, da sem v pravi ambulanti in da bo treba malo počakati na zdravnico. Po nepisanem pravilu se velikokrat po obnašanju medicinske sestre odraža obnašanje zdravnika in prvi stik mi je vlival upanje, da bom imel opravka z zdravnikom, ki obvlada svoj posel in ima stvari pod nadzorom.

Zdravnica Ninna Kozorog me je kmalu za tem sprejela. V trenutku je preusmerila pozornost name in se mi v celoti posvetila. V vseh dosedanjih preiskavah nisem naletel na zdravnika, ki bi se mi tako posvetil in mi vzbujal toliko zaupanja v njegovo strokovnost. Že dolgo me ni pregledal specialist, ki bi se dejansko trudil razvozlati mojo zdravstveno uganke.

Po pregledu sem spet dobil upanje, da bo z menoj vse v redu in da so še zdravniki, ki pogledajo stanje nekoliko širše in ne samo svoj delček ter znajo svetovati in napotiti. Začutil sem, da v tej ambulanti nisem samo številka, ampak sem bolnik, za katerega se zdravnik trudi, da ozdravi. Res si želim, da bi na vseh nadaljnjih preiskavah naletel na zdravnike, kot je Ninna Kozorog.

Vse pohvale tudi ostalemu osebju, ki je prav tako bilo izredno ustrezljivo in pozorno do mene in ostalih pacientov.

Pacient

Spoštovani,

Zahvalil bi se rad za delo zdravnice Ninne Kozorog z Nevrološkega oddelka in ekipe na tem oddelku. Mojo mamo so obravnavali z najvišjo stopnjo strokovnosti, človečnosti in posluha za tako težkega bolnika, kot je Marija Kežmah. Prav tako so nam s spodbudnimi besedami vlili upanja za prihodnost.

Želim si, da bi bilo takšnih zdravnikov in podpornega osebja še več.

Iskrena hvala še enkrat,

Gorazd Kežmah

Obujati spomine na starih fotografijah, deliti službene prigode ter preprosto uživati. Za vse to in še več se iskreno zahvaljujemo celotnemu kolektivu Centralne lekarne za prečudovito organizirano srečanje nekdanjih delavcev in upokoјencev lekarne. Hvala vam za ves trud in angažiranost, za darila ter za čas, ki ste nam ga namenili. Z vami smo se lahko ponovno vrnili v čudovite spomine na čas, ki smo ga preživeli skupaj.

V imenu vaših upokoјencev – Jožica Frangež

Zahvala,

Moja hči Rahela je bila zelo vesela, da sem se vrnila iz bolnišnice povsem prerojena. Zato me hčerka še ne pusti v dom za ostarele.

Danes pa se vam, spoštovani zdravniki in zdravnice, cenjene sestre, kot angeli v belem, iz srca zahvaljujem za požrtvovalno in cenjeno oskrbo. Bila sem počaščena in ponosna gospa Koper. Hvala vam. Oproščam se, ker sem želela pobegniti, a to so moji živci, ki jim nisem kos, kljub moji vsestranski razgledanosti. S spoštovanjem,

Koper Marija

Zahvaljujem se dr. Potrču in njegovi celotni ekipi za vse, kar so mi nudili v vseh teh letih. Dr. Jagriču pa prav posebna zahvala za opravljen poseg. Najlepša hvala vsem medicinskim sestram za njihovo nego, pomoč in prijaznost.

Hvala vsem zaposlenim na 10., 11. in 12. etaži.

Milena Grzinič

Zahvaljujem se vsem, ki ste skrbeli za mene v času zdravljenja na 10. in 12. etaži.

Iskrena hvala zdravniku Vidu Pivcu in njegovi ekipi, ki me je uspešno operirala dne 4. 11. 2016

Hvala.

Darja Nameršak

Spoštovani!

29. 10. 2016 sem bil zaradi poškodbe kolena sprejet v UKC Maribor na oddelek travmatologije. Rad bi pohvalil delo in odnos zaposlenih na tem oddelku, saj so mi vedno pomagali in me spodbujali pri zdravljenju od sprejema pa vse do odpusta. Rad bi omenil, da zaposleni opravljajo svoje delo strokovno, da so njihovi medsebojni odnosi odlični, kar pripomore k lažjemu in boljšemu delu. Predvsem bi se pa rad zahvalil mojemu operaterju oz. kirurgu Andreju Kelcu, ki je opravil svoje delo profesionalno, kar se je videlo med samim posegom ter kasneje pri nadaljnjih postopkih po operaciji. Upam, da bo moje skromno mnenje mogoče tudi pripomoglo k vašim stavkovnim zahtevam, saj si zdravniki in medicinsko osebje zaslužijo boljše pogoje za delo.

**Lep pozdrav,
Rok Novak**

Sem Franjo Luznik in bi rad pohvalil gospo Mohorko medicinsko sestro na urgenci. Sestra je zelo, zelo vljudna in dovzetna do svojega dela. Pacient ima ob njej občutek, da je nekje v tujini. Svoje delo ima zelo rada in je zelo prijazna.

Čim več takšnih.

Franjo

Spoštovani,

Želim se zahvaliti osebju Klinike za pediatrijo v 3 nadstropju. Hvala za vso oskrbo, ki jo nudite mojemu sinu Aneju Černecu, ki je pogosto bolan in včasih potrebuje tudi bolnišnično oskrbo. Se posebej bi se želela zahvaliti dr. Vojku Bercetu za njegovo požrtvovalnost in dostopnost.

Iskrena hvala za ves vas trud in čim več uspehov v prihodnje.

Mamica Anita Černec

Duhovna oskrba v UKC Maribor

Katoliška cerkev ima kapelo Antona Martina Slomška v zgradbi Oddelka za ORL in očne bolezni, in sicer v kleti 2. Dostop do kapele je iz smeri drugih oddelkov možen po podzemnem hodniku. Sveta maša je vsak dan od 19.24 do 19.54, kar pacientom omogoča vrnitev na oddelek do 20. ure. Duhovnik je dosegljiv na telefonski številki 031467846.

- Sveta spoved je pred sveto mašo ali po njej in po dogovoru.
- Obisk duhovnika, ki ga lahko pokličete ob vsakem času, honorira UKC Maribor.
- Verski tisk bolnikom poklanja Slovenska Cerkev.
- Evangeličanska cerkev ima sedež na Trubarjevi ulici 1 v Mariboru. Dosegljivi so na številki 02 250 21 60.
- Srbska pravoslavna cerkev ima sedež na Tržaški cesti 13 v Mariboru. Dosegljivi so na telefonski številki 031 774-394.
- Islamska skupnost v Sloveniji ima v Mariboru sedež na Zagrebški 47. Dosegljivi so na telefonski številki 031 838-548.

In memoriam

Bojan Cigüt 4. 4. 1954 – 18. 6. 2016

*Spomin je kot pesem, ki v srcih odzvanja,
spomin je kot cvet, ki nenehno poganja,
spomin je svetloba, ki dušo obliva,
spomin je ljubezen, ki v srcu prebiva.*

Naše življenje je prežeto z nasprotji. Eno takih nasprotij je bila žalostna vest, da nas je po kratki in zahrbtni bolezni zapustil sodelavec, prijatelj Bojan Cigüt. Pride čas, ko se je treba za vedno posloviti od nekoga, s katerim smo delali, se družili in delili lepe in manj lepe trenutke, napore ter dosežke v službi.

Bojanova službena leta v Splošni bolnišnici Maribor so začela teči 1. novembra 1979, in sicer je urejal zdravstveno in socialno zavarovanje ter nadaljeval z urejanjem odsotnosti delavcev.

Njegove izkušnje na prejšnjih delovnih mestih in spoznanje, da je treba opustiti ročno vodenje zahtevnih in zapletenih kadrovskih evidenc, je prepričalo tedanje vodstvo, da smo začeli z uvajanjem lastnih programov in računalniških evidenc. V tistih letih so se vse računalniške obdelave izvajale pri zunanjih izvajalcih; Dravskih elektrarnah in Ekonomskem centru Maribor. V tem je videl izziv in to mu je bilo pisano na kožo. Leta 1990 je zavihal rokave in s sodelavci za kadrovskega oddelka in obračun plač uvedel prvo lokalno računalniško omrežje v ustanovi, Splošna bolnišnica Maribor pa je poleg tega pridobila lasten kadrovskega program, ki je še danes v uporabi. Danes to sicer ni nič posebnega; za tiste čase, ko je bila računalniška oprema in tehnologija še v povojih, pa je bila to pogumna odločitev in velik korak naprej.

Nedelje in prazniki so bili zanj običajni delovni dnevi, saj je delo moralo biti opravljeno in nikoli ni vprašal koliko bo to delo dodatno plačano.

Leta 2008, ko smo uvajali nov plačni sistem, smo prebedeli noči in iskali rešitve, je bil Bojan poln energije in delal brez počitka. Država je zelo pogosto spreminjala zakonodajo, zaradi česa je pripravil in izpisal na tisoče strani sklepov, odločb za zaposlene, ki jim je s svojo značilno potrpežljivostjo in strpnostjo razlagal pomen zapisanega. Tako so se zvrstile generacije zaposlenih v naši ustanovi, ki jim je Bojan razlagal zapletene paragrafe. Njegov pristop k delu je bil analitičen in velikokrat je s svojimi izkušnjami, širino in iznajdljivostjo prekašal marsikaterega sodelavca z višjo izobrazbo.

Bojan je v različnih obdobjih dobival različne vzdevke, kot so Wolf, Sven itd. Zakaj smo ga tako poimenovali, pa naj ostane naša skrivnost.

Znal je prisluhniti in pomagati sodelavcem, kolegom in prijateljem, kar ni povsem običajno v sedanjih razmerah in odnosih. Njegova pozitivna naravnost in optimizem sta imela pomemben vpliv na sodelavce.

Ob vseh delovnih obveznostih ni znal skriti veselja ob rojstvu sina, o katerem je vedno pripovedoval z velikim zanosom. Vsako leto – in to smo vedeli že vnaprej – je iskal privlačne dopustniške destinacije za družino, o kateri je redko, a ponosno pripovedoval in prikazoval fotografije z dopusta.

Tiha strast, ki je ni bilo mogoče spregledati, je bila čokolada – predvsem temna. Dober nasvet o izbiri čokolade je človek zato našel pri Bojanu.

Žal smo zadnje mesece spremljali boj z boleznijo in bili prepričani, da se Bojan vrne med nas, še posebej, ker je bil optimist in naša iskrena želja je bila, da jo bo premagal.

Odšel je tiho in skromno. Na način, ki je bil njemu lasten. Takšen, kot je bil ves čas med nami v službi.

Univerzitetni klinični center Maribor je izgubil predanega in sposobnega delavca, med sodelavci pa je zazevala velika strokovna praznina.

Naj bo to iskrena zahvala za vsa leta, ki si jih oddelal v naši ustanovi.

Bojan, velika Hvala za trenutke, ki smo jih delili s tabo.

Sodelavci Kadrovskega oddelka in Obračuna plač

*Samo to še opravim,
samo to še postorim,
potem se spočijem
in umirim.
(T. Kuntner)*

Šale

Pride star stric k zdravniku.

Ga zdravnik pogleda, pregleda jetra pa pravi: »O stric, vi ste pa svoje že spili!«

Pa prav stric: »Ja sej sem res, ampak ga ima brat še 300 litrov.«

* * *

Milijonar je ležal v bolnišnici. K njemu v sobo je vstopil doktor, da se pogovorita o njegovi bolezni.

»Nič ne recite, doktor!« je rekel milijonar. »Saj vem, da mi je uspelo prebroditi najhujše in bom kmalu ozdravel!«

»Kako pa to veste?« ga je začudeno vprašal doktor.

»Obiskali so me sorodniki in vsi so bili resni in imeli so dolge obraze.«

* * *

Jure pride razburjen k zdravniku in ga prosi:

»Pomagajte mi, doktor! Vsak dan imam okoli šestih zjutraj hude težave s prebavo.«

»To je pa imenitno!« reče zdravnik, »marsikdo, ki je zaprt, bi vam to zavidal!«

»Že mogoče, toda jaz se zbujaš šele ob sedmih!«

* * *

Kirurg se pripravlja, da bo operiral pacienta. Potem pa pacient reče:

»Veste, bojim se, to je moja prva operacija.«

»Potolažite se, moja tudi!«

* * *

Moški je obiskal zdravnika, ker se zadnje čase ni počutil dobro.

Doktor ga je pregledal, odšel iz ordinacije in se vrnil s tremi posodicami tablet različnih barv: »Vzemite zeleno tableto z velikim kozarcem vode vsako jutro, ko se zbudite. Vzemite modro tableto z velikim kozarcem vode vsak dan po kosilu. In tik preden se odpravite spat, vzemite rdečo tableto in poplaknite z velikim kozarcem vode.«

Ker je bil presenečen, da je dobil toliko zdravil, je moški boječe vprašal: »Groza, gospod doktor, kaj točno pa je narobe z mano?«

Doktor mu je odgovoril: »Ne pijete dovolj vode.«

* * *

V čakalnici je nepopisna gneča. Doktor pride v ordinacijo z zamudo in takoj vpraša:

»Kdo najdlje čaka?«

»Jaz, gospod doktor. Lansko jesen sem vam montiral centralno kurjavo, pa mi še niste plačali!«

Pravopisni kotichek

Kadar vejica tudi pred veznikom IN skače

Vejica je ločilo, katerega raba je precej zapletena. Pravilo

»Pred ki, ko, ker, da, če vejica skače«, ki so nas ga učili v osnovni šoli, nam je sicer v pomoč, vendar to še zdaleč ne pomeni, da vejica stoji samo pred omenjenimi vezniki.

Pravila, ki jih je treba upoštevati pri rabi vejice v povezavi z veznikom *in*, lahko strnemo v tri točke.

1. Vejica vedno stoji pred veznikoma pojasnjevalnega priredelja »in sicer«, »in to«.

Odšel je službeno pot, in sicer v Francijo.

Za jutri napovedujejo slabo vreme, in to po vsej Sloveniji.

2. Vejica stoji pred veznikom *in*, kadar je pred njim odvisnik

ali vrinjeni stavek.

Povedal je, da je bolan, in se razjokal.

3. Vejica stoji pred veznikom *in*, kadar temu sledi podredni veznik »če« ali »ko«:

Jutri grem na morje, in če bo lepo vreme, bom ostal en teden.

Kmalu se vrnem, in ko pridem, bomo šli skupaj na izlet.

Pripravila: Urška Antonič, prof. angl.

Povzeto po:

Izroček seminarja mag. Rade Lečič, Slovenski pravopis, Leemeta

Iz kuhinje

Pečena puranja rulada

Sestavine:

Kvašeno testo:

- 480 g moka
- 240 ml vode
- 1 jušna žlica olivnega olja
- 1,5 čajne žličke soli
- 1,5 čajne žličke instant kvasa

Nadev:

- 2 velika, tanka puranja zrezka
- 2 kepici mocarele iz slanice
- sol
- malo suhega timijana

Za pečeno puranjo rulado najprej pripravimo kvašeno testo. Sestavine za testo zmešamo v naslednjem vrstnem redu: voda, olje, sol, moka, kvas. Testo pokrijemo s čistim prtom ter postavimo na toplo, da vzhaja. Redkejšje testo naj vzhaja 30 minut, gostejše pa še 60 minut.

Nato pripravimo nadev.

Puranja zrezka potolčemo, rahlo posolimo in začinimo po okusu. Ko je testo pripravljeno, ga razdelimo na dva dela. Na delovni površini vsak del testa tanko razvaljamo. Na testo položimo puranji zrezek. Na vsaki strani zrezka naj ostane malo testa. Na zrezek razporedimo eno kepicko mocarele, narezano na drobne koščke.

Vse skupaj zavijemo v rulado in konce testa dobro stisnemo skupaj. Obe ruladi položimo na pekač, obložen s papirjem za peko. Pečemo v pečici, ogreti na 200 stopinj, približno 25 minut. Pečeno rulado narežemo na rezine.

Sorbet s šampanjcem

Sestavine:

Kvašeno testo:

- 250 ml vode
- 150 g sladkorja
- 1 limona (neškropljena)
- 1 pomaranča (neškropljena)
- 2 steklenici šampanjca (à 750 ml)
- 7 jajc (samo beljaki)
- 50 g kristalnega sladkorja

Za sorbet s šampanjcem skrbno operemo citruse, jih olupimo in odstranimo morebitno belo kožo in iztisnemo sok. 250 ml vode zavremo s sladkorjem, dokler ne dobimo kremastega sladkornega sirupa.

Dodamo lupinico citrusov, jih nekaj časa kuhamo s sirupom in nato odstranimo. Sirup nekoliko ohladimo, nato vanj umešamo limonin sok, pomarančni sok in polovico šampanjca.

Maso damo v zamrzovalnik in 1- do 2-krat na uro dobro premešamo.

Ločimo jajca in stepemo beljak. Takoj, ko se obarva belo, začnemo postopoma dodajati sladkor.

Ko sorbet začenja dobivati ledeno konsistenco, umešamo sneg. Maso spet postavimo v zamrzovalnik, da se strdi.

Preden postrežemo, pomočimo žlico za sladoled (ali navadno žlico) v vročo vodo ter oblikujemo kroglice oz. manjše porcije sorbeta. Damo jih v desertne skodelice in zalijemo s preostankom šampanjca.

Priprava tega sorbeta s šampanjcem je nekoliko zapletena, a je zato sorbet še boljšega okusa!

NAZIV SREČANJA	DATUM SREČANJA	LOKACIJA SREČANJA	INFORMACIJE/ PRIJAVE
Neinvazivna dihalna podpora	13. 1. 2017	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
Obravnava zdrave ženske v poporodnem obdobju	20. 1. 2017	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
23. srečanje slovenskih in hrvaških zdravnikov intenzivne medicine	27.– 28. 1. 2017	Hotel Habakuk	www.ukc-mb.si
Dobra klinična praksa pri postopkih zunajtelesne oploditve	27.– 28. 1. 2017	Medicinska fakulteta	www.ukc-mb.si
NESS 2017	2.– 4. 2. 2017	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
Oskrba dihalne poti	17. – 18. 3. 2017	Medicinska fakulteta UM	www.ukc-mb.si
XVII. srečanje pediatrov in XIV srečanje medicinskih sester v pediatriji	7. – 8. 4. 2017	Hotel Habakuk	www.ukc-mb.si
EFIC Evropska šola za bolečino pri bolnikih z rakom in paliativno oskrbo	21. – 26. 5. 2017	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
11. Bedjaničev simpozij	26. – 27. 5. 2017	Hotel Habakuk	www.ukc-mb.si